

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PÁRNICA

NÁVRH - TEXTOVÁ A TABUĽKOVÁ ČASŤ

SEPTEMBER 2010

ING. ARCH. JÁN KUBINA A KOL.

SPRACOVATEĽSKÝ KOLEKTÍV :

Vedúci ateliéru :	Ing.arch. Ján Kubina
Hlavný riešiteľ :	Ing.arch. Ján Kubina
Urbanizmus :	Ing.arch.Ján Kubina
Poľnohosp. pôda, lesné pozemky :	Dušan Zát'ko
Doprava :	Ing. Ľubomír Mateček
Vodné hospodárstvo :	Ing. Milan Balek
Elektrická energia :	Ing. Milan Balek
Plyn :	Ing. Milan Balek

Obsah :

A.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
A.1	Hlavné ciele riešenia	4
A.2	Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu	5
A.3	Údaje o súlade riešenia so zadaním	5
B.	RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	8
B.1.	Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	8
B.2.	Väzby, vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu	15
B.3.	Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	24
B.4.	Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy	30
B.5.	Návrh urbanistickej koncepcie, priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce	33
B.6.	Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie	36
B.6.1.	Návrh riešenia bývania	36
B.6.2.	Návrh riešenia občianskej vybavenosti a soc. infraštruktúry	41
B.6.3.	Návrh riešenia výroby	53
B.6.4.	Návrh riešenia rekreácie a turizmu	55
B.7.	Záujmy obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami	65
B.8.	Návrh ochrany prírody a krajiny, vrátane prvkov ÚSES a ekostabilizačných opatrení	65
B.9.	Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	72
B.9.1.	Doprava	72
B.9.2.	Vodné hospodárstvo	81
B.9.3.	Energetika a energetické zariadenia	91
B.10.	Starostlivosť o životné prostredie	98
B.11.	Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľno-pôdy na nepoľn. účely.....	103
C.	ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU	109
C.1	Základné zásady	109
C.1.1	Všeobecne záväzné regulatívy	109
C.1.2	Záväzné regulatívy pre jednotl. funkčné plochy	115
C.2.	Vymedzenie zastavaného územia obce	121
C.3.	Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území	121
C.4.	Vymedzenie verejnoprospešných stavieb	122
C.5	Požiadavky na spracovanie ÚPN-Z	123

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi :

Obstarávateľ : Obec Párnica

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD: Ing.arch. Eva Zaťková,
preukaz reg. č.119

Spracovateľ : Ing.arch. Ján Kubina, autorizovaný architekt, Aleja slobody
2245/7, Dolný Kubín

A.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

Rozhodnutie o obstaraní Územného plánu obce Párnica vyplynulo z potreby zabezpečiť podmienky pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia, bezkolízny rozvoj jednotlivých funkcií a zároveň zosúladiť územný plán s požiadavkami, vyplývajúcimi zo zákonných ustanovení pre územnoplánovaciu činnosť.

Obec Párnica v súčasnosti nemá k dispozícii platnú územnoplánovaciu dokumentáciu. Obec má menej ako 2000 obyvateľov, ale podľa § 11, ods. 2, pís. a) zákona č.50/ /1976 Zb. v platnom znení (stavebný zákon) je povinná mať územný plán obce, pretože je treba:

- A. riešiť koncepciu územného rozvoja obce,
- B. uskutočňovať rozsiahlu novú výstavbu
- C. umiestniť verejnoprospešné stavby.

Ďalšími dôvodmi pre obstaranie územného plánu obce sú:

- potreba získať právne záväzný dokument, usmerňujúci rozvoj obce na základe odborných kritérií a dohody všetkých zainteresovaných (občanov, samosprávy, štátnej správy atď.),
- potreba vytvoriť podmienky pre rozvoj obce spolu s jej katastrálnym územím, zabezpečiť bezkolízny rozvoj jednotlivých funkcií.

Prieskumy a rozbory pre Územný plán obce vypracoval v októbri 2008 ateliér Ing. arch. Jána Kubinu, Dolný Kubín. Ich súčasťou je Krajinnookologický plán, ktorý spracoval Enviconsult spol. s r.o., Žilina.

Hlavným cieľom územného plánu bude zabezpečenie územných a technických podmienok pre rozvoj obce a jej katastrálneho územia v etapách do roku 2015 a do roku 2025 pre nasledovný počet obyvateľov :

ÚPN obce Párnica - návrh

Rok	Počet obyvateľov	%	Priemerný ročný prírastok v %
2 007 (stav)	757	100,0	-
2 015	800	105,7	+ 0,71
2 025	850	112,3	+ 0,63

Problémy, ktoré rieši územný plán obce :

- komplexné riešenie a určenie zásad priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- stanovenie limitov využitia plôch katastrálneho územia v súlade s prírodnými danosťami a potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- stanovenie regulatívov, zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine,
- vzájomná koordinácia činností v území, zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru
- vytvorenie ponuky využiteľných voľných plôch, napomáhajúcej rozvoju všetkých funkcií, vrátane hospodárskej základne obce.

A.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU

Obec nemá k dispozícii žiadnu územnoplánovaciu dokumentáciu.

A.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD

- Oznámenie o začatí obstarávania územného plánu
- Prieskumy a rozборы, Ing.arch.Ján Kubina, október 2008
- Zadanie na spracovanie územného plánu obce, schválené uznesením Obecného zastupiteľstva v Párnici č. 2/ 2009 zo dňa 28.01.2009.

Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním a súborným stanoviskom z prerokovania konceptu

V návrhu riešenia boli zohľadnené všetky požiadavky, obsiahnuté v zadaní. Plochy pre bývanie boli navrhnuté vo väčšom rozsahu ako je vyčíslená potreba

z dôvodu, že v návrhovom období nedôjde k úplnému zastavaniu vybraných lokalít a predpokladá sa, že časť plochy nových lokalít bude zastavaná až po roku 2025. V súlade s § 21, ods.2 stavebného zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení nebolo potrebné spracovať koncept (územie s menej ako 2000 obyvateľmi).

Súpis použitých ÚPP a iných podkladov

Pri spracovaní návrhu územného plánu obce boli použité nasledovné podklady :

- Prieskumy a rozборы pre územný plán obce Párnica, Ing.arch. Ján Kubina, 2008
- ÚPN-VÚC Žilinského kraja, Združenie VÚC Žilina, 1998
- Nariadenie vlády SR č.223/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť ÚPN-VÚC Žilinský kraj
- Územný plán VÚC Žilinského kraja, Zmeny a doplnky, Ing. arch. Kropitz, Ing.arch.Pivarči, 2005
- Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť schválená VZN č.6/2005 Žilinského samosprávneho kraja
- Zmeny a doplnky č.3 ÚPN VÚC Žilinského kraja, záväzná časť schválená VZN č.17/2009 Žilinského samosprávneho kraja
- Štandardy minimálnej vybavenosti obcí - aktualizácia, Bratislava 2009
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu SR do roku 2013, 2005
- Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007 - 2013, 2005
- Národný program rozvoja CR, 2001
- Regionalizácia cestovného ruchu v SR, Ústav turizmu, s.r.o., Bratislava v spolupráci s Aurex, s.r.o., Bratislava, 2005
- Krajinnoekologický plán, Enviconsult spol. s r.o., Žilina, 2008
- Výsledky sčítania ľudu, domov a bytov za okres Dolný Kubín, 1991
- Výsledky sčítania obyvateľov, domov a bytov za okres Dolný Kubín, 2001
- Ústredný zoznam pamiatkového fondu SR - register nehnuteľných kultúrnych pamiatok, 2006
- Údaje o kvalite poľnohospodárskej pôdy (VÚ pôdoznectva a ochrany pôdy Banská Bystrica)
- Údaje o existencii hydromelioračných zariadení, Hydromeliorácie, š.p. Bratislava
- Porastové mapy lesných hospodárskych celkov Párnica, Dolný Kubín a Jánošíkovo (Obvodný lesný úrad Dolný Kubín)
- Záverečná správa z geologickej úlohy k štúdiu územného rozvojového plánu Dolnej Oravy, Mgr. Peter Vrábel, Geo-p Žilina, 2007

ÚPN obce Párnica - návrh

- Regionálny ÚSES okresu Dolný Kubín, TILIANA Bratislava, 1994
- Podklady ŠOP o sústave chránených území NATURA 2000
- Aktivizácia turistického ruchu - Rozvojový plán Dolnej Oravy, Ing.arch. J.Kubina a kol., 2007

Ako mapový podklad bola použitá digitálna katastrálna mapa obce Párnica a základné mapy v M 1 : 10 000.

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

B.1.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA OBCE

Riešené územie pre územný plán obce tvorí jej administratívno - správne územie t.j. katastrálne územia obce Párnica. Celková výmera riešeného katastrálneho územia je 5 198,6 ha. Plocha súčasného zastavaného územia obce je 76,1 ha.

Katastrálne územie Párnica je v juhozápadnej časti okresu Dolný Kubín. Susedí na južnej strane s katastrálnymi územiami Kralovany a Žaškov, na východnej strane s kat. územím Veličná a Istebné, na severnej strane s kat. územím Zázrivá, na západnej strane s kat. územím Terchová a Šútovo.

B.1.2 GEOGRAFICKÝ OPIS

Obec Párnica leží na juhozápadnom okraji Oravskej vrchoviny a severovýchodných výbežkoch Malej Fatry v doline Oravy na oboch brehoch potoka Zázrivka, ktorý sa prelamuje cez masív Malej Fatry a južne od obce ústi do rieky Orava.

Riešené katastrálne územie patrí podľa "Geomorfologického členenia Slovenska" (Mazúr, 1986) k Fatransko-tatranskej oblasti s geomorfologickými jednotkami nižšieho rádu - celok Malá Fatra, podcelok Krivánska Fatra. Je morfológicky veľmi členité, pohoria sú rozbrázdnené údoliami vodných tokov - s výnimkou údolia rieky Oravy sú pomerne úzke. Pohoria na kryštálických horninách majú hladko modelované, menej strmé svahy. Na druhohorných karbonátoch, najmä dolomitoch je vyvinutý bralnatý reliéf v skupine Rozsutca. V zmysle inžiniersko-geologickej rajonizácie Slovenska (Matula, 1982) patrí územie do regiónu jadrových pohorí a regiónu karpatského flyša. Nadmorská výška katastrálneho územia je od 420 m (ústie potoka Bystrička do rieky Orava) do 1610 m n.m. (Veľký Rozsutec). Nadmorská výška stredu obce je 458 m n.m.

Geologicky je územie budované horninami troch základných jednotiek Západných Karpát - flyšového, bradlového a kryštálicko-druhohorného pásma. V južnej časti katastra okolo rieky Orava a ústia potoka Zázrivka sa vyskytujú fluviálne piesčité štrky až piesky, v kontaktných polohách s vodnými tokmi doplnené fluviálnymi nivnými hlinami. Severnejšie od obce je tret'ohorné zuberecké súvrstvie - typický flyšový paleogén so striedaním pieskovcových a ílovcových vrstiev, ešte severnejšie sú zastúpené najmä ramsauské dolomity a ílovité bridlice, miestami s výskytom slienitých vápencov a slieňovcov, patriace k mezozoiku. Územie, patriace ku Krivánskej Malej Fatre má geologický podklad veľmi pestrý, na malých plochách sa striedajú žuly, kremence, vápence a dolomity.

Geologická stavba sa odráža v povrchových tvaroch terénu. Prevažne zalesnený chotár je v okolí obce vrchovina, prechádzajúca do hornatiny Malej Fatry. Rieka Orava vymodelovala v diferencovane odolných najmä mäkkších

Rieka Orava vymodelovala v diferencovane odolných najmä väčších kriedových horninách bradlového pásma a vo vrstvách vnútrokarpatského flyšu výraznú dolinu s rôzne širokou nivou a terasami. V juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce zasahuje Veličnianska kotlina, v ktorej sa niva rieky rozširuje a preplietajú sa ňou mŕtve ramená. Pri dolnom okraji kotliny riečka Zázrivka uložila veľký náplavový kužeľ a zatláča koryto Oravy, ktorá výrazne podmýva ľavý breh pod Žaškovským Šípom. V území, patriacom ku Krivánskej Malej Fatre majú pohoria na kryštalickej horninách väčšinou hladko modelované, menej strmé svahy. Na druhohorných karbonátoch, najmä dolomitoch je v skupine Rozsutca vyvinutý bralnatý reliéf.

Pôdne podmienky

Pôdy v riešenom katastrálnom území patria v južnej časti (zastavané územie obce a okolité plochy) do klimatického regiónu mierne chladného, mierne vlhkého, v stredných polohách do klimatického regiónu chladného, vlhkého a v najvyšších polohách ako aj v hlbokých údoliach do veľmi chladného, vlhkého klimatického regiónu.

V riešenom území prevládajú z hľadiska pôdných typov kambizeme, miestami rendziny, na naplaveninách v nivách rieky Oravy a Zázrivky sú fluvizeme. Z hľadiska pôdných druhov sú pri rieke Orava zastúpené sú pôdy piesočnaté a hlinitopiesočnaté, v svahovitých polohách hlinité až ílovitohlinité pôdy. Z hľadiska skeletovitosti sú v nive rieky Orava pôdy hlboké bez skeletu, na južnom úpätí Lysice slabo až stredne skeletovité a vo vyšších polohách silne skeletovité pôdy, stredne hlboké až plytké.

Všetky poľnohospodárske pôdy sú nerentabilné pre rastlinnú výrobu. Z hľadiska produkcie bioenergie rastlín sú pôdy v nive Oravy stredne produkčné, ostatné pôdy sú málo až veľmi málo produkčné.

Z hľadiska ohrozenosti poľnohospodárskej pôdy sú bez erózie pôdy na naplaveninách rieky Orava a dolného toku Zázrivky. Silnou eróziou sú ohrozené pôdy na úpätí Lysice z južnej a východnej strany a na východných svahoch Magurky (tu miestami extrémna erózia). Extrémnou vodnou eróziou ohrozené pôdy na južných a západných svahoch Lysice a vo vyšších polohách.

Najkvalitnejšie sú pôdy v nive rieky Orava (5. skupina BPEJ), v údolí Zázrivky a vo vyšších polohách na svahoch sú pôdy prevažne 7. a 9. skupiny, menej 8. skupiny.

Hydrografia a vodný režim

Z hľadiska **hydrologického** riešené územie patrí do pomoria Čierneho mora a povodia Váhu, ktoré je rozčlenené na 7 základných povodí - kat. územie Párnica patrí do základného povodia č. 4-21-04 Orava od nádrže po ústie - odvodňuje ho rieka Orava s jej pravobrežnými prítokmi (Zázrivka, Bystrička). Celé územie je dobre zásobené zrážkovou vodou.

Hydrologická charakteristika Oravy v Dierovej je nasledovná :

- minimálne vody Q 364 5,1 m³/s

ÚPN obce Párnica

- veľké vody	Q 50	1220 m ³ /s
	Q 100	1400 m ³ /s

Vybrané prietokové údaje za rok 2005, 2006

V tabuľkách sú uvedené nasledovné údaje: priemerný ročný prietok, maximálny kulminačný prietok, minimálny priemerný denný prietok a priemerné mesačné prietoky v rokoch 2005, 2006. Uvádzané údaje o prietokoch sú v jednotkách m³/s.

Tok	Stanica	Qr	Qmax(hod)	Qmin(d)
<u>2005</u>				
Orava	Or.Podzámok	28,92	210,5	7,384
Orava	Dierová	35,85	244,0	9,421
Zázrivka	Párnica	2,487	42,27	0,455
<u>2006</u>				
Orava	Or. Podzámok	25,809	157,1	7,199
Orava	Dierová	31,162	170,7	10,02
Zázrivka	Párnica	2,420	38,52	0,456

Tok	Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<u>2005</u>													
Orava	O. Podzámok	30,3	32,6	30,8	41,8	56,6	43,1	25,0	37,2	14,1	9,6	10,8	5,9
Orava	Dierová	34,6	36,1	41,0	60,2	70,0	51,1	31,0	46,3	16,6	11,7	12,5	19,1
Zázrivka	Párnica	1,5	1,3	4,1	8,2	3,8	1,8	2,4	2,6	1,2	0,8	0,7	1,3
<u>2006</u>													
Orava	Or. Podzámok	36,3	35,4	27,8	29,1	27,2	55,1	29,0	13,1	13,4	9,8	20,4	14,6
Orava	Dierová	40,6	39,0	38,7	44,7	31,1	60,4	31,5	15,8	16,0	11,2	29,7	16,9
Zázrivka	Párnica	0,97	0,83	3,67	8,78	2,43	2,26	0,80	1,62	1,20	0,79	4,62	1,16

Podľa vodného režimu patria toky riešeného územia do stredohorskej oblasti. Podľa údajov SHMÚ v roku 2005 mala Orava v Oravskom Podzámku a Dierovej najvyššie prietoky v mesiacoch apríl - jún, najnižšie prietoky v mesiacoch september - november, Zázrivka max. prietok v apríli, najnižšie prietoky mesiacoch v október - november. Rieka Orava mala v roku 2006 v staniciach Oravský Podzámok a Dierová najvyšší prietok v júni a najnižšie v mesiacoch august - október, riečka Zázrivka najvyšší prietok v apríli, najnižší v júli.

Vodné pomery sú dosť premenlivé v závislosti od substrátovogeomorfologických pomerov. Celé územie je dobre zásobované zrážkovou vodou. Flyšový, resp.flyšoidný substrát má zhoršené vsakovacie pomery a nevytvára vhodné podmienky na tvorbu zásob podzemných vôd, dobrou priepustnosťou a zásobou podzemných vôd sa naopak vyznačujú fluvialne náplavy rieky Orava.

Podľa Rámcovej smernice o vodách 2000/60/ES, ktorá smeruje k nadnárodnej ochrane všetkých typov vôd, na území Oravy bol vyčlenený útvar geotermálnych vôd. (Kullman ml. et al., 2005), - SK 300120 FK - Geotermálne vody oblasti Skorušinskej panvy, ktorý zasahuje do riešeného katastrálneho územia.

Podľa Franka et al. (1994) predpokladaná geotermálna aktivita panvy je priemerná, s odhadovanou hodnotou hustoty tepelného toku $60 - 65 \text{ mW.m}^{-2}$, so stúpajúcou tendenciou od JZ k SV. Podľa teploty je táto geotermálna oblasť nízkoteplotná (teplota na ústí zdrojov do $100 \text{ }^{\circ}\text{C}$, v kolektore do $130 \text{ }^{\circ}\text{C}$). Chemické zloženie vody je priaznivé, s mineralizáciou do 5 g.l^{-1} .

Skorušínska panva patrí medzi najmenej preskúmané oblasti. Hlboké vrty OZ-1 a OZ-2 (tabuľka 1) sú situované len v Oraviciach - boli veľmi úspešné. V štruktúre karbonátov krížňanského príkrovu sú akumulované vysoké množstvá vôd.

Klimatické podmienky

Z hľadiska klimatického patrí dolina Oravy s prilahlým územím do mierne teplej klimatickej oblasti a veľmi vlhkej podoblasti, ostatné územie okresu do patrí do chladnej klimatickej oblasti. Najväčší vplyv na utváranie podnebia má nadmorská výška, značne rozčlenený reliéf, expozícia svahov proti prichádzajúcim vzduchovým hmotám.

Klimatická charakteristika okresu Dolný Kubín je nasledovná : Priemerná ročná teplota je $6,5 \text{ }^{\circ}\text{C}$. Najchladnejší mesiac je január s priemernou teplotou $-5,0 \text{ }^{\circ}\text{C}$, najteplejší je júl s priemernou teplotou $+16,4 \text{ }^{\circ}\text{C}$. Tieto priemerné teploty patria k najnižším na Slovensku. Riešené územie patrí v rámci Slovenska medzi zrážkovo bohaté (ročný priemer zrážok v Oravskom Podzámku je 820 mm). Zrážok pribúda s narastajúcou výškou a v závislosti od expozície. Najmenej zrážok pripadá na zimné obdobie, najviac na letné.

Značná je oblačnosť najmä v zimných mesiacoch. Začiatok jesene je charakteristický slnečným a suchým počasím. Zima je pomerne dlhá a studená, často s početnými odmäkmi. Obdobie leta bývalo pomerne krátke, s nízkymi teplotami - v súvislosti s globálnymi klimatickými zmenami sa teploty zvyšujú. Priemerná dĺžka vykurovacieho obdobia je 247 dní. Osídlené časti patria zväčša do II. teplotnej oblasti s výpočtovou teplotou $-18 \text{ }^{\circ}\text{C}$. Územie patrí k stredne prevetrávaným, bezveterných dní je asi 25,5 %. Prevládajú juhozápadné (21,8 %) a severovýchodné vetry (15,1 %). Časť územia leží v pásme inverzií. Priemerný počet dní so snehovou prikrývkou je 92, smerom do hôr ich pribúda na 120 - 160.

Z hľadiska záťaže strešných konštrukcií patrí obec do 4. snehovej oblasti s výpočtovým zaťažením $1,5 \text{ kN/m}^2$ a do 4. veternej oblasti s výpočtovým zaťažením $0,55 \text{ kN/m}^2$.

Fytogeografické podmienky

Podľa Futáka in Atlas SSR, 1982 patrí územie okresu Dolný Kubín do oblasti západokarpatskej flóry /Carpathicum occidentale/, obvodu západobeskydskej flóry /Beschidicum occidentale, okrsku západné Beskydy. Krivánska Malá Fatra sa nachádza v obvode flóry centrálnych karpát /Eucarpaticum, okrskov Fatra, Tatry. Podľa Meusela a kol. /Geobotanická mapa, 1986/ do regiónu stredoeurópskeho, subregiónu karpatského, provincii karpatskej flóry s vplyvom podprovincie baltskej flóry, provincii severozápadokarpatskej so silným vplyvom východokarpatskej flóry a provincii vysokohorskej severokarpatskej flóry.

Prevládajú lesné spoločenstvá, zväčša so zachovalou prirodzenou štruktúrou. Najrozšírenejšou jednotkou rastlinných spoločenstiev v lesných komplexoch sú bukové a bukovo - jedľové lesy kvetnaté /Geobotanická mapa SR, Michalko a kol., 1987/.

Na území Národného parku Malá Fatra a jeho ochranného pásma bolo doteraz zistených viac ako 1100 druhov vyšších rastlín, z ktorých je 22 druhov západokarpatských endemitov, 14 karpatských endemitov, 15 karpatských subendemitov, 1 panónsky subendemit a 4 vlastné endemity Malej Fatry - alchemilka Sojákova, alchemilka panenská, očianka stopkatá a jarabina Margittaiho. Zistených je 169 druhov rastlín zaradených do Červeného zoznamu ohrozených druhov rastlín, z ktorých je 67 kriticky ohrozených a veľmi zraniteľných druhov. Na vápencových skalných stenách môžeme obdivovať chránené druhy ako poniklec slovenský, klinček neskorý, astru alpínsku, horec Clusiov. Charakteristickými druhmi nad hornou hranicou lesa sú vrba sieťkovaná, dryadka osemlupienková, prilbica tuhá, mliečivec alpínsky, stračia nôžka a pod. Na prechodných rašeliniskách, slatiniskách, vlhkých a podmäčianých lúkách sú bohato zastúpené ohrozené rastlinné spoločenstvá zastúpené druhmi ako napr.: rosička okrúhlohlístá, rosička anglická, vstavač Fuchsov, vstavačovec májový, bradáčik vajcovitý, mečík strechovitý, všivec močiarny, páperníky atď'...

Zoogeografické podmienky

Podľa *Stehlíka a Vavřínowej* (1991) zasahuje riešené územie do dvoch teritórií:

- Eu-Carpatikum (hory s vysokohorskou karpatskou faunou a s typickými zástupcami karpatskej flóry), tu patrí o.i. Krivánska Malá Fatra
- Besschidicum occidentale (zahrnuje územia montánne i submontánne, koré je pod vplyvom panónskej i karpatskej flóry), tu patrí o.i. Oravská vrchovina (vrátane Oravskej kotliny).

V riešenom území žije široká škála všeobecne známej poľovnej zveri, plazy, obojživelníky, vtáky a malé cicavce lesnej zóny. Z chránených sú to najmä rys ostrovid, vlk obyčajný, medveď hnedý, vydra riečna, tchor obyčajný, myšovka horská, hrabáč tatranský, hraboš snežný, plch obyčajný aj lesný, veverica obyčajná, piskor horský, zriedka aj mačka divá; z plazov vretenica obyčajná, vretenica severná, jašterica živorodá, mloky, užovka stromová, a iné. Z vtákov mnohé vzácne druhy, najmä - orol skalný, jastrab lesný, včelár lesný, sokol sťahovavý, sokol lastovičiar, výr skalný, kuvik kapcavý, murárik červenokrídly, vodnáre, rybáriky a ďalšie.

Limitujúce /pozitívne, negatívne/ faktory

Súčasťou procesného kroku v metodike krajinnoeekologického plánovania pri rozhodovacom procese sú faktory /nároky, zámery, požiadavky, dôsledky aktivít spoločnosti/, ktoré limitujú činnosti v priestore v pozitívnom, alebo negatívnom zmysle. Aktivity spoločnosti v krajine zásadne ovplyvňujú záujmy ochrany prírody a krajiny - významne zastúpené v riešenom území územím Národného parku Malá Fatra. Z hľadiska vodných zdrojov v územnej ochrane sú tu pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov - HAŠKOV, HOMOLKA a KOSTELCE.

Podľa STN 73 0036 (Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií) patrí riešené územie do oblasti 6. stupňa stupnice makroseismickej intenzity MSK-64. MCS.

Podľa mapy **seizmických oblastí** patrí riešené územie do oblasti, kde otrasy môžu dosiahnuť maximálnu intenzitu 7 ° EMS.

Z hľadiska **prírodnej rádioaktivity** zastavané územie obce patrí medzi územie s nízkym radónovým rizikom.

Geodynamické javy

Na základe porušenia územia svahovými deformáciami a prognózy ich ďalšieho vývoja sa rozčleňujeme územie do troch rovnorodých územných celkov a to na:

- nestabilné územie
- podmiennečne stabilné územie
- stabilné územie

Do **nestabilných území** sú začlenené územia (vid' grafická časť) postihnuté potenciálnymi a stabilizovanými zosuvmi, intenzívnou výmoľovou eróziou. Nestabilné územie vyčleňujeme tam, kde došlo ku vzniku akéhokoľvek porušenia územia. Z hľadiska územného plánovania územie postihnuté aktívnymi deformáciami hodnotíme ako nevhodné, v prípade územného plánovania v územiach postihnutých potenciálnymi a stabilizovanými svahovými deformáciami je nutný inžinierskogeologický prieskum a realizácia preventívnych opatrení.

V riešenom katastri sú takéto územia zastúpené najmä v časti, patriacej do regiónu karpatského flyšu, t.j. severne od zastavaného územia obce na južnom úpätí Lysice, na juhovýchodných svahoch Magurky (pásma potenciálnych zosuvov), lokálne v údolí Zázrivky na západnom svahu Lysice v lokalite Sokolec a v západnej časti lokality Kačov. Pásmo aktívnych zosuvov je na juhovýchodnom úpätí Lysice.

Podmiennečne stabilné územie tvoria svahy, kde sa striedajú skalné a poloskalné sedimenty, vystupujúce na povrch, ďalej mierne až strmé svahy, tvorené prekrývajúcimi poloskalné sedimenty kvartérnymi sedimentami, úvaliny so sezónnym zamokrením a strmšie svahy terasových stupňov a glacifluviálnych kužeľov.

Podmiennečne stabilné územie tvoria územia za súčasných podmienok stabilné, ale kde pri vytvorení určitých priaznivých zosuvotvorných podmienok v horninovom prostredí je územie náchylné k svahovým deformáciám. Územie poskytuje podmiennečne vhodné podmienky pre výstavbu pozemných a komunikačných stavieb. Náchylné k zosúvaniu je územie budované flyšovými paleogénnymi a flyšoidnými trias-kriedovými sedimentami, vystupujúci na povrch, resp. prekrytými kvartérnymi sedimentami.

Podmiennečne stabilné územie je na svahoch medzi depresiami postihnutými svahovými deformáciami - medzi Párnitou a Dierovou.

Z hľadiska územného plánovania územie podmiennečne stabilné hodnotíme ako podmiennečne vhodné. V prípade výstavby je potrebné realizovať na dotknutom území inžinierskogeologický prieskum, ďalej doporučujeme vyhnúť sa väčším zásahom do svahu, v prípade výskytu zamokrenín svah odvodniť a pod.

Stabilné územie, sa vyskytuje v miestach výskytu plochých chrbtov tvorených striedaním skalných a poloskalných hornín, miestami s kvartérnymi pokryvom, tiež tam, kde sú svahy tvorené skalnými horninami a v miestach výskytu nív, terás a v miestach akumulácie prolúviálnych a glacifluviálnych kužeľov.

Stabilné územie je bez svahových pohybov a predpoklad narušenia stability je možný len v prípade extrémnej zmeny prírodných resp. antropogénnych podmienok. Stabilné územie poskytuje vhodné podmienky pre výstavbu pozemných a komunikačných stavieb s výnimkou územia tvoreného skalnými horninami, ktoré má náročné geomorfologické pomery. Na mapovanom území daný rajón vyčleňujeme:

- pozdĺž celej dĺžky toku Oravy, kde vytvára rôzne širokú nivu s nesúvisle zachovanými terasovými stupňami od Oravskej priehrahy až po Dierovú a v nivách jej prítokov, ako je aj Zázrivka a v území, patriacom k regiónu jadrových pohorí (Malá Fatra).

Záver

Najrozšírenejšou svahovou deformáciou sú zosuvy rôznej aktivity.

Z hľadiska aktivity prevládajú potenciálne zosuvy, aktívnych zosuvov je menej a vyskytujú sa v juhovýchodnej časti katastrálneho územia.

V minulosti bol vznik všetkých svahových deformácií podmienený veľmi zložitou geologicko-tektonickou stavbou územia, hydrogeologickými pomermi, bočnou a hĺbkovou eróziou Oravy a jej obojstranných prítokov, hlbokým periglaciálnym zvetraním a vývojom reliéfu v priebehu pleistocénu a holocénu. Na aktivizáciu svahových pohybov v súčasnosti majú vplyv najmä extrémne klimatické podmienky (kumulácia vyšších zrážok v dlhšom časovom období, hlavne v jesenných a jarných mesiacoch, kedy je obmedzený výpar, v jarnom období navyše v spojení s topením snehu) - následkom čoho dochádza k zvýšeniu vztlakových účinkov podzemných vôd, k nasycovaniu jednotlivých vodných horizontov a k zhoršeniu geotechnických vlastností zemín a hornín.

Nemalou mierou k aktivizácii starších svahových deformácií, resp. k vytvoreniu nových typov svahových deformácií, v prevažnej miere zosuvov, prispievajú antropogénne zásahy, resp. zanedbanie údržby líniových stavieb, väčších zárezov, oporných múrov a pod..

Bazálne šmykové plochy a zóny sa väčšinou viažu na kontakt kvartérnych sedimentov a rozložených, resp. silne zvetraných podložných hornín. Šmyková zóna, resp. plocha má charakter prehniatených jemnozrnných zemín, prevažne vysokoplastických. Tvar šmykových plôch je väčšinou planárny, v miestach s väčšou mocnosťou ílov ojedinele rotačný.

Hĺbka aktívnych šmykových plôch v zosuvoch je najčastejšie v rozmedzí 5-11 m, potenciálnych až bazálnych od 5-15 m.

- Odporúčame, aby v nevhodnom a podmiennečne vhodnom území z hľadiska stability územia miestne samosprávy nepovoľovali stavebnú činnosť bez posúdenia inžinierskeho geológa.

B.2 VÄZBY, VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

ÚZEMNÝ PLÁN VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU ŽILINSKÉHO KRAJA

Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre obec je Konceptia územného rozvoja Slovenska a Územný plán veľkého územného celku Žilinský kraj (ÚPN-VÚC ŽsK), schválený uznesením vlády SR č.359 zo dňa 26.5.1998. Závazná časť ÚPN-VÚC bola vyhlásená nariadením vlády SR č.223/98 Z. z., záväzná časť zmien a doplnkov ÚPN-VÚC ŽsK Všeobecne záväzným nariadením Žilinského samosprávneho kraja č.6/2005.

Závazné regulatívy, obsiahnuté v ÚPN-VÚC Žilinského kraja, týkajúce sa riešeného katastrálneho územia :

1. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA, OSÍDLENIA A ROZVOJA SÍDELNEJ ŠTRUKTÚRY

- 1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja,
- 1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva, založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :
 - 1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka,
 - 1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry,
 - 1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie,
 - 1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centram, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

- 1.20 rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr, a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA).

2. V OBLASTI SOCIÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 2.5 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov, najmä v každom sídle okresu,
- 2.10 vytvoriť územné predpoklady pre malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier,
- 2.12 riešiť nedostatočné kapacity zariadení sociálnej starostlivosti a ich zaostalú materiálnotechnickú základňu v regiónoch,
- 2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasti existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu.

3. V OBLASTI ROZVOJA REKREÁCIE, TURISTIKY, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEĽNÍCTVA

- 3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno-priestorový subsystém turistiky a rekreácie v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a vytvorí optimálnu ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú,
- 3.2 podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja,
- 3.4 preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokošandardnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra, v kapacitách stanovených podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č.127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie; v chránených krajinných oblastiach Kysuce, Strážovské vrchy a Horná Orava podporovať aj kvantitatívny rozvoj budovania vybavenosti pre turistiku v mestách a vidieckych sídlach,
- 3.6 využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dobre dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej republike a Poľskej republike, na budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť pri Oravskej priehrade a v Oraviciach; s

rozvojom športového a rekreačného vybavenia je potrebné uvažovať plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach.

4. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA EKOLOGICKÝCH ASPEKTOV, OCHRANY PÔDNEHO FONDU, OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

- 4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách
 - 4.1.2 biocentrá nadštátneho významu - Kriváňska Malá Fatra, ...
 - 4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu - ..., Pod Sokolom, ...
 - 4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu,
 - 4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu,
- 4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu,
- 4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území, začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability, podmienky
 - 4.3.1 pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany,
 - 4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia,
 - 4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
 - 4.3.4 pre ekosystémy mokradí vyplývajúce z medzinárodných zmlúv a dohôd, ktorými je Slovenská republika viazaná,
 - 4.3.5 pre navrhované chránené vtáčie územia a dodržiavať ochranné podmienky, stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie,
 - 4.3.6 pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany,
- 4.4 zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi,
- 4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prírodnými prvkami - trávne porasty, stromová a krovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládky odpadov a pod.),

- 4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les - bezlesie,
- 4.7 podporovať extenzívne leso-pasienkárske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou,
- 4.8 zachovať územné časti s typickou rázovitou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec)
- 4.8.2 preveriť pri každom navrhovanom veľkoplošnom zábere, líniovom zábere krajiny, alebo inom technickom diele :
- a) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu - krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierka),
 - b) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie,
 - c) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych prírodných scenérií alebo ich zmenu,
 - d) prínos možných vizuálnych vnemov z krajinného obrazu priamo z navrhovaných diel (diaľnice),
 - e) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine,
 - f) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov.
- 4.9 zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene,
- 4.10 prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby sa maximálne zabezpečila ich vodivosť a homogénnosť,
- 4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.),
- 4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu; osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu na ktorej boli vybudované osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti,
- 4.13 v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra
- 4.13.1 viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti,
- 4.13.2 realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou,
- 4.6.3 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiah-

nuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov,

- 4.14 v turistických strediskách na území Národného parku Malá Fatra, Tatranského národného parku a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra
- 4.14.1 zmeny hraníc zastavaných území, kapacity rekreačných lôžok, prírastky bytov pre trvalo bývajúcich obyvateľov, rozvoj športových zariadení novou výstavbou riešiť len podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č.127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
- 4.14.2 nezakladať nové strediská a lokality turizmu, rekreácie, športu a klimatickej liečby na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra,
- 4.14.3 zvyšovať architektonickú úroveň, priestorové a krajinné - sadovnícke rámcovanie existujúcich aj navrhovaných objektov a stavieb, spracovaním projektov sadovníckych úprav pre každú novopovoľovanú stavbu mimo IBV
- 4.15 povoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodnom toku Váh a jeho prítokoch len výnimočne,
- 4.15.1 nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární na vodných tokoch, ktorým sa poskytuje územná ochrana prírody a krajiny:
- a) Chránený areál rieky Orava
-
- 4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja,
- 4.18 uprednostňovať aktívny turizmus na území NP Malá Fatra v súlade s trvalou-držateľným rozvojom - ekoturizmus,
- 4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov,
- 4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovišť v alúviách vodných tokov.

5. V OBLASTI ROZVOJA NADRADENEJ DOPRAVNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

5.2. infraštruktúra cestnej dopravy

5.2.9 do doby vydania územného rozhodnutia úseku rýchlostnej cesty R3 v úseku Dolný Kubín - Ružomberok, zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať rýchlostnú cestu R3 (v kategórii R 11,5/80, cieľový stav podľa zát'aže úsekov v R 22,5/100) v úseku:

- a) Dolný Kubín - Kral'ovany (cesta 1. triedy c. I/70 rekonštruovaná na parametre C11,5/80-60 s udelením výnimiek C9,5/60 pre zvlášť obtiažne úseky) s napojením na D1, sieť AGR c. E77 s napojením na diaľnicu D1, sieť AGR c. E77.

5.2.20 zabezpečiť územnú rezervu a k výhľadovému horizontu homogenizovať cestu II(I/70) (cesta nadregionálneho významu) súbežnú s rýchlostnou cestou R3, v kategórii C 9,5/70-60 v trase a úsekoch:

- a) Dolný Kubín - Veličná - Párnica - Kral'ovany.

5.3. infraštruktúra železničnej dopravy

5.3.8 chrániť existujúci územný koridor trate c. 181 Kral'ovany - Trstená - Suchá Hora - štátna hranica SR/PR (IV. kategórie, regionálneho významu ako trat pre medzinárodnú turistickú dopravu a RO-LA dopravu) v úseku:

- a) Kral'ovany - Dolný Kubín - Trstená.

6. V OBLASTI VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

6.1. rešpektovať z hľadiska ochrany vôd

6.1.1. ochranné pásma vodárenských zdrojov,

6.5. podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV,

6.6. postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov výstavbou ČOV v rozhodujúcich zdrojoch znečistenia, výstavbou skupinových kanalizácií s využitím kapacít jestvujúcich ČOV, výstavbou skupinových kanalizácií s ČOV s prioritným riešením v obciach ležiacich v OP vodárenských zdrojov, OP prírodných liečivých zdrojov a prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd, CHVO a povodí vodárenských tokov,

6.7. prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb :

6.7.3 ostatné významné stavby :

- c) skupinová kanalizácia obcí : Párnica, Žaškov, vo výhľade Veličná, Oravská Poruba so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Žaškov,

6.13. na ochranu územia pred povodňami :

6.13.1 realizovať nasledovné stavby, pričom je potrebné zachovať ekostabilizačné a migračné funkcie vodných tokov:

k) Párnica, úprava Zázrivky,

6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody.

7. V OBLASTI NADRADENEJ ENERGETICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja,

7.4 v energetickej náročnosti spotreby :

7.4.2 minimalizovať využívanie elektrickej energie na výrobu tepla,

7.7 podporovať rozvoj plynofikácie územia kraja, chrániť koridory existujúcich a navrhovaných plynovodov a plynárenských zariadení,

7.10 zamerať sa v spotrebe zemného plynu na jeho využívanie :

7.10.1 v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie, paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách,

7.10.2 ako alternatívne palivo pre pohon motorových vozidiel hlavne v hromadnej (MHD, prímestská doprava) a individuálnej doprave,

7.11 vytvoriť územné podmienky pre realizáciu plynárenských zariadení, prípadne ich rekonštrukciu a pri používaní územia chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami,

7.12 presadzovať v oblasti zásobovania teplom uplatnenie energetickej politiky SR a regionálnej energetickej politiky Žilinského samosprávneho kraja. S využitím kompetencie miestnych orgánov samosprávy, budovanie kogeneračných zdrojov na výrobu elektriny a tepla tam, kde je to ekonomicky a environmentálne zdôvodniteľné, udržať a inovovať už vybudované systémy s centralizovaným zásobovaním obyvateľstva teplom,

7.13 vytvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike,

7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb,

7.15 znižovať energetickú náročnosť budov z hľadiska tepelných strát.

8. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach, určených v územn. pláne.

9. V OBLASTI USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA

9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja.

10. V OBLASTI TELEKOMUNIKÁCIÍ

10.1 zabezpečiť realizáciu hlavných a strategických cieľov, stanovených v Telekomunikačných projektoch,

10.2 dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb v horizonte do roku 2010.

11. V OBLASTI PÔŠT

11.1 rešpektovať koncepčné materiály, schválené vládou SR a MDPT SR

11.2 zabezpečovať poštové služby v rámci ŽSK regionálnymi poštovými centrami (RPC) :

b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy : Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš, Námestovo, Ružomberok a Tvrdošín,

11.3 skvalitňovať poštové služby v kraji realizáciou nasledovných úloh a cieľov :

c) poštových služieb vo vybraných poštách v kraji, optimalizovanie komerčnej činnosti na poštách z hľadiska záujmu zákazníkov, pokračovať v skvalitňovaní služieb, poskytovaných Poštovou bankou, a.s.

VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov v riešenom katastrálnom území sú :

1. STAVBY NA SLEDOVANIE STAVU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA - sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovíšť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu.

2. DOPRAVNÉ STAVBY

2.1 Dopravné stavby cestné

- 2.1.3 rýchlostná cesta R3 v kompletnej trase, križovatky a privádzače, sprievodné komunikácie I/59 alternatívne aj I/70, cestný ťah I/65, II/519, III/06538 alternatívne aj I/14.

3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby :

3.1.3.3. Ostatné významné stavby :

- c) skupinová kanalizácia obcí: Párnica, Žaškov, vo výhľade Veličná, Oravská Poruba so spoločným čistením v navrhovanej ČOV Žaškov,

3.1.6 ochrana územia pred povodňami

- k) Párnica, úprava Zázrivky.

3.2 Energetické stavby

- 3.2.6 stavby, súvisiace s plynifikáciou v okresoch Žilinského kraja,

3.3 Pošta a telekomunikácie

- 3.3.1 súvisiace stavby pre rozvoj telekomunikácií na dosiahnutie špičkovej medzinárodnej úrovne telekomunikačných služieb.

3.4 Stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

- 3.4.2 Stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotried'ovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov

3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva vymenovaných v kapitole 2.9 Rekreácia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako:

- 3.5.2 celoštátne strediská turizmu,
- 3.5.3 strediská turizmu regionálneho významu,

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zák. č.103/1990 Zb., zákona č.262/1992 Zb., zákona Národnej rady SR č.199/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky c.136/1995 Z.z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky c.286/1996 Z.z., zákona č.229/1997 Z.z., zákona č. 175/1999 Z.z., zákona 237/2000 Z.z., zákona č.416/2001 Z.z. zákona č. 553/2001 Z.z. a nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B.3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

B.3.1 DEMOGRAFIA

Po roku 1989 nastalo postupné spomalenie demografického vývoja, zmenilo sa reprodukčné správanie sa obyvateľstva - znížila sa pôrodnosť, zvyšuje sa pohyb obyvateľstva. V takýchto podmienkach sa ťažšie robia prognózy vývoja počtu obyvateľstva a ich spoľahlivosť je nižšia. Vývoj počtu obyvateľov odráža vplyv viacerých faktorov - predovšetkým vekovú skladbu obyvateľov, rovnováhu v počte mužov a žien, počet pracovných príležitostí v obci a v prijateľnej dochádzkovej vzdialenosti, dostatok disponibilných plôch pre rozvoj obce, ale aj bytovú, hospodársku a sociálnu politiku štátu. ÚPN - VÚC Žilinského kraja predpokladá nerovnomerný vývoj - do roku 2005 intenzívnejší s indexom rastu 102,2 a v rokoch 2006 - 2015 pomalší vývoj a indexom rastu 101,2 (v okrese Dolný Kubín 101,5). Aj napriek zhoršujúcemu sa demografickému vývoju v rámci SR, okres Dolný Kubín patrí k okresom s priaznivým vývojom v rámci Slovenska. Charakterizuje ho pomerne vysoká pôrodnosť, nízka úmrtnosť a z toho vyplývajúci prirodzený prírastok, ktorého hodnoty prevyšujú hodnoty krajské aj celoslovenské.

Vývoj počtu obyvateľov obce

Pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov k 26.5.2001 mala obec 716 trvale bývajúcich obyvateľov, z toho 373 žien a 343 mužov. Od predchádzajúceho sčítania v roku 1991 v období do roku 2001 pokračoval pokles počtu obyvateľov z posledných desaťročí.

V minulosti mala obec vyšší počet obyvateľov (v roku 1918 - 1091 obyvateľov, v roku 1970 - 1184 obyvateľov, 1980 - 1024 obyvateľov). V dôsledku dlhoročnej stavebnej uzávery pre plánované vodné dielo Dierová obec stagnovala a obyvateľstvo odchádzalo.

Retrospektívny vývoj počtu obyvateľov obce Párnica

Rok	Počet obyvateľov k 31.12.		Rozdiel oproti predchádz. obdobiu v %	Priemerný ročný prírastok v %
	abs.	v %		
1918	1 091	100,0		
1930	1 104	101,2	+1,2	+ 0,10
1970	1 184	108,5	+7,2	+ 0,18
1980	1 024	93,9	-13,5	- 1,35

1991	782	100,0	- 23,6	- 2,14
2001 (SODB)	716	91,56	-8,44	
2001	715	91,43	-0,13	-0,86
2002	721	92,20	+0,77	+0,77
2003	728	93,09	+0,89	+0,89
2004	740	94,63	+1,54	+1,54
2005	744	95,14	+ 0,51	+ 0,51

ÚPN obce Párnica

2006	745	95,27	+ 0,13	+ 0,13
2007	757	95,80	+ 1,53	+ 1,53
2008	767	98,08	+ 1,32	+ 1,32
2009	793	101,41	+3,39	+3,39
Priemerný ročný prírastok za posledných 16 rokov (1 991 - 2 007)				- 0,20
Priemerný ročný prírastok za posledných 8 rokov (2 001 - 2 009)				+ 1,26

Najväčší úbytok obyvateľov zaznamenala obec v rokoch 1980 - 1991 (ubudlo 242 obyvateľov, t.j. priemerne 2,14 % obyv. ročne). Po r.1991 pokračoval úbytok počtu obyvateľov miernejším tempom (priemerne 0,86 % ročne). Od roku 2001 sa vďaka zrušeniu stavebnej uzávery počet obyvateľov stabilizoval a neustále rastie. Ročné prírastky sú vyššie ako v okrese Dolný Kubín, aj v Žilinskom kraji. Priemerný ročný prírastok v obci za posledných 8 rokov 1,26 %. Obyvateľstvo okresu Dolný Kubín naproti tomu stagnuje (priemerný ročný prírastok len 0,05 %, v posledných rokoch mal aj záporné hodnoty), počet obyvateľov Žilinského kraja mierne stúpa (0,07 %).

Zloženie obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín, index vitality obyvateľstva

Z nasledujúcej tabuľky je zrejmé, že veková skladba obyvateľstva obce je v súčasnosti veľmi nepriaznivá. V období medzi sčítaním v roku 1991 a sčítaním v roku 2001 ubudlo rovnomerne obyvateľstva vo všetkých troch vekových skupinách. Celkovo možno konštatovať, že veková skladba obyvateľstva bola v tomto desaťročí stabilizovaná - napriek tomu, že index vitality od roku 1991 mierne stúpol, jeho hodnota je stále výrazne hlboko pod 120, čo charakterizuje typ ubúdajúcej populácie.

Zloženie obyvateľstva obce podľa charakteristických vekových skupín

Veková skupina	sčítanie 1991		SODB 2001		2005 (MOŠ)		2008 (MOŠ)	
	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %
spolu	782	100	716	100	741	100	765	100
predprodukt. vek	134	17,14	125	17,46	120	16,19	127	16,60
produktívny vek	422	53,96	388	54,19	429	57,90	445	58,17
Poproduktív. vek	226	28,90	195	27,23	192	25,91	193	25,23
nezistený vek			8	1,12				
index vitality	59,29		64,10		62,50		65,80	

Pre porovnanie uvádzame zloženie obyvateľstva podľa charakteristických vekových skupín v okrese Dolný Kubín

Veková skupina	sčítanie 1991		SODB 2001		2005 (MOŠ)		2007 (MOŠ)	
	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %	počet obyv.	podiel v %
spolu	37 319	100	39 364	100	39 454	100	39 435	100
predprodukt. vek	10 580	28,35	8 410	21,40	7 305	18,15	6 868	17,41
produktívny vek	21 307	57,09	24 590	62,50	25 481	64,58	25 537	64,76
Poproduktív. vek	5 432	14,56	6 075	15,40	6 667	16,90	7 030	17,83
index vitality	194,8		138,4		109,57		97,70	

Pozn. Tabuľky boli spracované s použitím údajov o počte obyvateľov a ich vekovej skladbe zo zdroja: *Štatistický úrad SR - Informačný systém Mestskej a obecnej štatistiky (MOŠ)*.

Z tabuliek vyplýva, že veková skladba obyvateľov obce je nepriaznivejšia ako veková skladba obyvateľov okresu. V období 1991 - 2001 sa veková skladba obyvateľov okresu výrazne zhoršila, veková skladba obyvateľstva Párnice sa mierne zlepšila, ale je nepriaznivejšia ako veková skladba obyvateľov okresu. V období rokov 2001 - 2008 sa veková skladba obyvateľov obce mierne zlepšila, ale index vitality v obci je stále podstatne nižší ako za celý okres Dolný Kubín aj za Žilinský kraj.

Podľa indexu vitality je populácia obce aj okresu charakterizovaná ako regresívny (ubúdajúci) typ.

Počet obyvateľov obce v období od sčítania v roku 2001 do 31.12.2009 stúpa (o 77 obyvateľov, priemerný ročný prírastok je 1,26 %).

Predpokladaný vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva okresu Dolný Kubín podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja, 1996)

Veková skupina	Počet obyvateľov abs. / podiel v %			
	1991	1995	2005	2015
predprodukt. vek	10 580/ 28,3	9 798/ 25,3	8 256/ 20,5	7 930/ 19,4
produktívny vek	21 419/ 57,2	22 973/ 59,4	25 250/ 62,7	24 390/ 59,4
poproduktívny vek	5 432/ 14,5	5 919/ 15,3	6 764/ 16,8	8 540/ 21,6
index vitality	194,8	165,5	122,1	92,9

Z tabuľky je zrejmé, že v rámci Žilinského kraja sa v období do roku 2015 predpokladalo postupné zhoršovanie vekovej skladby obyvateľov a zmena typu populácie zo stabilizovanej až stagnujúcej (index vitality v rozmedzí 120 - 200) v súčasnosti na ubúdajúcu (index vitality menší ako 120) v období po roku 2005. V najbližších rokoch sa predpokladá ďalšie zhoršovanie vekovej skladby obyvate-

lov kraja aj okresu. Vzhľadom na vývoj v obci Párnica v posledných rokoch (výstavba nových rodinných domov, prísťahovanie mladých rodín) predpokladáme v najbližších rokoch mierne zlepšenie vekovej skladby obyvateľstva, neskôr stagnáciu. Z hľadiska typu populácie predpokladáme, že v návrhovom období do roku 2025 index vitality nedosiahne hodnotu 120, čo znamená, že sa typ populácie (ubúdajúca) nezmení.

Index maskulinity

K 31.12.2008 bol počet mužov v obci 366 a žien 399 (zdroj: Štatistický úrad SR) . V prepočte na 1000 mužov v obci pripadá 1090 žien, čo sa nepokladá za výrazné porušenie početnej rovnováhy medzi mužmi a ženami.

Bilancia pohybu obyvateľstva

Rok	naro- dení	zo- mrelí	priro- dzený prírastok	vyst'a- hovaní	prist'a- hovaní	migrač- né sal- do	celkový prírastok	počet oby- vateľov k 31.12.
2001	9	11	-2	9	15	+6	+4	715
2002	9	7	+2	11	16	+5	+7	721
2003	13	13	0	7	15	+8	+8	728
2004	6	7	-1	4	16	+12	+11	740
2005	10	8	+2	9	14	+5	+7	744
2006	8	8	0	8	17	+9	+9	745
2007	7	10	-3	13	29	+16	+13	757

Počet obyvateľov obce v posledných mierne rastie, prirodzeným prírastkom stagnuje, migračným saldom rastie .

Poznámka : Údaje o počte obyvateľov v jednotlivých rokoch nie sú v súlade s celkovými prírastkami obyvateľov, vyčíslenými na základe prirodzených prírastkov a migračného salda. Tabuľka bola bez korekcie spracovaná s použitím údajov, poskytnutých Obecným úradom v Párnici.

Výhľadový počet obyvateľov - okres Dolný Kubín

Prameň, rok - územná jednotka	2000	2005	2010	2015
ŠÚ SR, 1995 - okres Dolný Kubín	43 115	45 897	47 686	49 416
ÚPD-VÚC Žilinského kraja, 1996 - ok- res Dolný Kubín	-	40 270	-	40 860
Demograf. vývoj okresu D.Kubín, J. Magdolen, 2001		40 095	40 480	41 000
ŠÚ SR, 1995 - obec Párnica	788	825	859	890

ÚPN-VÚC predpokladal, že demografický vývoj do r. 2005 bude intenzívnejší (index rastu 102,2 %) ako v rokoch 2006 - 2015 (pre okres Dolný Kubín index rastu 101,5 %). Z doterajšieho vývoja je zrejmé, že počet obyvateľov okresu

v najbližších rokoch nedosiahne hodnoty, predpokladané ŠÚ SR v r. 1995, ku skutočnosti sú bližšie hodnoty, prognózované v ÚPD-VÚC Žilinského kraja. Počet obyvateľov obce nedosiahol hodnoty, prognózované ŠÚ SR.

Vývoj počtu obyvateľov odráža vplyv viacerých faktorov - predovšetkým vekovú skladbu obyvateľov, rovnováhu v počte mužov a žien, počet pracovných príležitostí v obci a v prijateľnej dochádzkovej vzdialenosti, dostatok disponibilných plôch pre rozvoj obce, ale aj bytovú, hospodársku a sociálnu politiku štátu. V dôsledku výrazného spomalenia bytovej výstavby v mestách spolu so zvýšeným záujmom o výstavbu rodinných domov na vidieku, predpokladáme spomalenie procesu koncentrácie obyvateľov do miest. Nárast počtu obyvateľov sa prejavuje aj v blízkych obciach s únosnou časovou dostupnosťou do okresného mesta a v obciach s rekreačnou funkciou. ŠÚ SR vypracoval v roku 1995 prognózu vývoja počtu obyvateľov v dvoch variantoch -

nízky variant - predpokladá v celom období do roku 2015 pokles plodnosti, stagnáciu úmrtnosti,

vysoký variant - zastavenie poklesu plodnosti, resp. mierny nárast, súčasne zlepšenie úmrtnostných pomerov.

ÚPN - VÚC Žilinského kraja predpokladal vývoj podľa vysokého variantu (v kraji prevláda progresívny typ populácie) s nerovnomerným vývojom - do roku 2005 intenzívnejším s indexom rastu 102,2 a v rokoch 2006 - 2015 pomalším vývojom a indexom rastu 101,2 (v okrese Dolný Kubín 101,5). Aj napriek zhoršujúcemu sa demografickému vývoju v rámci SR, okres Dolný Kubín patrí k okresom s priaznivým vývojom v rámci Slovenska. Charakterizuje ho pomerne vysoká pôrodnosť, nízka úmrtnosť a z toho vyplývajúci prirodzený prírastok, ktorého hodnoty prevyšujú hodnoty krajské aj celoslovenské.

V poslednom desaťročí v dôsledku zvýšeného záujmu o výstavbu rodinných domov stúpa počet obyvateľov obce migračným prírastkom (zrušenie dlhoročnej stavebnej uzávery v obci, okresné mesto je v prijateľnej dochádzkovej vzdialenosti a má nedostatok vhodných stavebných pozemkov). Predpokladáme, že prisťahovaním mladých rodín sa môže zlepšiť aj veková štruktúra obyvateľstva.

Na základe vyhodnotenia uvedených východísk **predpokladáme nasledovný vývoj počtu obyvateľov obce :**

Rok	Počet obyvateľov	%	Priemerný ročný prírastok za posledné obdobie v %
1 991	782	100,0	-
2 001	715	91,56	- 0,84
2 007	757	96,80	+ 0,98
2 015	800	102,30	+0,71
2 025	850	108,69	+0,63

B.3.2 Ekonomická aktivita obyvateľov, pracovné príležitosti

Pri sčítaní v roku 2001 bolo v obci 328 (45,8 %) ekonomicky aktívnych osôb, z toho 150 (45,7 %) žien. Z 388 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 84,5 %.

V okrese Dolný Kubín bolo pri sčítaní k 26.5.2001 ekonomicky aktívnych 19 455 osôb, tj. 49,4 % z celkového počtu obyvateľov, z toho 9 295 žien. Z 24 590 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 79,1 %.

Vo vidieckych obciach okresu bolo ekonomicky aktívnych 9 248 osôb, t.j. 47,6 %, z toho 4 220 žien. Z 11 513 obyvateľov v produktívnom veku bolo ekonomicky aktívnych 80,3 %.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (SOBD, 2001)

Obec	Počet obyvateľov			Ekonomicky aktívne osoby			
	Spolu	Z toho žien	Podiel žien v %	Spolu	muži	ženy	%
Párnica	716	373	52,1	328	178	150	45,8
Okres Dolný Kubín	39 364	20 029	50,9	19 455	10 160	9 295	49,4

Predpokladaný vývoj počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov do roku 2015 (ÚPN-VÚC) v okrese Dolný Kubín

Rok	Absolútny počet ekonom. aktívnych osôb	v %
1 996 (stav)	17 191	44,1
2 005 (prognóza)	19 400	48,2
2 015 (prognóza)	19 200	47,0

Rozhodujúci vplyv na vývoj ekonomickej aktivity obyvateľstva má veková štruktúra obyvateľstva. Predpokladá sa, že do roku 2015 sa mierne zvýši zapojenie do pracovného pomeru u obyvateľstva zo skupiny osôb v produktívnom veku, ktorej zapojenie dosiahne 76 %.

Hospodárska základňa obce menej rozvinutá, s najviac zastúpeným terciálnym sektorom (110 pracovných miest). Najmenej zastúpený je sekundárny sektor (33 pracovných miest). V roku 2008 bolo tu bolo spolu 175 trvalých pracovných miest a 11 pracovných miest v rámci aktivačných prác. Súčasná intenzita pracovných miest dosahuje 24,6 pracovných miest na 100 trvale bývajúcich obyvateľov. Z celkového počtu 186 pracovných miest v obci je 64 pracovných miest obsadených ženami, t.j. 34,4 %. Pracovné príležitosti pre ženy sú najviac zastúpené v terciálnom sektore, kde tvoria 45,5 %. Bilanciu pracovných príležitostí priaznivo ovplyvňuje poloha obce v blízkosti Dolného Kubína, ktorý je pre okolité obce zdrojom pracovných príležitostí predovšetkým v sekundárnom a terciálnom sektore.

Pracovné príležitosti v obci PÁRNICA podľa sektorov

Sektor	Počet pracovných príležitostí		Podiel pracovných príležitostí v sektore v %	Spolu
	počet trvalých pracov. miest	z toho ženy		
I. poľnohosp., lesné hospodárstvo	43	12	23,12	186
II. priemysel, stavebníctvo	33	2	17,74	
III. obč. vybavenosť, doprava, spoje, ostatné aktivačné práce	99	45	59,14	
	11	5		

Najväčším zamestnávateľom v primárnom sektore je Poľnohospodárske družstvo v Párnici (35 pracovníkov), v sekundárnom sektore fy Drevicom Párnica (23 pracovníkov), v terciálnom sektore Hotel Smrečina v Malej Lučivnej (14 pracovníkov).

V ďalších rokoch predpokladáme mierne zvýšenie počtu pracovných príležitostí v sekundárnom sektore a najmä zvýšenie počtu pracovných príležitostí v terciálnej sfére, podmienené predpokladaným rozvojom služieb pre turizmus.

Podľa informácií obecného úradu v októbri 2007 bolo v obci evidovaných 26 uchádzačov o zamestnanie, z toho 11 mužov. 348 občanov bolo ekonomicky aktívnych. Miera nezamestnanosti v obci (7,8 %) bola nižšia ako priemer v okrese, kraji (10,1 %) a v SR (11 %).

Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie v obci v roku 2007

Mesiac	III.	V.	VII.	VIII.	X.	Priemerná hodnota
Počet	29	24	29	28	26	27
Miera	8,3	6,9	8,3	8,0	7,5	7,8

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím počet uchádzačov o zamestnanie mierne klesá.

B.4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY

B.4.1 ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE

Zájmové územie je územie priľahlé k územiu obce, v ktorom prevládajú súčasné alebo výhľadové vzťahy k obci a ktorého usporiadanie je potrebné riešiť vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím obce. Z hľadiska funkč-

ných a technických súvislostí je za takéto územie možné pokladať územie susednej obce Žaškov:

- stredisko rekreácie a turizmu Dierová a existujúca plocha drevovýroby sú umiestnené na rozhraní oboch katastrov,
- časť detí z Párnice navštevuje vyššie ročníky základnej školy v Žaškove,
- obec Žaškov je napojená na plyn z regulačnej stanice Párnica,
- systavy zásobovania pitnou vodou oboch obcí sú prepojené, predpokladá sa vybudovanie spoločnej skupinovej kanalizácie.

Párnica patrí do záujmového územia okresného mesta Dolný Kubín, kde je umiestnená prevažná časť zariadení vyššej vybavenosti aj priemyselné prevádzky, ktoré sú zdrojom pracovných príležitostí pre miestnych obyvateľov.

B.4.2 ŠIRŠIE VZŤAHY A ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Obec Párnica patrí do okresu Dolný Kubín, nachádza sa v jeho juhozápadnej časti. Je súčasťou urbanizovaného územia v údolí rieky Orava s obytnou, výrobnou a rekreačnou funkciou. Susedí na severnej strane s katastrálnym územím Kraľovany a Žaškov, na východnej strane s kat. územím Veličná a Istebné, na severnej strane s kat. územím Zázrivá, na západnej strane s kat. územím Terchová a Šútovo.

Zastavané územie obce je v pravobrežnej časti údolia rieky Orava, pozdĺž ciest I/78 Kraľovany - Dolný Kubín a II/ 583 Párnica - Zázrivá - ich križovatka je juhozápadne od centra obce. Obec leží mimo sídelnej rozvojovej osi regionálneho významu, spájajúcej Liptov s Oravou (Ružomberok - Dolný Kubín - Tvrdošín - Trstená).

Najbližšie významnejšie zdroje pracovných príležitostí v priemysle sú v Dolnom Kubíne a jeho okolí (OFZ, a.s. Istebné; MIBA Sinter Slovakia, s.r.o., Dolný Kubín; Elkop, s.r.o. Dolný Kubín; Glacier Slovakia, a.s., Dolný Kubín a ďalšie). V terciálnej sfére (služby, zdravotníctvo, školstvo, verejná správa) je najvýznamnejším zdrojom pracovných príležitostí Dolný Kubín. V obci nie sú významnejšie zdroje pracovných príležitostí - približne polovica obyvateľstva odchádza za prácou. Priamo v obci sú zdroje pracovných príležitostí lokálneho významu v primárnom sektore (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) a v terciálnej sfére (sociálna infraštruktúra, turizmus).

Prevažná časť zariadení vyššej občianskej vybavenosti je umiestnená v Dolnom Kubíne (štátna správa, stredné školy, kultúrne, zdravotnícke zariadenia, špecializované predajne a služby).

V navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúre odvetvia rekreácie podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja (1998) je okres súčasťou Ružomersko-Dolnokubínskej oblasti cestovného ruchu. Riešené územie patrí do rekreačného krajinného celku (RKC) - RKC Dolný Kubín a okolie. Hlavným turistickým nástupným centrom okresu a zároveň východiskovým centrom RKC je mesto Dolný Kubín. V riešenom katastrálnom území obce sú v rámci ÚPN-VÚC Žilinského kraja navrhnuté rekreačné priestory a útvary - stredisko rekreácie a turizmu Lučivná

celoštátneho významu; stredisko rekreácie a turizmu Párnica - Dierová regionálneho významu (v kat. území Párnica je časť Kačov, zvyšok je v kat. území Žaškov); obec Párnica, sídlo významné pre turizmus s regionálnym významom.

Dopravne je obec napojená cestou I. triedy č.78 Kralovany - Párnica - Dolný Kubín, na ktorú sa v obci pripája cesta II. triedy č.584 Párnica - Zázrivá - Žilina. Obcou prechádza železničná trať III. kategórie č. 181 so železničnou stanicou v centre obce. Železničná stanica Párnica je najbližšou železničnou stanicou aj pre susedné obce Žaškov a Zázrivá, ktoré ležia mimo trás železničnej dopravy.

Vodou je obec zásobovaná zo skupinového vodovodu Žaškov. Pramene z lokality Haškov o kapacite $0,2 \text{ l.s}^{-1}$, z lokality Homôlka o kapacite $0,02 \text{ l.s}^{-1}$ a z lokality Kostelce o kapacite $0,1 \text{ l.s}^{-1}$ zásobujú vodojem „Párnica“ 100 m^3 (520,5 - 516,5 m n.m.). Do spotrebiska vedie zásobné vedenie DN 100. V prípade potreby je možné zásobovanie vodou z vodojemu „Žaškov“ $2 \times 150 \text{ m}^3$ (539,6 - 536,3 m n.m.) prepojovacím potrubím DN 100.

Obec v súčasnosti nemá nemá vybudovanú kanalizáciu a zneškodňovanie odpadových vôd. Predpokladá sa odkanalizovanie obcí Žaškov, Párnica, Oravská Poruba a Veličná spoločnou kanalizáciou s čistením v ČOV Oravská Poruba - Gácel'. V STR Malá Lučivná je vybudovaný kanalizačný zberač a odpadové vody sú čistené v malej ČOV s vyústením do recipienta Zázrivka.

Elektrickou energiou je obec zásobovaná prostredníctvom z trasy VN 22 kV č.238 ŽSR 110/22 kV Kralovany - RZ 110/22 kV Mokrad'. Rozvodná sieť strediska Malá Lučivná je napojená z odbočnej trasy VN 22 kV č.238 ŽSR 110/22 kV Kralovany - RZ 110/22 kV Mokrad'.

Plynom je obec zásobovaná z VVTL plynovodu „Severné Slovensko“ distribučným systémom z VVTL/STL regulačnej stanice Párnica. STR Malá Lučivná nie je v súčasnosti plynofikované.

Z hľadiska telekomunikácií okres Dolný Kubín patrí do primárnej oblasti s centrom Martin a sekundárnej oblasti s centrom Žilina.

V obci nie je samostatné pracovisko pošty, poštové služby sú zabezpečené prostredníctvom služby „Pošta - Partner“, umiestnenej v zmiešanej predajni ADAK v centre obce .

Lesné pozemky patria do OLZ, Lesná správa v Oravskom Podzámku. Do katastrálneho územia obce zasahujú LHC Dolný Kubín, LHC Párnica a LHC Jánošíkovo.

B.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE, PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE

Urbanistická koncepcia návrhu územného plánu obce vychádzala z týchto cieľov :

- vytvoriť podmienky pre optimálny rozvoj hlavných funkcií obce (bývanie, výroba, rekreácia) pri zachovaní priestorových kvalít urbanistickej štruktúry a okolitého krajinného prostredia,
- vytvoriť podmienky pre hierarchizáciu urbanistickej štruktúry a posilnenie centrálnych funkcií obce v území od kostola po železničnú stanicu,
- využiť polohu obce s dobrou dostupnosťou v spojení s kvalitou krajinného prostredia na podporu hospodárskej základne obce v súlade potrebou vytvoriť podmienky pre trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, charakteristického vzhľadu krajiny, dosiahnutie a udržanie ekologickej stability,
- odstrániť, príp. zmierniť funkčné a prevádzkové závady v organizme obce .

Obec leží na juhozápadnom okraji Veličnianskej kotliny, v nive rieky Orava a riečky Zázrivka pri jej ústí do rieky Orava. Zastavané územie na juhovýchodnej strane ohraničuje železničná trať, zo severozápadu hornatinný, prevažne zalesnený reliéf Malej Fatry.

Súčasná urbanistická štruktúra obce má kompaktný charakter. Pozdĺž hlavných cestných ťahov údolím rieky Orava a údolím Zázrivky (Kraľovany - Dolný Kubín a Párnica - Zázrivá) sa sformovala uličná radová zástavba. Pôvodná urbanistická štruktúra s pôvodnými úzkymi parcelami a s čiastočne zachovalou historickou hmotovo-priestorovou štruktúrou (úzke pozdĺžne jednopodlažné obytné domy so sedlovými strechami) sa zachovala v najstaršej časti obce okolo križovatky hlavných ciest údolím tokov Oravy a Zázrivky. Časť Záhrabovo tvorí výlučne obytné územie (rodinné domy, 1 maloobchod), čiastočne na pôvodnej parcelácii. Väčšina pôvodných obytných a hospodárskych domov bola prestavaná, v obci sa zachovalo len niekoľko pôvodných zrubových domov, v časti Záhrabovo je zachovaných niekoľko sýpok.

Z juhovýchodnej strany vytvoril bariéru rozvoja zastavaného územia koridor železničnej trate. Rozvoj obce bol poznačený niekoľko desaťročí trvajúcou stavebnou uzáverou od 60-tych po 90-te roky minulého storočia. Po zrušení stavebnej uzávery sa v poslednom desaťročí začali obytné plochy rozširovať na južné svahy lokality "Na Stráni". V strede obce od kostola po železničnú stanicu sa sformovalo centrum obce, kde je sústredená prevažná časť občianskej vybavenosti obce. Za železničnú trať bolo umiestnené futbalové ihrisko, na západnom okraji obce za tokom Zázrivky sú plochy poľnohospodárskej výroby (poľnohospodárske družstvo).

Urbanistická koncepcia návrhu územného plánu rozvíja súčasnú urbanistickú štruktúru z hľadiska funkčnej aj priestorovej skladby. V centrálnej časti obce pozdĺž hlavnej cesty Dolný Kubín - Kraľovany sú v súčasnosti viaceré plochy občianskej vybavenosti (pozemok viacúčelových budov občianskej vybavenosti s predajňou potravín, hostincom a poštou, obecný úrad s kultúrno-spoločenskou sálou,

materská škola so základnou školou, železničná stanica a ďalšie menšie prevádzky maloobchodu a služieb). Centrum obce je však nevýrazné, bez priestorových akcentov. V celej obci - v jej centre i v jednotlivých obytných zónach chýbajú verejné priestory, podporujúce spolupatričnosť a spoločenský život obyvateľov obce. Dotvorenie centra v ťažiskovej polohe obce pozdĺž cesty I/70 od železničnej stanice po kostol rieši návrh funkčnými a priestorovými regulatívami, ktorými vytvára podmienky pre aj pre posilnenie centrálnych funkcií v uvedenom priestore. Prietah cesty I. triedy Kralovany - Dolný Kubín zastavaným územím je negatívnym prvkom v obci a najmä v jej centre, preto výhľadovo navrhujeme preloženie cesty južným smerom, do trasy súbežnej so železničnou traťou. Výhľadová preložka cesty II. triedy Párnica - Zázrivá západným smerom popri areáloch poľnohospodárskej a priemyselnej výroby vylúči priebežnú dopravu zo severozápadnej časti obytného územia a zároveň umožní napojenie výrobných území nákladnou dopravou bez kolízie s obytným územím.

Z hľadiska priestorového pôsobenia má dominantné postavenie v štruktúre obce kostol - jeho pôsobenie však znižuje jeho poloha medzi radovou obytnou zástavbou. Navrhujeme vytvorenie plôch verejnej zelene s oddychovými plochami okolo kostola s rozšírením aj na susedný pozemok bývalého obchodu na západnej strane. Dominantné pôsobenie kostola podporí aj otvorenie pozemku odstránením oplotenia a vytvorenie zodpovedajúceho priestranstva pred vstupom.

Navrhované obytné územia nadväzujú na súčasné zastavané územie a rozširujú ho najmä severozápadným smerom na juhovýchodne a juhozápadne orientované svahy „Pod Dielom“. Rozvoj občianskej vybavenosti sa navrhuje najmä na funkčne zmiešanom území (bývanie + občianska vybavenosť) po oboch stranách súčasnej cesty I/70 od obchodu v Záhrabove až po most cez Zázrivku na západnom okraji obce. Najatraktívnejšie pre občiansku vybavenosť je územie od kostola po železničnú stanicu.

Výrobné plochy sú sústredené na severozápadnom okraji obce v údolí Zázrivky. Najväčší rozsah má plocha areálu poľnohospodárskeho družstva na pravom brehu Zázrivky. Areál je extenzívne využitý, s veľkými plošnými rezervami. V rámci intenzifikácie využitia je možné časť areálu využiť na rôzne druhy hygienicky nezávadnej poľnohospodárskej a priemyselnej výroby príp. sklady. Zvyšovanie súčasnej kapacity hospodárskych zvierat v areáli (600 ks hovädzieho dobytku) je možné len za podmienky preukázateľného zamedzenia negatívnym vplyvom na obytné prostredie v obci (posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa platných právnych predpisov). Severovýchodne od poľnohospodárskeho družstva na ľavom brehu toku Zázrivky je areál pstruhového hospodárstva - návrh ÚPN obce ponecháva túto plochu v súčasnom rozsahu.

V kontakte s obytným územím na ľavom brehu Zázrivky je menšia prevádzka drevospracujúceho priemyslu (Drevospol). Problematické je dopravné napojenie areálu cez obytné územie - navrhujeme vybudovať nové dopravné napojenie s premostením Zázrivky na cestu, vedúcu do areálu PD. Rezerva pre rozšírenie výrobných plôch je navrhnutá na nezastavanom pozemok, ktorý susedí na severovýchode so súčasnou výrobnou plochou. Podmienkou je taký druh výrobných činností, ktorý nebude mať negatívny vplyv na susediace obytné prostredie.

Plochy športovej vybavenosti (futbalové ihrisko, detské ihrisko) obce sú umiestnené na rovinatej ploche medzi železničnou traťou a riekou Orava, po pravej strane cesty Párnica - Žaškov. V areáli je objekt so sociálnym zariadením. Navrhujeme doplnenie športovej vybavenosti v areáli o maloplošné ihriská (viacúčelové, loptové hry, atď.) pre verejnosť (mládež, dospelí). V súčasnosti v chýbajúce detské ihriská a športové ihriská v jednotlivých obytných zónach navrhujeme umiestniť spolu s verejnou zeleňou na rozhraní existujúcich a navrhovaných obytných plôch v lokalite „Na Stráni“. V stredisku rekreácie a turizmu Malá Lučivná sú plochami športu existujúce lyžiarske zjazdovky, v návrhovom období je potrebné doplnenie rôznych druhov športovísk v rámci existujúcich a navrhovaných rekreačných plôch.

Rekreačné územie tvoria plochy mimo zastavaného územia obce. Severne od obce v údolí Zázrivky sú plochy strediska rekreácie a turizmu Malá Lučivná (ubytovacie kapacity, športoviská, lyžiarske zjazdovky). Návrh predpokladá rozšírenie rekreačných plôch na nepoľnohospodárske pozemky v rámci strediska, bez zvyšovania ubytovacích kapacít (s výnimkou obnovy chatiek v blízkosti údolnej stanice sedačkovej lanovky). Navrhované rekreačné plochy sú určené pre zvýšenie kvality vybavenosti strediska. Západne od obce zasahuje severná časť strediska rekreácie a turizmu Dierová s lokalitou Kačov (podstatná časť strediska Dierová je južne od rieky Orava a patrí do katastrálneho územia Žaškov) - návrh predpokladá zachovanie súčasného rozsahu rekreačných plôch. Potenciálnym rekreačným územím sú plochy po ťažbe štrku (štrkové jazerá s okolím) na juhovýchodnom okraji katastrálneho územia obce v lokalite „Za Vodou“.

Plochy zelene sú prvkom, podieľajúcim sa významne na celkovom obraze obce. Zeleň v intraviláne je zastúpená najmä súkromnou zeleňou záhrad v obytnom území, verejná zeleň v obci prakticky neexistuje. Zeleň na cintoríne je zastúpená nedostatočne. V krajinnom obraze sa uplatňuje najmä zeleň lesov, vysoká drevitá vegetácia lesov, sprievodná zeleň vodných tokov a plochy nelesnej drevitej vegetácie. Návrh územného plánu v maximálnej miere rešpektuje uvedené druhy skupinovej a solitérnej zelene a ich ochranu zahrnul do záväznej časti. V centrálnej časti obce pri kostole a v obytnom území spolu s plochami ihrísk navrhuje aj doplnenie plôch verejnej zelene.

Z hľadiska priestorového je nutné rešpektovať krajinárske hodnoty územia. Je potrebné zachovať drobné merítko okolitej zástavby a charakteristické priehľady. Drobná zástavba solitérnych rodinných domov i občianskej vybavenosti by mala naďalej zostať základným charakteristickým prvkom sídla. Nová zástavba by mala rešpektovať prostredie a používať tvaroslovné prvky regionálnej (oravskej) architektúry (tvar, sklon strechy, mierka, atď.), zároveň by mala mať súčasný architektonický výraz.

Dôležitá je harmonizácia urbanistickej štruktúry s okolitým krajinným prostredím. Na vyvýšených, pohľadovo exponovaných polohách nad centrom je nevhodná schématická zástavba s dlhými priamymi úsekmi ulíc - pri návrhu podrobného urbanistického usporiadania jednotlivých obytných súborov je potrebné vychádzať z konfigurácie terénu, sledovať jeho prirodzené línie. Urbanistickou koncepciou vytvoriť podmienky tiež pre uplatnenie sídelnej a krajinnej zelene. Rozptýlená obytná zástavba vo voľnej krajine je v tomto type prostredia nevhodná.

B.6 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY A REKREÁCIE

B.6.1 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA

Plochami pre bývanie sú v zmysle vyhl.č.55/2001 Z.z. plochy, ktoré sú určené pre obytné domy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. Pre riešenie funkcie bývania sú v schválenom zadaní obsiahnuté nasledovné požiadavky :

- plochy, potrebné na bývanie navrhnuť v rozsahu, vyplývajúcom z predpokladaného počtu obyvateľov obce a vývoja obyvateľstva bytového fondu,
- s prihliadnutím na doterajší vývoj a všeobecné trendy uvažovať s postupným znižovaním koeficientu obyvateľstva, t.j. počtu obyvateľov, pripadajúcich na jeden trvale obývaný byt z 3,23 pri sčítaní v roku 2001 na :

3,16 obyvateľa/1 byt v roku 2 015

3,10 obyvateľa/1 byt v roku 2 025

- pozemky pre pokrytie potreby výstavby nových bytov navrhnuť prevažne formou individuálnej bytovej výstavby,
- bytovú výstavbu orientovať prednostne na využiteľné preluky v intraviláne i mimo intravilánu, plochy s vybudovanou alebo ľahko dostupnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a voľné plochy v kontakte so súčasnými obytnými plochami, najmä na plochách severne od súčasného obytného územia pod kótou „Diel“ (pripravovaná IBV II., IBV III. a ďalšie) a v miestnej časti Záhrabovo,
- návrhom jednoznačných funkčných a priestorových regulatívov a limitov vylúčiť možné kolízie pri využití územia a zabezpečiť vytváranie harmonického obytného prostredia,
- pri návrhu bývania rešpektovať podmienky ochrany, stanovené pre chránené vtáčie územie.

V záväznej časti ÚPN VÚC Žilinského kraja (bod 4.13.1) je obsiahnutá požiadavka v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného parku Malá Fatra viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti.

Podľa výsledkov sčítania v roku 2001 bolo v obci 293 bytových jednotiek, z toho **trvale obývaných 222 (75,8 %)**. Celkový počet domov bol 285, z toho trvale obývaných 214. Trvale obývaných rodinných domov bolo 211. Pri sčítaní v roku 1991 bolo v obci 280 bytových jednotiek, z toho trvale obývaných 247 (88,2 %). Celkový počet domov bol 273, z toho trvale obývaných 240. Trvale obývaných rodinných domov bolo 235.

Za posledné desaťročie podiel trvale obývaných bytov klesol z 88,2 % v roku 1991 na 75,8 % v roku 2001 (trvale neobývaných bytov bolo 71). V návrhovom období predpokladáme zníženie počtu trvale neobývaných domov.

Na 1 trvale obývaný byt pripadalo 3,22 obyvateľa pri sčítaní v roku 2001 (pri sčítaní v roku 1991 pripadalo na 1 trvale obývaný byt 3,17 obyvateľa).

V Žilinskom kraji pripadalo pri sčítaní v roku 2001 pripadalo 3,42 obyvateľa/1 byt, v okrese Dolný Kubín 3,47 obyvateľa/1 byt, vo vidieckych sídlach okresu 3,71 obyv./ 1 byt. Obývanosť bytového fondu v obci je teda nižšia ako v kraji, okrese aj vo vidieckych obciach okresu Dolný Kubín.

Koeficient obývanosti - stav a predpokladaný vývoj podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja (pre porovnanie uvádzame obec Párnica)

	1996	2001	2015
okres Dolný Kubín	3,54	3,47	3,35
vidiecke obce okresu	3,77	3,71	3,59
Párnica		3,23	

Podľa výsledkov posledného sčítania v roku 2001 sa koeficient obývanosti oproti roku 1991 mierne zvýšil. Vzhľadom k nízkej hodnote koeficientu obývanosti v obci budúcich rokoch predpokladáme v najbližších rokoch jeho stabilizovanú úroveň a v období po roku 2015 v súlade so všeobecným trendom vo vyspelých štátoch mierne zníženie koeficientu obývanosti .

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti bytov (2001)

Trvale obývané byty vybavené	Okres Dolný Kubín počet bytov / %	Párnica počet bytov / %
kúpeľňou al. sprchov. kútom v %	92,5	81,5
ústredným kúrením v %	81,0	63,1
obyt. plocha na 1 trvale obývaný byt	56,3 m ²	56,6 m ²
obytná plocha na osobu	16,2 m ² / obyv.	17,5 m ² / obyv.
Počet osôb na 1 obytnú miestnosť	1,06	0,98
Počet osôb na 1 byt	3,47	3,23

Úroveň bývania bola vo všetkých ukazovateľoch vyššia ako okresný priemer, priemerná obytná plocha trvale obývaného bytu približne na úrovni okresného priemeru. Koeficient obývanosti je nižší ako okresný a krajský priemer a nižší ako predpokladá ÚPN - VÚC Žilinského kraja pre vidiecke obce v roku 2015. Úroveň vybavenosti bytov bola nižšia ako okresný priemer. Záujem o bytovú výstavbu pretrváva. Za obdobie r.1991 - 2001 pribudlo v obci 41 domov. Za posledných 7 rokov (2003 - 2009) bolo vydaných v obci 31 kolaudačných rozhodnutí na rodinné domy (priemerne 4,4 kolaudácií/rok).

Celková potreba bytov, návrh novej bytovej výstavby, z toho sociálne bývanie

Pri sčítaní k 26.5.2001 bolo v obci 222 trvale obývaných bytových jednotiek.

Bilancia potreby bytovej výstavby k roku 2015 - I. etapa

Predpokladaný počet obyvateľov v roku 2015	800
Predpokladaný koeficient obývanosti	3,16 ob./ 1 b.j.
Celková potreba bytov v roku 2 015	253 b.j.
Súčasný počet trvale obývaných bytov	222 b.j.
Potreba nových bytov do r. 2 015	31 b.j.

Bilancia potreby bytovej výstavby v období r. 2015 - 2025

Predpokladaný počet obyvateľov v roku 2025	850
Predpokladaný koeficient obývanosti	3,10 ob./ 1 b.j.
Celková potreba bytov v roku 2 025	275 b.j.
Predpokladaný počet trvale obývaných bytov v r.2015	253 b.j.
Potreba nových bytov v období r. 2 015 - 2025	22 b.j.

Celková potreba bytovej výstavby v období r. 2025

Celková potreba nových bytov do roku 2 025	53 b.j.
<u>Urbanistická rezerva 15 %</u>	<u>41 b.j.</u>
Spolu (s urbanistickou rezervou)	94 b.j.

Pre predpokladaný počet 850 obyvateľov obce v roku 2 025 a pre dosiahnutie obývanosti 3,10 obyvateľa/ byt je v roku 2025 potrebný celkový počet 274 bytov - t.j. stabilizovanom počte trvale neobývaných bytov je do roku 2 025 potrebné postaviť približne 53 bytov, s 15 % urbanistickou rezervou približne 94 bytov.

V návrhu sú riešené obytné plochy, kde je možné umiestniť približne 196 bytových jednotiek (vrátane plôch v zastavanom území k 31.12.2010. Navrhnuté obytné plochy majú vyššiu kapacitu, ako je vyčíslená potreba do roku 2025, z týchto dôvodov :

- predpokladáme, že bytová výstavba vo viacerých lokalitách bude v návrhovom období začatá, ale výstavba bude pokračovať aj po roku 2025,
- rozsah bytovej výstavby v obci závisí aj od vývoja podmienok pre bytovú výstavbu v okresnom meste a v okolitých obciach, v rámci ÚPN-O Párnica nie je možné presnejšie špecifikovať tento vplyv na obdobie do roku 2025,
- v lokalite Majdovec na severozápadnom okraji obytného územia je evidovaný zosuv, t.j. lokalita je len podmiennečne vhodná pre výstavbu. Na túto plochu je potrebný geologický posudok, alebo geologický prieskum, ktorý môže časť alebo celú lokalitu z navrhnutých rozvojových plôch vylúčiť. Geologický prie-

skum bude zabezpečený na náklady investora pred plánovanou výstavbou, jeho zabezpečenie obstarávatelom ÚPD (obcou) pred spracovaním územného plánu nie je možné pre vysoké finančné náklady.

Vzhľadom k vidieckemu charakteru obce, charakteru zástavby a terénnym danostiam predpokladáme výlučne nízkopodlažnú formu zástavby (predovšetkým rodinné domy. V obytnom území je možné umiestniť aj malé bytové domy za podmienky dodržania drobnej mierky a súladu s okolitou zástavbou. Prípadnú potrebu sociálnych bytov odporúčame riešiť v rámci vymedzených obytných území formou malých samostatne stojacich, prípadne skupinových foriem rodinných domov.

Z hľadiska zachovania charakteru urbanistickej štruktúry a jej priestorového pôsobenia je potrebné zachovať a udržiavať súčasný charakter sídla a nedopustiť narušenie súčasnej sídelnej štruktúry nevhodnou (pravouhlou schématickou) výstavbou v tomto type krajiny. Zabrániť je potrebné obytnej zástavbe vo voľnej krajine (nevhodná v tomto type prostredia, krajiny).

Celkový rozvoj bytového fondu v návrhovom období a jeho modernizácia

Predpokladáme, že aj v návrhovom období do roku 2 025 sa bude potreba nových bytov uspokojovať najmä výstavbou rodinných domov. Návrh územného plánu vychádza z požiadavky, obsiahnutej v zadaní - nové obytné plochy využívajú predovšetkým preluky v intraviláne i mimo intravilánu, plochy s vybudovanou alebo ľahko dostupnou dopravnou a technickou infraštruktúrou a voľné plochy v kontakte so súčasnými obytnými plochami, najmä na plochách severne od súčasného obytného územia.

V zastavanom území obce v rámci obytného územia je možné v súčasnosti umiestniť nasledovný počet stavebných pozemkov pre rodinné domy :

- v západnej časti obce (údolie Zázrivky) - 9 stavebných pozemkov
- v časti severne od centra - 19 stavebných pozemkov (v prelukách novozałożených ulíc „Na Stráni“ - v súčasnosti čiastočne vybudovaná technická infraštruktúra)
- v prelukách okolo cesty I/70 - 7 stavebných pozemkov, prevažne na východnom okraji obce
- v časti Záhrabovo - 7 stavebných pozemkov,
- v severovýchodnej časti obce (preluky) - 5 stavebných pozemkov

Spolu je v zastavanom území obce možné umiestniť približne 47 stavebných pozemkov.

Centrálna časť obce s pôvodnou parceláciou a čiastočne zachovalou pôvodnou zástavbou je súvisle zastavaná, s minimálnymi možnosťami intenzifikácie - tu možno predpokladať skôr úbytok bytového fondu, spojený so zmenou funkcie.

- Pri výbere nových obytných plôch boli zohľadňované najmä tieto kritériá :
- poloha v priamom kontakte so súčasnými obytnými plochami,

- stabilita územia z hľadiska možnosti geodynamických javov,
- možnosť napojenia na technickú infraštruktúru,
- priaznivé klimatické pomery - oslnenie,
- sklon a vhodná orientácia terénneho reliéfu.

Na území, navrhovanom na výstavbu, ktoré sú potenciálne zosuvné s možnosťou geodynamických javov, sa uplatnilo obmedzenie - možnosť a podmienky výstavby na zosuvmi ohrozených plochách je potrebné určiť na základe geologického posudku, prípadne geologického prieskumu.

Pokrytie vyčíslenej potreby rozvoja bytového fondu územný plán rieši mimo zastavaného územia návrhom obytných plôch :

- na severovýchodnom okraji obce pri RS plynu je možné umiestniť približne 5 stavebných pozemkov pre rodinné domy. Plochy nadväzujú na súčasné zastavané územie, terén je mierne svahovitý, potrebné je vybudovať všetky inžinierske siete;
- v lokalite *Bakovec* (časť Záhrabovo, severne od súčasného zastavaného územia) je možné umiestniť približne 18 rodinných domov (z toho 2 v intraviláne). Plochy priamo nadväzujú na súčasné zastavané územie, terén je mierne svahovitý s orientáciou na juh a juhovýchod, je potrebné vybudovať všetky inžinierske siete;
- v lokalite *Horniarsky vrch* (časť Záhrabovo, severne od súčasného zastavaného územia) je možné umiestniť približne 14 stavebných pozemkov pre rodinné domy (z toho 7 v intraviláne). Plochy priamo nadväzujú na súčasné zastavané územie, terén je svahovitý s orientáciou na juh, je potrebné vybudovať všetky inžinierske siete;
- v lokalite *Na Stráni* (severne od centrálnej časti obce) je možné umiestniť približne 120 stavebných pozemkov pre rodinné domy (z toho 10 v intraviláne). Plochy priamo nadväzujú na súčasné zastavané územie, terén je svahovitý s orientáciou na juh, je potrebné vybudovať všetky inžinierske siete;
- na severozápadnom okraji obce (*Majdovec*) v údolí Zázrivky je možné umiestniť približne 64 stavebných pozemkov (z toho 14 v intraviláne), v severnej časti nad cestou III/583 do Zázrivej za podmienky priaznivého geologického posudku. Plochy nadväzujú na súčasné zastavané územie obce, terén je svahovitý s orientáciou na západ. Technická infraštruktúra je čiastočne vybudovaná.

Pred začatím výstavby v rozsiahlych lokalitách v svahovitom teréne (*Bakovec*, *Horniarsky vrch*, *Pod Dielom*, *Majdovec*) je potrebné podrobné riešenie usporiadania obytného územia s návrhom komunikačného systému, technickej infraštruktúry, s vyčlenením verejných plôch ihrísk a zelene a určením podrobných regulatívov pre zástavbu (tvarová charakteristika, poloha stavieb na pozemku, a pod.). Na pozemkoch, určených pre individuálne bývanie je možné na základe podrobného riešenia územným plánom zóny alebo urbanistikou štúdiom umiestniť aj skupinové, resp. nízkopodlažné formy hromadného bývania.

B.6.2 NÁVRH RIEŠENIA OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU

Školstvo

- V obci je jedno školské zariadenie - základná a materská škola v spoločnom areáli v blízkosti centra. Zariadenie slúži len pre obec Párnica a je vo vlastníctve obce. Organizačné spojenie materskej a základnej školy 1. stupňa je v súlade s odporúčaním, obsiahnutým v Metodickej príručke „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí, MŽP SR, 2002“. Zároveň sa odporúča užiť prepojiť zariadenia výchovného charakteru (školské kluby detí, školské športové strediská, krúžky) s činnosťou školy.

Materská škola je jednotriedna, v súčasnosti ju navštevuje 23 detí, čo je na úrovni povolenej kapacity. Zariadenie má 3 zamestnancov (ženy). Existujúce priestory neumožňujú zvýšenie kapacity.

Základnú školu pre ročníky 1. - 4. navštevuje v súčasnosti 18 žiakov. Má 4 stálych (ženy) a 2 externých zamestnancov. V základnej škole sú dve kmeňové učebne, 1 špeciálna - počítačová učebňa a 1 školský klub (družina). Kapacita ZŠ podľa počtu kmeňových učební je max. 52 žiakov (v 1. ročníku max. 23 žiakov, v 2. - 9. ročníku max. 29 žiakov). V ročníkoch 5. - 9. žiaci z Párnice navštevujú základnú školu v Žaškove (Párnica patrí do jej školského obvodu), niektoré deti dochádzajú do Dolného Kubína.

V školskom zariadení je na spoločnom pozemku zariadenia je viacúčelové ihrisko a detské ihrisko materskej školy, chýba telocvičňa s hygienickým zázemím, atletické vybavenie a vonkajšie relaxačné priestory.

Stravovanie pre materskú aj základnú školu je zabezpečené spoločnou kuchyňou a jedálňou. V stravovacej časti sú zamestnané 3 ženy. Spolu je v ZŠ, MŠ a v školskom stravovaní zamestnaných 10 stálych a dvaja externí zamestnanci.

Stavebnotechnický stav celého zariadenia: interiéry sú vyhovujúce, v exteriéri je potrebné zateplenie a oprava fasády, výmena okien, oprava strechy. Objekt je vykurovaný vlastnou kotolňou na pevné palivo.

Pozemok je plošne vyhovujúci a je vo vlastníctve obce, vzhľadom k veľkosti školy však neumožňuje doplnenie všetkých odporúčaných športovísk. Chýbajúce atletické vybavenie pre potreby základnej školy aj obyvateľov obce navrhujeme riešiť doplnením športovísk v súčasnom obecnom športovom areáli za železnicou, plošne menej náročné športoviská je možné umiestniť na pozemku školy.

Materská škola a základná škola majú optimálnu polohu v centre obce, s približne rovnakou vzdialenosťou do všetkých častí obce. Vzhľadom k počtu detí v obci a charakteru zástavby nie je možné dodržať odporúčané dochádzkové vzdialenosti (pre MŠ 400 m, pre ZŠ 500 - 800 m).

Základná umelecká škola, stredné a odborné školy

- v obci nie sú, najbližšie zariadenia sú v Dolnom Kubíne .

V návrhovom období nie sú potrebné v obci samostatné učebne pre základné umelecké školy.

Stredné a odborné školy

- v obci nie sú, najbližšie zariadenia sú v Dolnom Kubíne. Vzhľadom k veľkosti obce, jej polohe a významu v štruktúre osídlenia nie sú v obci potrebné.

Zdravotníctvo

Zo zdravotníckych zariadení je v obci stomatologická ambulancia (objekt súp. č.166), ambulancia všeobecného lekára a lekárne (obidve v objekte nákupného strediska v centre), občania obce využívajú ostatné zdravotnícke zariadenia v Dolnom Kubíne - zariadenia základnej zdravotníckej vybavenosti (pediater) aj zariadenia vyššej zdravotníckej starostlivosti (ambulancie sekundárnej zdravotníckej starostlivosti, špecializované zariadenia ambulantnej starostlivosti, nemocnice, liečebne dlhodobo chorých, hospice, agentúry domácej ošetrovateľskej služby, štátne zdravotné ústavy, a i.). Všetky zdravotnícke zariadenia sú v prenajatých priestoroch. Úroveň zdravotníckeho vybavenia v obci je pre návrhové obdobie dostatočná.

Sociálna starostlivosť

V obci nie sú v prevádzke žiadne zariadenia sociálnej starostlivosti. Najbližšie sociálne zariadenia - dom dôchodcov s kapacitou 75+56 miest a dom sociálnych služieb pre mládež a dospelých s kapacitou 42 miest je v Dolnom Kubíne. Obecný úrad zabezpečuje prevádzku opatrovateľskej služby (2 pracovníci), ktorá poskytuje starostlivosť starým, zdravotne postihnutým a invalidným občanom. Zariadenia s dennou a týždennou formou pobytu a s celoročným pobytom nie sú potrebné v obci s počtom obyvateľov menším ako 5000.

V budúcnosti sa predpokladá rozširovanie opatrovateľskej služby s poskytovaním komplexnej starostlivosti o starých, ZPS a invalidných občanov. V obciach veľkostnej kategórie do 5000 obyvateľov sa odporúčajú (Metodická príručka MŽP SR „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí“) tieto sociálne služby :

- resocializačné stredisko, rehabilitačné stredisko, zariadenie opatrovateľskej služby, domov - penzión pre dôchodcov, klub dôchodcov, jedáleň pre dôchodcov, stredisko osobnej hygieny, práčovňa pre dôchodcov.

Zriadenie zariadenia sociálnej starostlivosti v obci je možné v obci zriadiť prestavbou 1 alebo viacerých nevyužívaných rodinných domov v obci, prípadne umiestnením nového zariadenia v rámci navrhovaných obytných území.

Kultúra

Kultúrne zariadenia sú v obci :

Viacúčelová sála (kultúrny dom)
Obecná knižnica

(1) *Viacúčelová sála* - je umiestnená na prízemí polyfunkčného objektu v centre obce spolu s obecným úradom, knižnicou a priestormi požiarnej ochrany. Sála sa využíva sa na rôzne príležitostné kultúrne podujatia, plesy, diskotéky a pod. Priestory sály sú pre kultúrne a spoločenské aktivity okce plošne dostatočné a vyhovujúce aj zo stavebnotechnického hľadiska. K sále patria vyhovujúce hygienické zariadenia a šatňa návštevníkov. Existujúce zariadenie vyhovuje pre potreby obce v období do roku 2025.

(2) *Miestna knižnica* je umiestnená v polyfunkčnej budove v centre obce spolu s obecným úradom. Veľkosť a stavebnotechnický stav jej priestorov je vyhovujúci. Orientačne podľa priemerných údajov v EÚ na výhľadový počet obyvateľov obce pripadá 1275 - 2550 kniž. jednotiek, 43 m² podlažnej plochy a 2 počítačové miesta.

(3) *Kostol a fara* - existujúce zariadenie vyhovuje pre potreby obce v období do roku 2025.

Súčasným trendom je rozširovanie ponuky služieb kultúrnych zariadení a ich čiastočná komercializácia. Všetky kultúrne zariadenia plnia dôležitú funkciu nielen ako strediská miestneho kultúrneho života, ale aj ako strediská vzdelávania, prístupu k informáciám, svojimi aktivitami podporujú rozvoj cestovného ruchu. K rozširovaniu ponuky prispievajú aj osvetové zariadenia, ktoré majú vytvárať podmienky pre rozvoj a prezentáciu záujmovej umeleckej činnosti, voľnočasových tvorivých aktivít, ochrany a rozvíjania ľudových tradícií a tradičnej ľudovej kultúry. Výhľadovému počtu obyvateľov zodpovedá priestor s min. 23 m² podlaž. plochy.

Trendom je tiež polyfunkčnosť a flexibilita kultúrno-osvetových priestorov. V letnej sezóne je možné využívať na netradičné kultúrne podujatia aj voľné plochy v obci alebo v prírode.

Telovýchova a šport

V obci sú nasledovné zariadenia pre telovýchovu a šport :

- *Športový areál* na pravom brehu rieky Orava za železničnou traťou s *futbalovým ihriskom* (7 600 m² hracej plochy s trávnatým povrchom) a *detské ihrisko „Slniečko“*. V areáli je objekt s bufetom a sociálnymi zariadeniami pre hráčov a divákov (šatne, WC). Voľná plocha v areáli umožňuje doplnenie športových zariadení pre ďalšie druhy športov (napr. viacúčelové ihrisko pre loptové hry).
- V objekte nákupného strediska v centre obce pôsobí stolnotenisový klub - priestory sú pre danú funkciu vyhovujúce.

Základný programový dokument, ktorý rieši oblasť športu a telovýchovy v SR je Národný program rozvoja športu na roky 2001 - 2010. Hlavnými koncepčnými princípmi v dlhodobom vývoji športu a telovýchovy v jednotlivých oblastiach sú hlavne :

- *oblasť školskej výchovy* - pre harmonický a zdravý vývin detí je nevyhnutné zabezpečiť skvalitnenie športového vybavenia pre proces školskej a mimoškolskej telesnej výchovy detí a mládeže vrátane osôb so zdravotným postihnutím v dvoch základných okruhoch :
 - skvalitnenie vybavenia ihrísk a telocviční v existujúcich školských areáloch,
 - riešenie nových športových zariadení v rámci integrovaného vybavenia sídiel pre šport a kultúru a ich využívanie v rámci školskej výučby v organizovanej mimoškolskej činnosti
- *oblasť športu pre všetkých* - pre regeneráciu telesných a duševných síl človeka, s cieľom upevňovať jeho zdravie a zvyšovať telesnú zdatnosť, riešiť športovú vybavenosť:
 - v sídlach v rámci obytných súborov v spolupráci so štátnou správou, samosprávou, podnikateľskými subjektami a občianskymi združeniami realizovať a prevádzkovať športové zariadenia a vytvárať podmienky na rozvoj športu pre všetkých,
 - vytvárať sieť nenáročných športových zariadení v kontaktnom prírodnom prostredí a v dostupnosti pre denné a hodinové využitie,
 - športové areály vo voľnej krajine sú spravidla súčasťou stredísk turizmu a rekreácie;

V jednotlivých obytných zónach obce chýbajú ihriská pre rekreačnú telovýchovu detí, mládeže a dospelých - odporúčaná je plocha 2 m²/ 1 obyvateľa, z toho 0,8 m²/ 1 obyvateľa rezervovať na detské ihriská, zvyšok na ihriská pre mládež a dospelých. Rekreačné ihriská by mali byť umiestnené do plôch súvislej zelene, dochádzková vzdialenosť k detským ihriskám pre deti mladšie ako 6 rokov nemá presiahnuť 200 m, pre staršie deti do 13 rokov 500 m.

Odporúčané športové vybavenie pre organizovanú telovýchovu v obci s veľkosťou do 2000 obyvateľov (skutočný návrh má odrážať ďalšie podmienky ako miestne záujmy, tradície jednotlivých športov, charakter krajiny a pod.):

- futbalové ihrisko 90/45 m	5 180 m ²
- 2 volejbalové ihriská	1 180 m ²
- 1 basketbalové ihrisko	900 m ²
- zariadenie pre atletiku (priama dráha 100 m), zariadenie pre skoky a vrhy	1 725 m ²
- šatne pre ihrisko	220 m ²
- telocvičňa 12/24 (spoločná so školou)	600 m ²
- otvorená ľadová plocha	2 200 m ²
- <u>zeleň a spevnené plochy</u>	<u>1 500 m²</u>
Spolu	13 505 m ²

V obciach, významných pre turizmus a v strediskách turizmu a rekreácie je potrebné zvážiť umiestnenie otvoreného alebo krytého plaveckého bazéna.

Ďalšie športové zariadenia sú umiestnené v *stredisku rekreácie a turizmu Lučivná*, ktoré patrí do katastrálneho územia obce. Sú to najmä horské dopravné zariadenia pre zimné športy:

- *Sedačková lanovka* s dĺžkou 1 400 m, prevýšením 504 m a s kapacitou 900 os./hod.,
- *Lyžiarsky vlek na Magure* s dĺžkou 600 m, prevýšením 180 m a kapacitou 550 os./hod.,
- *Lyžiarsky vlek na Magure* s dĺžkou 400 m, prevýšením 80 m a kapacitou 550 os./hod.,
- *Lyžiarsky vlek* s dĺžkou 550 m, prevýšením 110 m a kapacitou 825 os./hod.,
- *Lyžiarsky vlek* s dĺžkou 140 m, prevýšením 15 m a kapacitou 110 os./hod.
- *2 lyžiarske vleky EPV 100* (prenosné) s dĺžkou po 100 m, prevýšením 15, resp. 10 m a kapacitou po 150 os./hod.

Spolu je v SRT Lučivná 1 sedačková lanovka a 6 lyžiarskych vlekov s celkovou kapacitou 3 235 os./hod. Najdlhšia zjazdová trať (obtiažnosť - ťažká) má dĺžku 1400 m.

Okrem vybavenosti pre zimné športy sú v stredisku ešte tenisové kurty a v areáli hotela Smrečina ihriská pre loptové hry, v objekte hotela je relaxačné centrum s fitness. Vzhľadom k významu strediska je kvalitatívna a kvantitatívna úroveň jeho športového vybavenia nedostatočná. Doplnením rôznych druhov športovísk v rámci navrhovaných rekreačných a polyfunkčných plôch je potrebné vytvoriť podmienky pre zvýšenie úrovne strediska a jeho celoročnú návštevnosť.

Maloobchodná sieť

V maloobchodnej sieti v súčasnosti prebieha proces vyššej sortimentnej, priestorovej a prevádzkovej koncentrácie. Menšie koncepty hypermarketov expandujú do sídiel nad 20 000 tis. obyvateľov, v hornatých oblastiach Slovenska (do ktorých riešená obec patrí) sa udržia menšie zariadenia - samoobsluhy a pulťové predajne. Pri optimalizácii predajnej plochy sa vychádza zo skutočnosti, že vo vyspelých, spotrebiteľsky orientovaných štátoch Európy dosahuje veľkosť predajnej plochy na 1 obyvateľa 1 m². Uvedená hodnota je priemerná, pričom vyššia je koncentrácia maloobchodných zariadení v sídelných centrách. Pri stanovení veľkosti predajnej plochy je zároveň potrebné prihliadať aj na demografické a socioekonomické rozdiely medzi jednotlivými regiónmi a zohľadniť kúpnu silu obyvateľstva.

Druh a kapacita maloobchodných zariadení v obci zodpovedajú súčasnej potrebe, vyplývajúcej z počtu obyvateľov a ich štruktúry. V obci sú 3 zmiešané predajne potravín a priemyselného tovaru - 2 v centre a 1 v časti Záhrabovo, 1 špecializovaná predajňa syrových výrobkov, 1 predajňa lacného textilu, predajňa stavebnín a predaj palív.

Stavebno-technický stav prevádzky, umiestnenej v nákupnom stredisku, je dobrý; stav zmiešanej predajne potravín pri železničnej stanici (montovaná stavba) je nevyhovujúci, stav ostatných maloobchodných zariadení je vyhovujúci.

V návrhovom období predpokladáme v súlade s trendom vo vyspelých európskych štátoch mierne zväčšenie predajnej plochy maloobchodných zariadení v obci zo súčasných 180 na približne 200 m² predajnej plochy. Maloobchodné zariadenia budú umiestnené prevažne v rámci funkčne zmiešaného územia pozdĺž súčasnej trasy cesty I/70.

Verejné stravovanie a ubytovanie

Rekreačnou funkciou obce a jej katastrálneho územia je podmienená existencia viacerých zariadení verejného stravovania a ubytovania.

Priamo v obci sú nasledovné zariadenia :

1. *Pohostinstvo u gazdu* - v centre obce, kapacita 40 stoličiek, stavebno-technický stav vyhovujúci,
2. *Penzión ADAK* - na konci obce smerom na Lučivnú, ubytovacia kapacita 40 lôžok, stravovacia kapacita 50 stoličiek,
3. *Penzión Eva* - ubytovacia kapacita 12 lôžok,
4. *Chaty Mgr. Chovanec* - v centre obce, ubytovacia kapacita 30 lôžok,
5. *Rekeačné individuálne chaty* - 2 s kapacitou 10 lôžok,
6. *Ubytovňa Anna* - ubytovanie na súkromí, kapacita 8 lôžok.

Spolu je v obci k dispozícii ubytovanie s kapacitou 100 lôžok a stravovacie zariadenia s kapacitou 90 stoličiek.

V stredisku rekreácie a turizmu Malá Lučivná sú nasledovné zariadenia :

- *Hotel Smrečina* - ubytovacia kapacita 102 lôžok +35 prístelkov, kapacita stravovacej časti 180 stoličiek,
- *Účelové zariadenie CV MPSVR SR* - ubytovacia kapacita 63 lôžok, kapacita stravovacej časti 100 stoličiek,
- *Rekreačné individuálne chaty* - 30 chát s celkovou kapacitou 150 lôžok.

V STR Malá Lučivná je spolu k dispozícii ubytovanie s kapacitou 350 lôžok a stravovacie zariadenia s kapacitou 280 stoličiek.

V stredisku rekreácie a turizmu Dierová, časť Kačov v k.ú. Párnica sú nasledovné zariadenia :

- *Horský hotel Plichta* - ubytovacia kapacita 35 lôžok, reštaurácia s kapacitou 60 stoličiek,
- *Rekreačné individuálne chaty* - 8, s celkovou kapacitou 40 lôžok.

V STR Dierová, pravobrežnej časti rieky Orava v k.ú. Párnica, je spolu k dispozícii ubytovanie s kapacitou 75 lôžok a stravovacie zariadenie s kapacitou

60 stoličiek. Ďalšie ubytovacie a stravovacie kapacity sú v ľavobrežnej časti strediska, patriacej do kat. územia Žaškov.

Celková kapacita ubytovacích zariadení v kat. území Párnica 525 lôžok

Celková kapacita stravovacích zariadení v kat. území Párnica 430 stoličiek

Pre účely určenia štandardu minimálnej vybavenosti patrí Párnica medzi malé obce s veľkosťou do 5 000 obyvateľov bez mestského štatútu - táto kategória obcí všeobecne nemá zvýšené nároky na zariadenia verejného stravovania. Napriek predpokladanému zvýšeniu turistickej a rekreačnej návštevnosti obce v návrhovom období, nie je potrebné zvyšovať kapacitu stravovacích zariadení v obci a v STR Dierová. V rámci zlepšenia úrovne vybavenosti STR Lučivná predpokladáme zvýšenie kapacity stravovacích zariadení v stredisku zo súčasných 280 stol. na 340 stoličiek. Vo významných centrách cestovného ruchu sa odporúča umiestnenie reštauračných zariadení rôznych cenových skupín, pohostinstvo, cukráreň a bar.

Kapacita ubytovacích zariadení by mala byť adekvátne dominujúcej funkcii obce, zároveň je však funkciou množstva rôznorodých faktorov - napr. orientácia a štruktúra ekonomiky, životná úroveň hlavných vysielačích krajín, konkurencieschopnosť Slovenska ako turistickej destinácie v európskom priestore, účinnosť propagácie a marketingu, úroveň poskytovaných služieb, a pod. Podľa svetových prognóz sa v nasledovnom 10 - 20 ročnom období očakáva podstatný nárast cestovania, rast aktívnych foriem dovolení, vyššia frekvencia kratších dovolení. Najvyšší rast sa očakáva vo vekových kategóriách mládež a dôchodcovia, ďalej možno predpokladať pokračovanie procesu skvalitňovania ponuky služieb jestvujúcich zariadení. V obci predpokladáme zvýšenie ubytovacej kapacity zo súčasných 100 lôžok na 180 v roku 2025, v STR Lučivná sa rekonštrukciou bývalých chát pri nástupe na sedačkovú lanovku zvýši ubytovacia kapacita zo súčasných 200 lôžok na 280.

Služby

Zo zariadení nevýrobných služieb v súčasnosti v obci sú :

- 1 kaderníctvo (1 zamestnanec) v centre obce pri nákupnom stredisku,
- opravovňa motorových vozidiel (2 pracovné miesta) , umiestnená v obytnom území,
- 5 stolárskych dielní, umiestnené v obytnom území,
- 1 finančné poradenstvo (1 pracov. miesto),
- požičovňa športových potrieb - v hoteli Smrečina v Lučivnej.
- cintorín - umiestnený severovýchodne od obce - s využiteľnou celkovou plochou 9 850 m², majetkovo nevysporiadané pozemky prístupovej komunikácie. Cintorín je takmer zaplnený, navrhujeme jeho rozšírenie severným smerom o približne 1300 m². Ďalej navrhujeme umiestniť chýbajúcu smútočnú sieň s príslušenstvom a parkovisko vo vstupnej časti cintorín.

Pre služby nie sú v súčasnosti určené kritériá, resp. odporúčané ukazovatele, ich fungovanie určuje dopyt na trhu, aj druhová štruktúra sa v súčasnosti mení. V obciach veľkostnej kategórie do 5000 obyvateľov sa odporúčajú (Metodická príručka MŽP SR „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí - aktualizácia, 2009“) tieto zariadenia služieb:

- činnosti v oblasti nehnuteľností (kupovanie, predávanie a prenájom nehnuteľností, sprostredkovanie, realitná kancelária, správa nehnuteľností)
- prenájom strojov a zariadení bez obsluhy (prenájom automobilov, iných pozemných dopravných prostriedkov, poľnohospodárskych, stavebných, kancelárskych strojov a počítačov)
- prenájom tovaru osobnej potreby a potrieb pre domácnosť
- počítačové a súvisiace činnosti (poradenská služba - hardware a software, databázové činnosti, oprava a údržba kancelárskych strojov a počítačov)
- iné obchodné služby (právne, daňové a podnikateľské poradenstvo, činnosti účtovnej evidencie, architektonické a inžinierske činnosti a súvisiace technické poradenstvo, činnosti reklamy, sekretárske a prekladateľské činnosti a pod.)

Okrem uvedených činností a existujúcich služieb v obci a sa odporúča aj zriadenie opravovne domácich zariadení, nábytku a zariadení pre dom a záhradu, pranie a chemické čistenie (príp. zberňa).

Správa a riadenie

Zo zariadení verejnej správy v obci sú :

- *Obecný úrad*, umiestnený v centre obce v polyfunkčnej budove obce s *požiarnou zbrojnicou* a kultúrno-spoločenskou sálou. Súčasťou priestorov obecného úradu je obradná sieň. Na obecnom úrade pracuje 6 zamestnancov. Priestory obecného úradu a požiarnej ochrany sú plošne vyhovujúce, objekt je vo vyhovujúcom stavebnotechnickom stave.
- *Obvodné oddelenie policajného zboru* - umiestnené v centre obce, stav vyhovujúci.
- *Poštové služby* - sú poskytované formou služby "pošta - Partner", prevádzka je umiestnená v predajni ADAK v centre obce. Táto forma umožňuje využívať služby Slovenskej pošty aj priamo v obci, kde by inak prevádzka samostatnej pošty bola nerentabilná. Služba má výhodu aj vo väčšom rozsahu otváracích hodín.
- *Zariadenie požiarnej ochrany* je umiestnené v polyfunkčnej budove Obecného úradu. Priestory sú pre návrhové obdobie vyhovujúce veľkosťou aj stavebnotechnickým stavom

V tabuľke na nasledujúcich stranách uvádzame stav a odporúčané kapacity občianskej vybavenosti v obci. Stav bol zistený v rámci prieskumov a rozborov, odporúčané kapacity sú orientačné a vychádzajú z práce „Zásady a pravidla územného plánovania“, VÚVA Brno, 1983 a z metodického príručky „Štandardy minimálnej vybavenosti obcí - aktualizácia“, Bratislava 2009.

Podľa *druhu* sú zariadenia občianskej vybavenosti rozčlenené do týchto skupín :

- I. Školstvo a výchova
- II. Kultúra a osвета
- III. Telovýchova a šport
- IV. Zdravotníctvo
- V. Sociálna starostlivosť
- VI. Maloobchodná sieť
- VII. Stravovanie a ubytovanie
- VIII. Služby
- IX. Správa a riadenie

Podľa *charakteru umiestnenia, používania zariadenia a závislosti na bývaní* sú zariadenia občianskej vybavenosti rozdelené na :

- *základné* (materská škola, základná škola, predajne potravín, a pod.)
- *vyššie* (špecializované predajne, veľkoplošné ihriská, a pod.)

Súčasný počet 793 obyvateľov, návrh v roku 2 025 - 850 obyv.

Skupina zariadení	Druh zariadenia	Charakter. účelová jednotka	Súčasná kapacita v charakt. účel. jednotkách /veľkosť pozemku v m ²	Použitý štandard v účel. jedn. na 1000 obyv./veľkosť pozemku v m ²	Rozdiel súčasnej kapacity a potreby do r.2025 v charakt. účel. jednot./ veľkosť pozemku v m ²
A. ZÁKLADNÁ VYBAVENOSŤ					
I. Školstvo	MŠ	miesto	23/ ^a	40/ 1400	-11/ ^a
	ZŠ 1-4. roč.	miesto	52/ 2 480 ^a	68/ 2244	-6/ -617
II. Kultúra	Verejná knižnica	m ² celkovej úžitk. plochy	50/ ^b	50-100/ 100-200	0-35 / ^b
	Klubovne pre kult. činnosť	miesto	0	17/ 104	-15/ -88
III. Telovýchova a šport	Ihriská pre deti a mládež	m ² uprav. pozemku	400/600	1 200/ 1680	-620/ -828
	Ihriská pre dospelých	m ² uprav. pozemku	0	1 000/ 1 200	-850/ -1020
	Telocvičňa	m ² čistej úžit. plochy	0	288/ 1 200	-288/ -1 200
IV. Zdravotníctvo	Pracoviská ob-vodných lekárov	lekárske pracovisko	2/ ^d	2,2/ 286	+0,1/ ^d
VI. Maloobchodná sieť	Predajne potravín zmiešané	m ² predajnej plochy	180 / 1 830	237/ 1 428	-20/ +616
	Predajne tabaku a novín	m ² predajnej plochy	0	18/ 44	-15/ -37
VIII. Verejné stravovanie	Pohostinstvá	m ² odbytovej plochy	60/ 480	65/ 520	+5/ +38
	Reštaurácie	m ² odbytovej plochy	60/ ^e	57/ 485	+12/ ^e
IX. Nevýrobné služby	Holič. a kadeř.	prac. miesto	1/ ^d	1,5/ 26	-0,3/ ^d
	Zberne práčovne	m ² čistej úžit. plochy	0	10/ 14	-9/ -12
	Zberne opráv priemys. tovaru	m ² čistej úžit. plochy	0	22/29	-19/-25
	Zberne surovín	m ³ skladov. priestoru	0	120/96	-102/-82
XI. Správa a riadenie	Obecné úrady	prac. miesto	6/ ^b	-	-
	Úradovne polície	m ² celk.úžitk. plochy	30	36/52	±0/ ^d

ÚPN obce Párnica

Skupina zariadení	Druh zariadenia	Charakter. účelová jednotka	Súčasná kapacita v charakt. účel. jednotkách /veľkosť pozemku v m ²	Použitý štandard v účel. jedn. na 1000 obyv./veľkosť pozemku v m ²	Rozdiel súčasnej kapacity a potreby do r.2025 v charakt. účel. jednot./ veľkosť pozemku v m ²
A. VYŠŠIA VYBAVENOSŤ					
II. Kultúra	Kult. domy ^b	sedadlo	170 / ^b	(200/ 1460)	±0/ ^b
	Kostoly	sedadlo	160/-	100/-	+75/ -
III. Telovýchova a šport	Veľkoplošné ihriská	m ² hracej plochy	7500/18 480	7875 /10240 ^e	±0/ +8240
	Maloploš. ihriská (do 2000m ²)	m ² hracej plochy	0/ 0	2 080 / 4 992	-1770 / - 4243
IX. Nevýrobné služby	Smútočné siene	miesto v obrad. sieni	0	-	-50/ -400 ^f
	Cintoríny	1 hrob	-/ 13 323	-	-/ -
	Informačné a sprostredkovateľské služby	pracov.miesto	0	0,8/10	0,7/0,9
	Stávková-kancelár.	prac.miesto	0	0,4/8	0,4/7
X. Výrobné a opravárenské služby	Oprarovňa elektropotr.	prac. miesto	0	(0,6/ 8)	(0,5/7)
	Oprarovňa bicyklov	prac. miesto	0	(0,5/ 12)	(-0,4/ -10)
	Stolárstvo, tesárstvo	prac. miesto	7/ ^g	(1,65/ 55)	(+5,4/ ^g)
	Krajčírstvo	prac. miesto	0	(2/ 14)	(-1,7/- 12)
	Zámočníctvo, klampiarstvo	prac. miesto	0	(1,6/ 38)	(-1,4/ -32)
	Murárska a pokrývač. prev.	prac. miesto	0	(4/ 60)	(-3,4/ -51)
	Elektroinštal.	prac. miesto	0	(2/ 24)	(-1,7/ -20)
	Maliarstvo a natieračstvo	prac. miesto	0	(2,4/ 20)	(-2,0/ -17)
	Kominárstvo	prac. miesto	0	(0,6/ 6)	(-0,5/ -5)
Záhradníctvo	m ² č. úž. plochy	0	(95/ 475)	(-81/ -404)	

ÚPN obce Párnica

Skupina zariadení	Druh zariadenia	Charakter. účelová jednotka	Súčasná kapacita v charakt. účel. jednotkách /veľkosť pozemku v m ²	Použitý štandard v účel. jedn. na 1000 obyv./veľkosť pozemku v m ²	Rozdiel súčasnej kapacity a potreby do r.2025 v charakt. účel. jednot./ veľkosť pozemku v m ²
XI. Verejná správa	Peňaž. ústavy	prac. miesto	0	(0,8/ 32)	(-0,7/ -27)
	Pošty	prac. miesto	1/ ^b	(2,7/ 100)	(2,1/ 78)
	Zariadenia požiarnej ochrany	m ² celk. úžitk. plochy	200/ ^b	156/ 390	+67/ ^b

- a - ZŠ a MŠ v spoločnom areáli na jednom pozemku
- b - zariadenie v polyfunkčnom objekte s ďalšími zariadeniami obč. vybavenosti
- c - zodpovedá min. telocvični 12 x 24 m
- d - zariadenie je v prenajatých priestoroch
- e - zodpovedá veľkosti futbalového ihriska
- f - min. odporúčaná kapacita
- g - vybavenosť na pozemkoch rodinných domov
- () - zariadenie vybavenosti nie je nevyhnutné (vzhľadom k funkcii a veľkosti obce)

POZN. : Záporná hodnota v stĺpci „rozdiel súčasnej kapacity a potreby “ znamená v súčasnosti chýbajúce kapacity, kladná hodnota charakterizuje súčasnú kapacitu vyššiu, ako je potreba.

B.6.3 NÁVRH RIEŠENIA VÝROBY

Pre hospodársky potenciál okresu je charakteristická jeho priemyselno-poľnohospodárska základňa.

Obec Párnica je možné charakterizovať ako obec s priemernou podnikateľskou aktivitou, v okresnom meradle s priemernou mierou nezamestnanosti.

V roku 2008 tu bolo spolu 175 trvalých pracovných miest a 11 pracovných miest. Súčasná intenzita pracovných miest dosahuje 24,6 pracovných miest na 100 trvale bývajúcich obyvateľov. Z celkového počtu 186 pracovných miest v obci je 64 pracovných miest obsadených ženami, t.j. 34,4 %. Pracovné príležitosti pre ženy sú najviac zastúpené v terciálnom sektore, kde tvoria 45,5 %. Bilanciu pracovných príležitostí priaznivo ovplyvňuje poloha obce v blízkosti Dolného Kubína, ktorý je pre okolité obce zdrojom pracovných príležitostí predovšetkým v sekundárnom a terciálnom sektore.

Hospodárska základňa obce je vzhľadom k jej vidieckemu charakteru priemerne rozvinutá, so zastúpením všetkých troch sektorov. V máji 2007 tu bolo spolu 175 trvalých pracovných miest a 11 pracovných miest v rámci aktivačných prác. Najväčší počet pracovných príležitostí v terciálnom sektore (110 pracovných miest), najmenej zastúpený je sekundárny sektor (33 pracovných miest). V primárnom sektore bolo zamestnaných 43 pracovníkov. Súčasná intenzita pracovných miest je nízka, dosahuje 24,6 pracovných miest na 100 trvale bývajúcich obyvateľov.

Bilanciu pracovných príležitostí pre obyvateľov obce priaznivo ovplyvňuje blízkosť Dolného Kubína, ktorý je pre okolité obce zdrojom pracovných príležitostí predovšetkým v sekundárnom a terciálnom sektore.

Primárny sektor

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Párnica (spolu 676,07 ha poľnohospodárskej pôdy), Agrodružstvo OPZ Oravská Poruba (92,39 ha trvalých trávnych porastov), Pozemkové spoločenstvo Urbár Zábrež (61,99 ha trvalých trávnych porastov), 1 samostatne hospodáriaci roľník, zvyšok súkromní vlastníci pozemkov. Lesohospodársku činnosť zabezpečuje pozemkové spoločenstvo Urbársky spolumajitelia obce Párnica (932,8 ha hospodárskych lesov), Pozemkové spoločenstvo Urbár Zábrež (0,16 ha), Pozemkové spoločenstvo Zábrež so sídlom v Dolnom Kubíne (76,10 ha) a Štátne lesy, OZ Námestovo.

Poľnohospodárske družstvo Párnica má rozsiahly areál, umiestnený na severozápadnom okraji obce. Areál je nedostatočne využitý, viaceré objekty sú v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave. Sú možnou rezervou pre rozvoj výroby v obci.

V areáli PD bolo v roku 2008 ustajnených 600 ks hovädzieho dobytka a 100 ks ošípaných. PD je zároveň najväčším zamestnávateľom primárneho sektoru v obci (35 zamestnancov). Ochranné pásmo hospodárskeho dvora čiastočne zasahuje do obytného územia, preto je zvýšenie kapacity hospodárskych zvierat podmienené

hodnotením vplyvov na životné prostredie s preukázaním, že nebudú prekročené platné hygienické limity pre obytné územie.

Spolu bolo v roku 2008 v primárnom sektore bolo trvale zamestnaných 43 osôb, z toho 12 žien. V návrhovom období v tomto sektore nepredpokladáme zvyšovanie počtu pracovných miest.

Sekundárny sektor

Sekundárny sektor (priemyselná výroba a stavebníctvo) je zastúpený v obci najmä prevádzkami drevospracujúceho priemyslu. Spolu bolo v roku 2008 v sekundárnom sektore bolo zamestnaných 33 osôb, z toho 2 ženy.

Najväčším zamestnávateľom v sekundárnom sektore bola fy DREVICOM Párnica (23 zamestnancov). Výrobná hala jej prevádzky južne od obce v katastrálnom území Žaškov (tesne za hranicou k.ú. Párnica). Ďalší významnejší zamestnávateľ - fy Drevostavby DK (8 zamestnancov) je umiestnený na západnom okraji zastavaného územia obce v kontakte s obytným územím, s dopravným napojením cez obytnú zónu. Rezervou pre rozšírenie je voľná plocha, susediaca s výrobnými plochami zo severnej strany - podmienkou je využitie technológií, ktoré zabezpečia neprekročenie hygienických limitov pre susedné obytné územie. Perspektívne navrhujeme tiež vybudovanie nového dopravného napojenia prostredníctvom obslužnej komunikácie k poľnohospodárskemu družstvu (premostením toku Zázrivky približne v mieste súčasnej pešej lávky ku družstvu) - umožní vylúčiť nákladnú dopravu z obytného územia.

Poloha obce s dobrým dopravným napojením na cestnú a železničnú dopravu a dostatok disponibilných plôch vytvárajú dobré podmienky pre rozvoj priemyselnej výroby. Pri lokalizácii nových výrobných plôch je potrebné predovšetkým zohľadniť možnosť napojenia nákladnou dopravou bez prejazdu obytným územím. Rezervou pre rozvoj sekundárneho sektora sú nedostatočne využité plochy areálu poľnohospodárskeho družstva, ktoré sú umiestnené vo vzdialenosti 300 m od najbližších obytných domov a navyše umožňujú dopravné napojenie bez prejazdu obytným územím.

V princípoch rozvoja priemyselnej výroby a stavebníctva v okrese Dolný Kubín podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja sú obsiahnuté zásady :

- prednostne využívať priestorové možnosti súčasných extenzívne využívaných areálov
- prijať opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia.

Terciálny sektor

Predstavuje občianska vybavenosť v obci (školsťvo, maloobchod, služby, verejné ubytovanie a stravovanie, verejná správa), kde je zamestnaných 49 pracovníkov. Najväčší počet zamestnancov je v školstve a v službách (najmä výro-

ných), menej je pracovných miest vo verejnej správe, verejnom ubytovaní a stravovaní.

V celom regióne Oravy je potrebné hľadať nové možnosti, programy a ponuky, využívajúce miestne zdroje surovín a regionálne špecifiká :

- pestovanie technologických plodín pre rozvoj remeselných výrob, výroba ekologicky nezávadných produktov
- obnova remeselnej výroby - súkeníctvo, výroba ručne tkaných kobercov, spracovanie kožušín a výrobkov z kože, hrnčiarstvo, košíkárstvo
- obnovenie tradičných textilných výrobkov - doplnky, hračky, využitie ľudových motívov a techník
- výroba finálnych výrobkov z dreva (hračky, nábytok)

Budúci hospodársky rozvoj obce je potrebné orientovať aj na rozvoj turizmu a poľnohospodárskej výroby, pre priemyselnú výrobu sú obmedzené predpoklady (chýba železničná doprava, disponibilné plochy sú vhodné len pre menšie prevádzky).

Podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je podpora hospodárskej základne prostredníctvom turizmu na Orave prioritná a je potrebné vytvoriť podmienky pre rozvoj turizmu ako významného hospodárskeho odvetvia (v zmysle ekonomického prínosu).

Budúci hospodársky rozvoj obce je potrebné orientovať najmä na rozvoj turizmu, ale aj poľnohospodárskej a priemyselnej výroby, pre ktoré sú tu dobré predpoklady (veľká rozloha katastrálneho územia, surovinová základňa, vhodné plochy pre umiestnenie prevádzok, dobré dopravné napojenie).

Podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je podpora hospodárskej základne prostredníctvom turizmu na Orave prioritná a je potrebné vytvoriť podmienky pre rozvoj turizmu ako významného hospodárskeho odvetvia (v zmysle ekonomického prínosu).

Obec Párnica má v strednodobom horizonte dobré predpoklady najmä pre rozvoj horského, vidieckeho a poznávacieho turizmu, turizmu pri vode a turizmu záľub (rybolov, poľovníctvo, a pod.). V dlhodobom - výhľadovom horizonte má obec predpoklady aj na rozvoj kúpeľného turizmu (podmienené využitím potenciálnych zdrojov geotermálnych vôd). Táto skutočnosť predstavuje významný potenciál pre hospodársky rozvoj obce, spojený s rozvojom služieb pre turizmus.

B.6.4 NÁVRH RIEŠENIA REKREÁCIE A TURIZMU

V navrhovanej regionálnej, priestorovej a funkčnej štruktúre odvetvia rekreácie podľa **ÚPN-VÚC Žilinského kraja** je okres Dolný Kubín súčasťou Ružomberko-Dolnokubínskej oblasti cestovného ruchu. Pokrývajú ho dva rekreačné krajinné celky (RKC) - RKC Dolný Kubín a okolie a RKC Zázrivá. Hlavným turistickým nástupným centrom okresu a zároveň východiskovým centrom svojho RKC je mesto Dolný Kubín. Východiskovým centrom druhého RKC je sídlo Zázrivá.

V celom okrese sú veľmi dobré podmienky pre všetky formy turistiky horskej, cestnej a vodnej - horskú rekreáciu a s ňou spojenú turistiku a zimné lyžiarske športy je možné rozvíjať v takmer celom okrese. Spolu s Kubínskou hoľou je stredisko Párnica - Lučivná najvýznamnejším v okrese pre zimné lyžiarske športy. Turizmus pri vode je možný len pri rieke Orava a to hlavne pri Dolnom Kubíne, Oravskom Podzámku a Párnici. V týchto sídlach a pri Kralovanoch sa odporúča budovať primerané základne pre vodnú turistiku.

Obec Párnica je v zmysle ÚPN-VÚC súčasťou rekreačného územného celku (okresu) Dolný Kubín a rekreačného krajinného celku Dolný Kubín. V riešenom katastrálnom tieto území sú v rámci ÚPN-VÚC Žilinského kraja navrhnuté tieto rekreačné priestorov a útvary :

- Sídlo význam. pre turizmus Párnica (regionálny význam)
- SRT Párnica - Dierová (regionálny význam)
- SRT Párnica - Lučivná (celoštátny význam)

Rastúci význam má zachytenie turistického tranzitu. Atraktivitou sú horské lyžiarske zariadenia. Atraktívne špecifické danosti umožňujú poľovníctvo, rybolov na rieke Orave, športové lietanie, skalolezenie (za predpokladu súhlasu orgánov ochrany prírody a krajiny), jaskyniarstvo a pod. Aktivizujú sa jazdecké športy a jazdecká turistika. Cestná sieť umožňuje rozvoj mototuristiky, cykloturistiky a hipoturistiky - majú relatívne dobré podmienky v celom okrese. Dobudovať je potrebné hlavne špecifickú vybavenosť vyššieho štandardu. Doplniť je treba aj vybavenosť Párnice a ďalších obcí. Ako relaxačné kúpele je možné v budúcnosti využiť stredisko Lučivná v Malej Fatre. Rekreačný potenciál pohorí, ktorých územie je chránené formou národných parkov, je vyčerpaný (Malá Fatra, pripravov. NP Chočské vrchy) - možné sú len kvalitatívne zmeny, bez zvyšovania súčasných kapacít vybavenosti.

Účastníci CR dávajú prednosť pasantným a migračným formám pred pobytovými. Atraktívna je hlavne celoročná pešia a lyžiarska turistika. Nároky obyvateľov okresného mesta Dolný Kubín (približne 6000 osôb za deň) na prímestskú rekreáciu je možné zabezpečiť sčasti v rekreačnom zázemí mesta, sčasti v rekreačných priestoroch ostatných obcí okresu.

Horskú rekreáciu a s ňou spojenú turistiku a zimné lyžiarske športy je možné rozvíjať takmer v celom okrese. Párnica - Lučivná patrí popri strediskách Dolný Kubín - Kubínska Hoľa, a Oravský Podzámok - Racibor medzi najvýznamnejšie pre turizmus. Rekreáciu v horských sídlach, umožňujúcu kombinovať športové a turistické aktivity s aktivitami vidieckeho turizmu, je možné tiež ďalej zintenzívňovať v celom okrese - je však treba dobudovať športovú obslužnú a technickú vybavenosť. Pre ubytovanie turistov je vhodné prednostne využívať jestvujúcu zástavbu.

V súčasnosti absentuje využívanie termálnych vôd. Z hľadiska získania zdrojov termálnej vody, je nutné potvrdiť jej prítomnosť prieskumnými vrtmi, s následnou možnosťou ich využitia v území.

V celom okrese majú relatívne dobré podmienky mototuristika, cykloturistika a výhľadovo aj hipoturistika. Cykloturistiku v exponovaných územiach Malej

ÚPN obce Párnica

Fatry, Choča a Kubínskej hole je treba regulovať v súlade s platnými návštevými poriadkami vyhlásených NP a CHKO. Pre hipoturistiku sú ideálne terény v priestore Zázrivej a v celej Oravskej vrchovine.

Návrh rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v okrese Dolný Kubín (ÚPN VÚC Žilinského kraja 1998, Zmeny a doplnky 2005)

Rekreačný krajinný celok	Rekreačný priestor. útvár			Funkčný		Výmera (ha)		Denná návštev. v hl. sezóne		Poznámka, spôsob rozv.
	Obec, k.ú.	ID	Druh, názov	Typ	Význ.	Stav	Návrh	Stav	Návrh	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Dolný Kubín	Dolný Kubín	3.1.	PRZ Dolný Kubín - Kuzmínov, Gacel' - M.Bysterec - Brezovec, Hóľka - Jeľšava - Brezovec - Medzihradné			-	990	2800 Z	4600 Z	dobud.vyb.PRZ a tur.centra Gacel'
		3.2.	AGL.RÚ Kubín.Hoľa - SRTS Beň.Lehota - SRTS Kopanice - SRT Pikula - ZT Kubín.Hoľa	III	M	1050	650	5300 Z	6500 Z	dobud.vyb.a nová výst.v SRTS Kopanice a SRT Pikula
		3.3.	SRTS Srňacie	II	R	240	240	50 L	300 L	dobudovanie SRTS reanimác.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Oravský Podzámok	3.4.	AGL.RÚ Or.Podzám. - SRTS Or.Podzám. - ZT Sihot', Racibor - ZT Račová - ZR Dolná Lehota	II	M	360	680	400 L	1000 L	dobudovanie vybavenosti, nová výst. v SRTS Or.Podz. a v ZR Dol. Lehota
	Vyšný Kubín	3.5.	AGL.RÚ Vyš.Kubín - SRTS Vyš.Kubín	II	R	-	290	300 L	600 L	dobud.vybav., nová výst.v SRTS Vyš.Kub.
	Jasenová		- ZT Bralo							
	Malatiná	3.6.	SRTS Malatiná	II	R	-	425	100 L	300 L	nov.výs.v SRTS
	Párnica, Žaskov	3.7.	SRT Párnica-Dierová	II	R	-	60	300 L	500 L	dobudov. vybav.
		3.8.	SRT Párnica-Lučivná	III	C	330	130	2400 Z	2400 Z	bez zmeny
Zázrivá	Zázrivá	3.9.	AGL.RÚ Zázrivá - SRTS Stred - SRTS Biela - SRTS Havrania - ZR Kozinská - ZR Ráztoky	II	C	260	1040	900 L	2600 L	dobudovanie vybavenosti obce, nová výstavba v SRTS a v ZR

Použité skratky : PRZ - prímestská rekreačná zóna
 AGL RU - aglomerácia rekreačných útvarov
 SRT - stredisko rekreácie a turizmu
 SRTS - stredisko rekr. a turizmu v zast. území a na okraji sídla
 ZT - základňa turizmu
 ZR - základňa rekreácie
 Z - zima, L - leto

Podľa **Regionalizácie cestovného ruchu v SR** (r.2005) patrí obec do Oravskej oblasti cestovného ruchu s národným významom v strednodobom časovom horizonte a medzinárodným významom v dlhodobom horizonte a so zameraním na dlhodobý a krátkodobý pobytový turizmus. Z činností s najvyšším dlhodobým potenciálom sú pre riešenie katastrálne územie aktuálne :

- pobyt v lesnom (horskom) prostredí,
- pešia turistika,
- lyžiarska turistika,
- pobyt na vidieku,
- perspektívne - pobyt pri termálnej vode.

V roku 2007 bol spracovaný s podporou EÚ programový a plánovací dokument **"Rozvojový plán Dolnej Oravy - Aktivizácia turistického ruchu"**, ktorý riešil problém nedostatočnej dopravnej a technickej infraštruktúry ako hlavného faktora obmedzujúceho využitie potenciálu územia pre cestovný ruch. V súčasnosti je cestovný ruch jediné hospodárske odvetvie, ktoré dáva šancu pre rýchle zvýšenie konkurencieschopnosti a prosperity Oravského regiónu, ktorý je turisticky vysoko atraktívny a dopravne dobre prístupný. Súčasné využitie turistického a rekreačného potenciálu Dolnej Oravy je nevyvážené a celkove nízke.

Aktivizácia a rozvoj turizmu umožní nahradiť a prekonať úbytok hospodárskych aktivít a pracovných príležitostí spôsobených transformáciou priemyselnej výroby. Podporí aj revitalizáciu a oživenie viacerých obcí, ktorých rozvoj bol obmedzený environmentálnou záťažou, stavebnými uzáverami a rozpadom systému družstevného poľnohospodárstva.

V popredí záujmu účastníkov turizmu bola hlavne horská turistika, zimné lyžovanie, atraktívne prírodné výtvyry, kultúrne pamiatky a podujatia, prípadne relax v chatách, chalupách a v lacnejších rekreačných zariadeniach. Tieto aktivity sú viac zastúpené v západnej časti územia a v údolí rieky Oravy. Tu je využitie potenciálu vyššie.

Analýza turistického potenciálu a možnosti jeho efektívneho využitia ukazujú, že mnohé danosti a aktivity prekračujú hranice katastrov jednotlivých obcí. Ich rozvoj si nevyhnutne vyžaduje koordináciu a kooperáciu na vyššej úrovni. Tú predstavuje navrhnutá štruktúra turistických krajinných celkov, ktorá je založená na prirodzených priestorových a funkčných väzbách. Umožňuje využiť komparatívne výhody investičných stimulov a zvýšiť synergický efekt atraktivity, vybavenosti a návštevnosti turistického krajinného celku pre všetky participujúce obce. Obec Párnica bola zaradená do turistického krajinného celku (TKC) Párnica (obec je zároveň centrom TKC) spolu s obcami Kľačany a Žaškov.

Územný potenciál a podmienky rozvoja turizmu KC Párnica (podľa Rozvojového plánu Dolnej Oravy, 2007)

KC	Obec	Primárny potenciál								Vybavenosť			
		Hor- ský	Pri- vode	Vi- diec ky	Mest- ský	Kú- peľ- ný	Poz- ná- vací	Hob- -by	Prie- mery index primár. poten- ciálu	Zá- klad- ná	Vyš- šia	Špe- ci- fic- ká	Index turist. Vyba- venosti
4.	Párnica	3	3	2	1	0	2	2	1,9	2	2	2	2,0
	Kraľovany	2	3	2	0	1	3	2	1,9	2	2	0	1,3
	Žaškov	2	2	2	0	1	2	2	1,6	3	2	0	1,7
KC Párnica		2,3	2,7	2	0,3	0,7	2,3	2	1,8	2,3	2	0,3	1,7

KC	Obec	Infraštruktúra						Rozvoj		
		dop- rava	vodo- vod	kana- lizá- cia	el. energ.	zem. plyn	index techn. infraštr.	mož- nosti	pre- kážky	Index podm. rozvoja
4.	Párnica	3	3	1	2	2	2,2	2,1	0,4	16,2
	Kraľovany	3	2	0	2	0	1,4	1,6	0,4	6,2
	Žaškov	1	2	1	2	2	1,6	1,6	0,5	12,4
KC Párnica		2,3	2,3	0,7	2	1,3	1,7	1,6	0,7	11,6

Primárny potenciál:

- INDEX: analytický údaj o celkovom potenciáli obce pre turizmus v porovnaní s ostatnými obcami subregiónu
- HODNOTA: 4=vysoký, 3=dobrá, 2=vyhovujúci, 1=nízky, 0=žiadne

Vybavenosť:

- INDEX: analytický údaj o vybavenosti obce pre turizmus v porovnaní s ostatnými obcami subregiónu
- HODNOTA: 4=veľmi dobrá, 3=dobrá, 2=vyhovujúca, 1=nevýhovujúca, 0=žiadna

Tech. infraštruktúra: -hodnotenie infraštruktúry obce z hľadiska potrieb turizmu

- HODNOTA: 4=veľmi dobrá, 3=dobrá, 2=vyhovujúca, 1=nízka, 0=žiadna

ROZVOJ - MOŽNOSTI: koeficient valorizácie, silné stránky a príležitosti územia

- PREKÁŽKY: koeficient regresu, slabé stránky a ohrozenia územia

**NÁVRH FUNKČNEJ ŠTRUKTÚRY TURIZMU v rekreačnom celku PÁRNICA
(s nástupným centrum Párnica)**

Funkčná jednotka rekreácie a turizmu			Agglomeračná jednotka	Funkčná hodnota
Rekreačný priestor	Rekreačný útvar	Označenie názov		Stav
Párnica	CTV H	Párnica	Aglomerácia Párnica - Lučivná	VÝHL.
	STR H	Lučivná		JESTV.
	STR H	Dúbravina		VÝHL.
	ZT H	Kačov		PLÁN.
	ZT H	Medziholie		VÝHL.
	STR L	Bútorovo (štrkové jaz.)		VÝHL.
Žaškov	STR H	Dierová		JESTV.
	ZR V	Sídlo		PLÁN.
	ZR H	Podšíp		PLÁN.
	ZT H	Žaškovské sedlo		VÝHL.
Kraľovany	STR L	Rieka		PLÁN.
	ZT L	Ústie Oravy		JESTV.
	ZR L	Sĺňava		VÝHL.
	ZT P	Sídlo		VÝHL.

FUNKČNÉ JEDNOTKY: CTV = centrum vidieckeho turizmu

STR = stredisko turizmu

ZT = základňa turistiky

ZR = základňa rekreácie a turizmu H = horského s lyžovaním

L = letného s kúpaním

V = vidieckeho

P = poznávacieho

AGLOMERAČNÉ JEDNOTKY: - AGL = aglomerácie turistických a rekreačných útvarov

FUNKČNÁ HODNOTA: STAV - JESTV. = jestvujúci

- PLÁN. = plánovaný

- VÝHL. = výhľadový

Optimálna turistická návštevnosť v katastrálnych územiach obcí turistického krajinného celku Párnica

Rekreačný priestor obce	Návštevnosť prírodnej krajiny						Návštevnosť osídlenia			
	rekreačná krajina v ha	Funkčný typ	osôb na ha	kapa-cita kra-jiny os./ /deň	re-duk-čný koef.	návš-tev-nosť	počet oby-va-teľov	vel'-kost-ný typ sídla	koef. záťa-že sídla	návštev-nosť osôb/ deň
Párnica	1 463	B.1.b	4	5 852	0,39	2 280	741	IV.	0,40	300
Kraľovany	776	B.2.b	8	6 208	0,73	4 530	1 702	V.	0,25	430
Žaškov	489	B.1.a	2	978	0,39	380	459	IV.	0,40	180
KC spolu	2 728	-	-	13 038	-	7 190	2 902	-	-	910

Rekreačný priestor obce	Návštevnosť vybavenosti		Celková únosná návštev-nosť osôb/deň (prírodná krajina + o-sídlenie + vybavenosť)
	druh, označenie, názov - - sezóna	návštevnosť osôb /deň	
Párnica	lyžiar. stredisko - zima	4 500	7 080
	vodný park - leto	2 000	
Kraľovany	letný areál Šútovo - Rieka - leto	2 000	4 960
Žaškov	-	-	2 560
KC spolu	zima	4 500	14 600
	leto	4 000	

Záverečným výstupom z analýzy a hodnotenia turisticko-rekreačného potenciálu Dolnej Oravy v programovom dokumente „Rozvojový plán Dolnej Oravy- Aktivizácia turistického ruchu“ je stanovenie predpokladov pre vytvorenie systémovej štruktúry funkčných jednotiek turizmu v ukazovateli „vhodnosť pre funkčný útvar rekreácie a turizmu“ pre každú základnú územnú jednotku t.j. pre jednotlivé obce navrhovaného subregiónu Dolná Orava. **Obci Párnica bola priradená funkcia centra vidieckeho turizmu** a okrem obce boli v jej katastrálnom území do funkčných jednotiek rekreácie a turizmu zaradené **strediská turizmu Lučivná** (jestvujúce, horský turizmus a rekreácia), **Dúbravina** (výhľadové, horský turizmus a rekreácia), **Bútorovo- štrkové jazerá** (výhľadové, letný turizmus a rekreácia) a **základne turizmu Kačov** (plánovaná, horský turizmus a rekreácia),

Medziholie (výhľadová, horský turizmus a rekreácia) . Rekrečné útvary Párnica - obec, Lučivná, Dúbravina a Kačov sú súčasťou výhľadovej aglomerácie Párnica - Lučivná.

Zapojenie výhľadového strediska Dúbravina (severozápadne od obce) a základne turizmu Kačov do aglomerácie horských rekreačných útvarov je podmienené dohodou s orgánmi ochrany prírody a preverením vhodnosti klimatických podmienok (snehová prikrývka) pre rozšírenie lyžiarskeho zjazdového areálu.

Ďalej je potrebné preveriť možnosť využitia geotermálnych vôd (cez katastrálne územie obce prebieha perspektívna oblasť výskytu geotermálnych vôd č.8 - Skorušinská panva).

Výstupom návrhovej časti programového dokumentu „Rozvojový plán Dolnej Oravy- Aktivizácia turistického ruchu“ sú programy územného rozvoja pre jednotlivé krajinné celky.

Rekreačno-turistický potenciál krajinného celku Párnica

Obec	rekr. krajina v ha	únosnosť rekr. krajiny (osôb)	únosnosť sídla (osôb)	funkčný index	funčná hodnota
Kraľovany	489	380	180	4,75	nízka
Párnica	776	2 280	300	10,38	dobrá
Žaškov	1 463	4 530	430	12,73	dobrá
Kraj. celok spolu	2 728	7 190	910	27,86	dobrá

Možné formy a aktivity turizmu v krajinnom celku Párnica v strednodobom programovom horizonte do r. 2020 :

- horský turizmus: pešia a lyžiarska turistika, zimné športy, horská cykloturistika, pobyt v horskom prostredí, extrémne športy
- vidiecky turizmus: cykloturistika, agroturistika, dovolenkový pobyt na vidieku, chalupárenie
- poznávací turizmus: enviroturistika, poznávanie histórie, pamiatok a folklóru, účasť na podujatiach
- turizmus pri vode: vodná turistika, vodné športy, výletné plavby, letný pobyt pri vode
- turizmus záľub: rybolov, poľovníctvo, zber plodín, terénne športy, piknik, chatárenie

v dlhodobom - výhľadovom horizonte do roku 2030:

- kúpeľný turizmus: kúpanie, relax a zábava pri termálnej vode, rekondícia, rehabilitácia, balneoterapia

Ako rozhodujúce podmienky rozvoja turizmu v KC Párnica sú uvedené :

1. V NP Malá Fatra sú začlenené jestvujúce a výhľadové lokality rozhodujúce pre rozvoj turizmu a budovanie jeho vybavenosti, hlavne : Lučivná, Párnické lazy, Kačov, ústie Bystričky a tiež Rieka pri Kralovanoch.
 - V rámci zónovania ochrany prírody a krajiny Malej Fatry vyčleniť priestor Lučivná - Párnica - ústie Bystričky a priestor Rieka - Blato preradiť z územia národného parku do jeho ochranného pásma.
2. Na území medzi obcami Párnica - Žaškov - priemyselný areál Istebné sa nachádzajú ukladaním priemyslového odpadu degradované vodné a iné plochy, znehodnocujúce prírodné a životné prostredie celej Párnickej kotliny.
 - V priebehu likvidácie technologickej záťaže revitalizovať celý priestor, premeniť ho na prírodný park a vhodné vodné plochy upraviť na využitie pre rybolov, člnkovanie a iné vodné športy.
3. Rekreačne a turisticky atraktívna lokalita Dierová je riekou Orava dopravne a funkčne izolovaná od cesty II/70 a rozvojovej lokality Kačov a nemá štandardnú prístupovú cestu ani z obce Žaškov, na území ktorej sa nachádza.
 - Vybudovať pešie a výhľadové aj cestné premostenie rieky Orava medzi Dierovou a Kačovom a prestavať jestvujúcu poľnú cestu medzi Žaškovom a Dierovou na štandardnú cestnú komunikáciu.
4. Vysokú hodnotu horskej krajiny, kvalitu životného a obytného prostredia sídiel a rekreačných útvarov a tiež turistickú atraktivitu a konkurencieschopnosť krajinného celku výrazne znižuje chýbajúca, neúplná alebo nekvalitná technická infraštruktúra, osobitne pre odvod a čistenie odpadových vôd.
 - Komplexne riešiť a postupne dobudovať vodovody a kanalizácie vo všetkých sídlach a rekreačných útvaroch, prednostne pre sídla Žaškov a Párnica a pre turistické strediská Lučivná a Dierová.

STRATEGICKÉ A ŠPECIFICKÉ CIELE ROZVOJA TURISTICKÉHO
KRAJINNÉHO CELKU 10.1.4. - PÁRNICA

TAB. PR-01

Strategické ciele	Špecifické ciele	Opatrenia podporujúce strategické a špecifické ciele
<ul style="list-style-type: none"> · Dobudovaním technickej infraštruktúry vytvoriť predpoklady konkurencieschopnosti cestovného ruchu ako nosného hospodárskeho odvetvia. · Využitím potenciálu Malej Fatry a priľahlých horstiev zatraktívniť horský turizmus a vytvoriť Dolnooravský turistický ekopark. · Likvidáciou a revitalizáciou environmentálnych záťaží vytvoriť podmienky pre letný turizmus pri vode a vodné športy. · Vybudovaním hydrotermálnych vrtov pre celoročný kúpeľný turizmus s relaxačno- zábavným a prípadne aj rekondično-liečebným zameraním. · Koordinovaným úsilím zainteresovaných zabrániť sukcesným procesom, ktoré vedú k zániku horských lúk a pastvín 	<ul style="list-style-type: none"> • Vytvoriť turisticko-rekreačnú aglomeráciu Párnica - Žaškov - Lučivná - Dierová so zameraním na horský a turizmus pri vode. • Kralovany začleniť do turisticko-rekreačnej aglomerácie Šútovo - Rieka so zameraním na turizmus pri vode. • Z NP Malá Fatra vyčleniť územie medzi Lučivnou, Párnice a Dierovou a tiež územie pri Kralovanoch - Rieky, iniciovať vznik Dolnooravského turistického ekoparku. 	<ul style="list-style-type: none"> - Založiť a uviesť do činnosti riadiaci a koordinačný subjekt pre rozvoj turizmu v okrese Dolný Kubín - Združenie cestovného ruchu Dolnej Oravy. - Zabezpečiť územnoplánovacie prípravu a koordináciu investícií. - Využiť zonáciu NP Malá a Veľká Fatra na vyčlenenie území, rozhodujúcich pre rozvoj turizmu v okrese Dolný Kubín. - Uzavrieť zmluvu s agentúrou pre žiadosti a správu finančných grantov. - Získať podporu verejnosti a záujem veľkých investorov o program aktivizácie turizmu . - Dosiagnuť konsenzus na projekte trvalej udržateľnosti horských lúk a pastvín.

V programovom horizonte aktivizácie turizmu do r. 2015 - 2020 je treba zabezpečiť efektívne využitie potenciálu a dobudovanie technickej infraštruktúry aj špecifickej vybavenosti pre turizmus hlavne v strediskách CR Lučivná - Párnica a Rieka a v sídlach Žaškov a Párnica.

V ÚPN navrhujeme po dohode s orgánmi ochrany prírody vybudovať turistický a cykloturistický chodník, spájajúci obec Párnica s Lučivnou, ďalej vybudovať vyhlídkový chodník od obce pod Lysicu a a revitalizáciou priemyselnými odpadmi degradovaných vodných plôch pri Párnici, postupne vybudovať areály vodných športov, prípadne aj letného kúpania a pobytu pri vode, funkčne prepojených na vodný tok rieky Oravy.

B.7. ZÁUJMY OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

Územie obce Párnica je podľa vyhlášky 532/2006 a nariadenia vlády 565/2004 zaradené do III. kategórie.

- Pre prípad možných mimoriadnych udalostí a pre obdobie vojny a vojnového stavu v zmysle § 4 vyhlášky 532/2006 sa navrhujú ako ochranné stavby - pre budovy občianskej vybavenosti a pre bytové domy s kapacitou nad 50 ukrývaných osôb v plynotesných úkrytoch v oblasti ohrozenia,
- Pre bytové a rodinné domy s kapacitou do 50 ukrývaných osôb v plynotesných úkrytoch, alebo jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne.

Do katastrálneho územia obce nezasahuje žiadna oblasť ohrozenia a preto je na území potrebné len budovanie plynotesných úkrytov pre bytové s kapacitou nad 50 ukrývaných osôb, a jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne pre menšie bytové domy a rodinné domy.

Pre obec nie sú k dispozícii hranice územia, ohrozeného 50, resp. 100 ročnou vodou. Pre upresnenie rizika záplav sa odporúča zabezpečiť u oprávnenej odbornej organizácie určenie plôch, ohrozených 50 a 100 ročnou vodou hydrotechnickým výpočtom a v prípade preukázania ohrozených plôch navrhnúť pre tieto plochy ochranné technické opatrenia.

B.8 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A KRAJINY, VRÁTANE PRVKOV ÚSES A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

B.8.1 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Obec leží v juhozápadnom okraji Oravskej vrchoviny a severovýchodných výbežkoch Malej Fatry v doline Oravy na oboch brehoch potoka Zázrivka, ktorý sa prelamuje cez masív Malej Fatry a južne od obce ústi do Oravy.

Riešené územie je morfológicky veľmi členité, pohoria sú rozbrázdnené údoliami vodných tokov - s výnimkou údolia rieky Oravy sú pomerne úzke. Pohoria na kryštálických horninách majú hladko modelované, menej strmé svahy. Na druhohorných karbonátoch, najmä dolomitoch je vyvinutý bralnatý reliéf v skupine Rozsutca.

Prevažne zalesnený chotár je v okolí obce vrchovina, prechádzajúca do hornatiny Malej Fatry. Rieka Orava vymodelovala v diferencovane odolných najmä mäkkších kriedových horninách bradlového pásma a vo vrstvách vnútrokarpatského flyšu výraznú dolinu s rôzne širokou nivou a terasami. V juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce zasahuje Veličnianska kotlina, v ktorej sa niva rieky

rozširuje a preplietajú sa ňou mŕtve ramená. Pri dolnom okraji kotliny riečka Zázrivka uložila veľký náplavový kužeľ a zatláča koryto Oravy, ktorá výrazne podmyva ľavý breh pod Žaškovským Šípom. V území, patriacom ku Krivánskej Malej Fatre majú pohoria na kryštálických horninách väčšinou hladko modelované, menej strmé svahy. V skupine Rozsutca je vyvinutý bralnatý reliéf.

Z hľadiska štruktúry pozemkov katastrálneho územia z celkovej výmery 5198,60 ha tvorí 1181,25 ha (22,7 %) poľnohospodárska pôda; 3393,67 ha (65,3 %) lesná pôda; 99,37 ha (1,9 %) vodné plochy; 105,63 ha (2,0 %) zastavané plochy a 418,67 ha (8,1 %) ostatné plochy.

Riešené katastrálne územie s nadmorskou výškou od 420 m (ústie potoka Bystrička do rieky Orava) do 1610 m n.m. (Veľký Rozsutec) zasahuje do viacerých vegetačných lesných stupňov od bukovo-dubového v najnižších polohách, cez dubovo-bukový, bukový, jedľovo-bukový, smrekový až po kosodrevinový v najvyšších polohách.

Lesné plochy v katastrálnom území majú hospodársku funkciu, významná časť lesov je vyhlásená za lesy ochranné. Les osobitného určenia je zastúpený jednou plochou juhovýchodne od vrcholu Stohu. Vysoký podiel lesov (65,3 %) a trvalých trávnych porastov (18,9 %) v katastrálnom území obce je znakom ekologicky stabilnej krajiny.

Podstatná časť riešeného územia je tvorená lesmi (65,3 %). Lesy sú prevažne zmiešané s bohatým zastúpením buka. Jeho drevinové zloženie je oproti pôvodnému málo zmenené. Podiel lesa v krajinnom prostredí sa neustále zvyšuje jeho rozširovaním náletmi na úkor poľnohospodárskej pôdy, v dôsledku zanedbania hospodárskeho využitia najmä trvalých trávnych porastov. Zarastaním lúk sa stráca esteticky a krajinársky hodnotná rôznorodosť krajiny a znižuje sa aj počet rastlinných a živočíšnych druhov.

V spolupráci s orgánmi ochrany prírody je potrebné nájsť a prijať spôsob hospodárenia na poľnohospodárskej pôde v chránených územiach, ktorý by pri niesol zastavenie tohto nepriaznivého procesu.

Limitujúce faktory

Aktivity spoločnosti v krajine ovplyvňujú záujmy ochrany prírody a krajiny - zastúpené v riešenom území Národným parkom Malá Fatra, jeho ochranným pásmom, národnými prírodnými rezerváciami *Sokolec*, *Šrámková*, *Šútovská dolina*, prírodnou rezerváciou *Veľká Lučivná* a na južnom okraji chráneným areálom *Rieka Orava*.

Z hľadiska vodných zdrojov v územnej ochrane sú v katastrálnom území evidované *pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov - pramene Haškov, Homôlka* a pri toku Zázrivky *pramene Teplica (všetky severne od zastavaného územia obce)*. Nezasahuje tu žiadne ochranné pásmo prírodných liečivých zdrojov vôd.

Z hľadiska ochrany lesných zdrojov sú v katastri obce hospodárske lesy, v územiach so zvýšeným stupňom ochrany prírody sú vyhlásené podľa zákona o lesoch č. 326/2005 Z.z. *lesy ochranné*.

Z hľadiska ochrany pôdnych zdrojov sa v riešenom území nenachádzajú osobitne chránené poľnohospodárske pôdy (1.-4. skupina BPEJ podľa zákona č. 220/2004 Z.z.)

V území sa vyskytujú viaceré chránené druhy rastlín a živočíchov. Je potrebné rešpektovať legislatívne opatrenia zabezpečujúce druhovú ochranu rastlín a živočíchov (Zákon č. 454/2007, ktorým sa dopĺňa zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, Vyhláška č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, v znení novely 492/2006, 638/2007, 579/2008, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny).

Z hľadiska ochrany drevín sa v riešenom území nachádzajú chránené stromy - „Jaseň pri budove lesnej správy“ a „Lipa pri budove lesnej správy“. Pri všeobecnej ochrane drevín je potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia, podľa ktorých je zakázané bez súhlasu orgánu ochrany prírody, dreviny rastúce mimo les rúbať, alebo inak poškodzovať. Kompetencie ochrany prírody v prípade ochrany drevín vykonáva obec.

V katastri obce je evidované výhradné ložisko stavebného kameňa č.479 Bystrička (zasahuje do k.ú. obce časťou) a na juhovýchodnom okraji kat. územia ložisko nevyhradeného nerastu č.4385 (štrkopiesky).

Ďalšími obmedzeniami v území sú ochranné pásma cintorína (50 m od oplozenia), vodných tokov (4 m od brehovej čiary na každú stranu), poľnohospodárskeho družstva (300 m od objektov s chovom) a líniových vedení technickej infraštruktúry, podrobnejšie popísané v ďalších kapitolách.

B.8.2 ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY (ÚSES)

Pre katastrálne územie obce Párnica nie je spracovaný návrh *Miestneho územného systému ekologickej stability*.

Podľa *Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Dolný Kubín*, (Tiliana Bratislava 1993) sú v riešenom katastrálnom území v priestoroch a lokalitách s vysokou krajinnoekologickou hodnotou územia navrhnuté tieto prvky kostry územného systému ekologickej stability nadregionálneho a regionálneho významu:

- biokoridor nadregionálneho významu, tiahnuci sa územím NP Malá Fatra a jeho ochranným pásmom (severná a západná časť katastrálneho územia),
- biokoridor nadregionálneho významu rieka Orava (na južnom okraji katastrálneho územia),
- biokoridor reegionálneho významu - tok Zázrivky,
- provincionálne biocentrum č.1 - Krivánska Fatra (zasahuje na západnom okraji katastrálneho územia),
- regionálne biocentrum č. 19 - Sokolec (NPR Sokolec)
- regionálne biocentrum č.20 - Veľká Lučivná (PR Lučivná),

- regionálne biocentrum č.29 - staré rameno Oravy a sútok so Žaškovským potokom,
- regionálne biocentrum č.69 - Ostré,
- regionálne biocentrum č. 70 - Vápenica,
- regionálne biocentrum č.71 - Jambov Grúň.

Návrh kostry územného systému ekologickej stability vytvára v krajinnom priestore ekologickú sieť, ktorá :

- zabezpečuje územnú ochranu všetkým ekolog. hodnotným segmentom v území,
- vymedzuje priestory umožňujúce trvalú existenciu rastlinným a živočíšnym spoločenstvám typickým pre daný región (biocentra)
- umožňuje migráciu a výmenu genet. informácií živých organizmov (biokoridory)
- zlepšuje pôdochranné, klimatické a ekostabilizačné podmienky určenia základných opatrení na zabezpečenie trvalo udržateľného rozvoja.

Z hľadiska ekologickej stability (RÚSES) má katastrálne územie v častiach patriacich k NP Malá Fatra veľmi vysoký stupeň ekologickej stability, v častiach v ochrannom pásme NP Malá Fatra stredný stupeň stability (severne od zastavaného územia). Zastavané územie obce a plochy po ťažbe štrku juhovýchodne od obce majú stupeň ekologickej stability veľmi nízky.

B.8.3 OCHRANA PRÍRODY

Do riešeného územia zasahuje jedno veľkoplošné a viacero maloplošných chránených území prírody.

Veľkoplošné chránené územia:

- **Národný park Malá Fatra (3. stupeň ochrany), s ochranným pásmom národného parku (2.stupeň ochrany), zaberá západnú a severnú časť katastrálneho územia obce**

Maloplošné chránené územia :

Názov	Výmera v ha	Kategória	Stupeň ochrany	Predmet ochrany	Katastrálne územie
Rozsutec	841,55	NPR	5	Svojrázna, veľmi hodnotná časť pohoria s význačnými chránenými i endemickými rastlinnými i živočíšnymi druhmi a spoločenstvami, geologickými a geomorfologickými výtvormi	Párnica, Zázrivá
Sokolec	199,24	NPR	5	Zachovalý zvyšok pôvodných lesných rastlinných spoločenstiev reliktných borín v severnom areáli rozšírenia. Zachovalý charakter majú aj lesy bukových javorín a vápencových bučín.	Párnica

ÚPN obce Párnica

Názov	Výmera v ha	Kategória	Stupeň ochrany	Predmet ochrany	Katastrálne územie
Šútovská dolina	526,65	NPR	5	Biologicky a krajinársky mimoriadne cenný priestor so zachovalými komplexami lesov typického karpatského a vysokohorského charakteru, s pôvodnými drevinami a štruktúrou lesov.	Kraľovany, Párnica
Šrámková	243,65	NPR	5	Rezervácia má veľký vedecko-výskumný význam. Časti porastov majú pestrú štruktúru, miestami charakteristickú pre pralesovité lesy.	Kraľovany, Párnica
Veľká Lučivná	66,38	PR	5	Prírodné lesné spoločenstvá s najbohatším výskytom tisu obyčajného (<i>Taxus baccata</i>) v Malej Fatre.	Párnica
Pozn. Ako prír. pamiatky sú chránené zo zák. č.543/2002 Z.z. všetky jaskyne a prír. vodopády.					
Rieka Orava	441,75	4	CHA	Komplex zachovalých riečnych ekosystémov s funkciou biokoridoru nadregionálneho významu, s bohatým zastúpením fauny, flóry a biotopov mnohých chránených ohrozených druhov organizmov.	Kraľovany, Párnica, Žaškov, Istebné, Poruba - Zábrež, Poruba - Gecel', Veličná, M. Bysterec, V. Bysterec, Dolný Kubín, Kňažia, Mokrad', Záskanie, Bziny, Or.Podzámok, D.Lehota, H.Lehota, Sedliacka Dubová, Dlhá n. O., Krivá

Na základe smerníc Rady Európskych spoločenstiev č.79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov a č.92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne žijúcich rastlín vzniká sústava chránených území členských krajín Európskej únie NATURA 2000, ktorá má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov na území štátov EÚ. V národnom zozname navrhovaných chránených vtáčích území je zahrnuté územie v NP Malá Fatra.

V národnom zozname navrhovaných území európskeho významu zasahujúce do katastrálneho územia Párnica:

Ident.č. (kód)	Názov územia	Stupeň ochrany	Kat. územia z okresu Dolný Kubín
SKUEV 0243	Rieka Orava	4	Bziny, Dlhá n. Oravou, Dolná Lehota, Dolný Kubín, Veľký Bysterec, Malý Bysterec, Záskanie, Horná Lehota, Istebné, Kňažia, Kraľovany, Krivá, Medzibrodie n. Oravou, Mokrad', Párnica, Sedliacka Dubová, Veličná, Žaškov, Poruba - Gecel', Zábrež, Oravský Podzámok
SKUEV 0252	Malá Fatra	2, 3, 5	Istebné, Kraľovany, Párnica, Veličná, Zázrivá

Navrhované územia európskeho významu v okrese Dol. Kubín - predmet ochrany

Názov územia	Biotope	Rastlinné a živočíšne druhy
Rieka Orava	- Nížinné až horské vodné toky s vegetáciou zväzu <i>Ranunculion fluitantis</i> a <i>Callitriche-Batrachion</i>	- podkovár malý, vydra riečna, netopier obyčajný, uchaňa čierne, kunka žltobruchá, mlok kar-

ÚPN obce Párnica

Názov územia	Biotopy	Rastlinné a živočíšne druhy
		patský, mlok hrebatý, hlaváč bieloplutvý, kolok vretenovitý, hrúz fúzatý, hlavátka podunajská, mlynárik východný
Malá Fatra	- Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Kosodrevina, Spoločenstvá subalpínskych krovin, Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty, Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnom podloží, Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa, Nížinné a podhorské kosné lúky, Horské kosné lúky, Penovcové prameniská, Slatiny s vysokým obsahom báz, Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa, Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni, Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia, Nesprístupnené jaskynné útvary, Kyslomilné bukové lesy, Bukové a jedľové kvetnaté lesy, Javorovo-bukové horské lesy, Vápnomilné bukové lesy, Lipovo-javorové sutinové lesy, Horské smrekové lesy, Porasty borievky obyčajnej, Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte, Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, Reliktne vápnomilné boro-vicové a smrekovcové lesy, Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho stupňa až kolinného stupňa	- Črievičník papučkový, zvonček hrubokoreňový, vrchovka alpínska, prilbica tuhá moravská, poniklec slovenský, klinček lesklý, plocháč červený, bystruška Zawadského, roháč obyčajný, fúzač alpský, bystruška potočná, spridač kostihojový, fúzač karpatský, mihula potiská, hlaváč bielo-plutvový, mlok hrebatý, vlk dravý, netopier veľkouchý, rys ostrovid, vydra riečna, medved' hnedý, netopier obyčajný, uchaňa čierna, podkovár malý, podkovár veľký

Medzi územia, chránené podľa medzinárodných dohovorov - Dohovor o mokradiach (**Ramsarský dohovor**) sú zaradené:

Rieka Orava a jej prítoky - územie v okresoch Dolný Kubín a Tvrdošín, celková výmera 865 ha. V okrese Dolný Kubín zasahuje do katastrálnych území Bziny, Dlhá nad Oravou, Dolný Kubín, Horná Lehota, Chlebnice, Istebné, Kraľovany, Krivá, Medzibrodie n. Oravou, Oravská Poruba, Oravský Podzámok, **Párnica**, Pribiš, Pucov, Sedliacka Dubová, Veličná, Zázrivá a Žaškov.

V ostatných častiach katastrálneho územia platí (v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. O ochrane prírody a o zmene a doplnení niektorých zákonov) všeobecná ochrana prírody a krajiny a prvý stupeň ochrany.

V riešenom území sú evidované **dva chránené stromy**, chránené v zmysle § 49 zákona č. 543/ 2002 Z.z.:

„Jaseň pri budove lesnej správy“, jaseň štíhly, ev. č. S 29

„Lipa pri budove lesnej správy“, lipa malolistá, ev. č. S 30.

Pri všeobecnej ochrane drevín je potrebné dodržiavať legislatívne opatrenia, podľa ktorých je zakázané bez súhlasu orgánu ochrany prírody, dreviny rastúce mimo les rúbať, alebo inak poškodzovať. Kompetencie ochrany prírody v prípade ochrany drevín vykonáva obec.

Podľa ÚPN-VÚC Žilinského kraja je prevažná časť k. ú. Párnica zaradená do krajinného priestoru prírodnej krajiny, ekologicky hodnotnej. Zastavané územie obce s bezprostredne nadväzujúcim územím severne od obce patrí k zmiešanej krajine. Základná charakteristika jednotlivých funkčných typov je uvedená v nasledovnej tabuľke:

Krajinný priestor	Funkcia	Charakteristika
Prírodný	Mimoprodukčná	<p>Ochrana prírody a krajiny Má dominantné postavenie v území, celopriestorová štruktúra vyplýva z plošne rozsiahlejších ekologicky hodnotných krajinných segmentov, ktoré vytvárajú základ územnému systému ekologickej stability na regionálnej a nadregionálnej úrovni a zabezpečuje ekologickú stabilitu aj širšiemu zázemiu.</p>
		<p>Lesná výroby Lesná pôda a lesné porasty tvoria prevažne celopriestorovú štruktúru v krajinnom priestore, plnia výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, produkcia dreva je chápaná ako doplnková funkcia v území.</p>
		<p>Poľnohospodárska výroba Poľnohospodárska pôdy v priestore má plošne malé až nepatrné zastúpenie a plní mimoprodukčnú funkciu, intenzita výroby má extenzívny charakter, doporučené je hlavne alternatívne (organické) poľnohospodárstvo, ktoré je založené na využívaní prírodných podmienok, bez výrazných intenzifikačných vkladov do pôdy a výroby.</p>
		<p>Rekreácia Má v území veľmi vhodné podmienky, je však potrebné na základe ekologickej únosnosti stanoviť optimalizáciu využívania častí prírodného priestoru tak, aby nedochádzalo ku kolízii s krajinnými segmentmi určenými na zachovanie a šírenie prirodzenej bioty.</p>
		<p>Investičná výstavba V krajinnom priestore sa nachádzajú niektoré časti súčasnej výstavby (majú prevažne rekreačný charakter, ojedinele aj poľnohospodársky), s novou investičnou výstavbou v zásade nie je uvažované okrem líniových zariadení, ktoré nie je možné riešiť iným spôsobom a majú celospoločenský význam, majú však lokálny charakter.</p>
Zmiešaný	Ekologicko-produkčná	<p>Ochrana prírody a krajiny Krajinný priestor má vysoké zastúpenie ekologicky významných segmentov, ktoré sú zaradené do ÚSES nadregionálneho, regionálneho a lokálneho významu, platia všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny okrem častí chránených území príslušnej kategórie a území tvoriacich kostru ekologickej stability.</p>

		<p>Lesná výroba Má v krajinnom priestore vo vzťahu k rozsahu lesnej pôdy značný význam, lesohospodárska činnosť musí zohľadňovať ekologické a environmentálne aspekty, ktoré lesy v danom priestore plnia.</p>
		<p>Poľnohospodárska výroba Má vo vzťahu k rozsahu poľnohospodárskej pôdy značný význam. Vzhľadom na nízky produkčný potenciál a vysokú krajinnoeologickú hodnotu celého krajinného priestoru je doporučené uplatňovanie alternatívneho (organického) poľnohospodárstva formou lúčno-pasienkárskych hospodárstiev.</p>
		<p>Rekreácia Vysoká krajinnno-ekologická hodnota priestoru vytvára prirodzené predpoklady pre výraznejšie využívanie priestoru pre rekreačné aktivity rôzneho charakteru (pobytová, pohybová, agroturistika).</p>
		<p>Investičná výstavba Viaže sa na všetky aktivity, navrhnuté územným plánom, potrebné je však zabezpečiť ochranu územia začleneného medzi prvky ekologickej siete.</p>

B. 9. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

B. 9.1 DOPRAVA

B.9.1.1 Koncepcia prepravných vzťahov

Z hľadiska spádovosti je obec Párnica súčasťou dopravno-gravitačného (nodálneho) regiónu severozápadné Slovensko (Žilinský a Trenčiansky kraj) s gravitačným centrom v polohe aglomerácie Žilina/Martin. Hlavné sídelné a dopravné osi dopravno-gravitačného regiónu tvoria trasy európskych cestných a železničných sietí TEN-T (Bratislava - Žilina - Košice - Užhorod a Žilina - Čadca - Gdaňsk).

Najbližšie od obce Párnica - v katastri susednej obce Kralovany - sa nachádzajú hlavné dopravné siete koridoru č. Va: cesta I/18 a pripravovaná diaľnica D1, železničná trať č. 180 Žilina - Košice a jej pripravovaná modernizácia. Najbližšia rýchliková železničná stanica je v obci Kralovany. Obcou Párnica prechádzajú cesty č. I/70, II/583 a regionálna železničná trať č. 181 Kralovany - Trstená.

Infraštruktúry kombinovanej, leteckej a vodnej dopravy sa na území obce Párnica nenachádzajú a nie sú schválené alebo známe zámery ktoré by v budúcnosti jej lokalizáciu pripravovali. Obec Párnica leží v spádovom území

terminálu intermodálnej dopravy v Žiline a letiska hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu v Žiline - Dolnom Hričove.

Obec Párnica má malý vonkajší dopravný význam, generuje predovšetkým prepravné vzťahy obyvateľstva obce voči regionálnemu centru. Poloha obce blízkosti dopravno-gravitačného centra okresnej úrovne Dolný Kubín formuje jej dominantné prepravné vzťahy. Silná väzba k Dolnému Kubínu je daná umiestnením okresnej vybavenosti v tomto meste. Prepravné vzťahy obce závisia od dopravnej atraktivity najbližších centier, i od samotnej pozície obce v rámci dopravno-gravitačnej oblasti Severozápadného Slovenska (Žilinský a Trenčiansky kraj). V tomto kontexte je dopravný význam obce zanedbateľný a preto nie je potrebné v ÚPN Párnica modelovať vnútorné a vonkajšie prepravné vzťahy. K návrhu dimenzovania hlavných komunikácií obce postačí použitie koeficientovej metódy rastu prepravnej záťaže.

Katastrálneho územia obce Párnica sa priamo dotýka trasovanie plánovanej rýchlostnej cesty R3 v úseku križovatka s diaľnicou D1 - Dolný Kubín. V súčasnom období - september 2010 - investor výstavby rýchlostnej cesty R3 uzatvára proces Správy o hodnotení vplyvov cesty na životné prostredie. Predmetom posudzovania sú alternatívne trasy cesty neprechádzajúce katastrálnym územím obce, ústiace na diaľnicu D1 v koridore cez kataster obce Komjatná. Oporu vo vyššej a platnej územno-plánovacej dokumentácii - Zmeny a doplnky č. 2 ÚP Žilinského samosprávneho kraja z roku 2004 - však má trasa R3 alternatívne situovaná pozdĺž železničnej trate č. 181 v katastri obce Párnica. Vzhľadom na záväznosť vyššieho stupňa územno-plánovacej dokumentácie, návrh ÚP obce Párnica vo svojej záväznej časti preberá navrhovaný stav z vyššej záväznej územno-plánovacej dokumentácie.

Uvedený nedoriešený stav komplikuje koncepčné usporiadanie cestnej siete na území obce. Dominantným dopravným problémom v obci Párnica je dopravno-bezpečnostný a stavebno-technický stav prietahu cesty I/70 obcou (bodové závary, veľké množstvo priamych a bezprostredných pripojení obytných objektov - bez možnosti manévrovania vozidiel - na cestu celoštátneho významu). Najefektívnejšie riešenie situácie realizáciou preložky cesty I/70 formou obchvatu obce naráža na neujasnenosť potrieb rezervovať územné koridory pre nadradené cestné komunikácie. Situácia je podobným spôsobom komplikovaná i urbanisticky nevhodným trasovaním cesty II/583, vytvárajúcim v jadrovom území obce križovatku s cestou I/70. V snahe koncepčne riešiť popísaný stav, ÚPN obce Párnica rezervuje pre:

- Rýchlostnú cestu R3 koridor v zmysle ZD č.2 ÚP VÚC Žilinského kraja. V prípade rozhodnutia o trasovaní rýchlostnej cesty v inom územnom koridore mimo obec Párnica bude tento uvoľnený koridor rezervovaný pre účely preložky cesty I/70 a to s funkciou súbežnej cesty s R3 alebo bez tejto funkcie.
- Preložku cesty I/70 (výhľad) - s funkciou súbežnej cesty s R3, ak táto bude trasovaná v zmysle ZD č.2 ÚP VÚC Žilinského kraja - koridor pozdĺž železničnej trate č. 181. Predmetnému koridoru chýbajú vyriešené líniové súvislosti trasovania cesty na území susediacich obcí, predstavuje teda ponuku územia v katastri obce Párnica.
- Preložku cesty II/583 (výhľad) v koridore pozdĺž rieky Zázrivka a areálu PD.

Po aktualizácii územného plánu Žilinského samosprávneho kraja vo veci situovania trasy rýchlostnej cesty R3, vzišlej z procesu posudzovania vplyvov v úseku medzi diaľnicou D1 a Dolným Kubínom, bude potrebné následne aktualizovať i územné plány dotknutých obcí.

Vládou SR schválené materiály výstavby siete diaľnic a rýchlostných ciest neuvádzajú pre dotknutý úsek rýchlostnej cesty R3 žiadny záväzný termín výstavby a uvedenia do prevádzky.

Koncepcia vonkajších prepravných väzieb obce Párnica predpokladá:

- prioritnú väzbu na mesto Dolný Kubín, ktoré je okresným centrom,
- realizáciu prepravných vzťahov prostredníctvom cestnej a železničnej infraštruktúry,
- v delbe prepravnej práce snahu o vyvážený pomer medzi individuálnou automobilovou dopravou (IAD) a autobusovou hromadnou dopravou osôb (A-HD).

B.9.1.2 Návrh základného dopravného systému obce

Základný dopravný systém obce bude pozostávať z infraštruktúry pozemných komunikácií a železničných tratí. Infraštruktúra iných druhov dopravy sa na riešenom území obce nenachádza. Pozemné komunikácie budú využívané pre účely samotnej cestnej dopravy a za účelom dosiahnutia iných dopravných systémov, ležiacich mimo obce prostredníctvom dopravných reťazcov, ktorých článkom bude cestná doprava (cesta - železnica, cesta- terminál kombinovanej dopravy, cesta - letisko, cesta - prístav). Návrh základného dopravného systému, pozostávajúceho z infraštruktúry cestnej a železničnej dopravy je popísaný v nasledovnej kapitole.

B.9.1.3 Funkčné členenie a kategorizácia ciest

V návrhovom období ÚPN obce Párnica - rok 2025 - sa zmeny v pripojení obce na nadradenú cestnú infraštruktúru v priestore katastrálneho územia obce viažu na rozhodnutie o trasovaní rýchlostnej cesty R3 v úseku Dolný Kubín - diaľnica D1. Nakoľko súčasná alternatívnosť trasovania rýchlostnej cesty R3 rozhodujúcim spôsobom zasahuje do usporiadania cestnej siete v obci a zároveň termín prevádzkovania dotknutého úseku R3 nie je záväzný, výpočet prognózy dopravnej záťaže ciest v obci je spracovaný pre tzv. nulový variant (bez výstavby rýchlostnej cesty R3 a preložiek ciest I/70, II/583 do roku 2025).

V rámci pravidelného 5 ročného celoštátneho sčítania cestnej dopravy (vykonáva Slovenská správa ciest) bolo v rokoch 1985 až 2005 realizované sčítanie na cestách I/70 a II/583, tvoriacich hlavnú dopravnú - zbernú i obslužnú - os obce Párnica.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené výsledky výpočtov predpokladaných dopravných záťaží na cestách I/70 a II/583 v obci Párnica. Hodnoty dopravnej záťaže RPD1 sú udávané v [skut.voz./24h]. K výpočtu boli použité rastové koeficienty odvodené pre cesty I. a III. triedy na území Žilinského kraja spracované

v Metodickom pokyne 1/2006 "Metodický pokyn a návod prognózovania výhľadových intenzít na cestnej sieti". Výhľadové intenzity nezohľadňujú stav, ktorý nastane ak do prevádzky bude uvedená rýchlostná cesta R3. Relevantné podklady rozdelenia dopravnej záťaže medzi rýchlostnú cestu R3 a cesty I/70 a II/583, ktoré sú súčasťou Správy o hodnotení, budú do ÚP obce prevzaté po výbere variantu určeného na realizáciu.

Tab. 1) Výhľadové hodnoty RPDl v [skut.voz./24 hod.]

Cesta – sčítací úsek	Lokalizácia úseku	Rok	RPDI [skut.voz./24 hod.]		
			Lahké vozidlá	Ťažké vozidlá	Spolu
I/70 – 91230	Párnica, úsek Dolný Kubín – Párnica križovatka s II/583	2005	7 863	1 490	9 353
		2010	8 885	1 624	10 509
		2015	9 907	1 743	11 651
		2020	10 851	1 863	12 713
		2025	11 795	1 967	13 761
I/70 – 91240	Párnica, Párnica križovatka s II/583–Kraľovany	2005	3 205	1 253	4 458
		2010	3 622	1 366	4 987
		2015	4 038	1 466	5 504
		2020	4 423	1 566	5 989
		2025	4 808	1 654	6 461
II/583 – 92920	Párnica, Párnica križovatka s I/70 – Zázrivá	2005	2 715	343	3 058
		2010	2 987	367	3 354
		2015	3 258	388	3 646
		2020	3 530	408	3 938
		2025	3 801	429	4 230

Základný komunikačný skelet obce - pozostávajúci zo zberných komunikácií - dopĺňajú najdôležitejšie miestne komunikácie, plošne pokrývajúce dopravnú obsluhu jednotlivých častí územia obce a prepájajúce zberné komunikácie, zaradené vo funkčnej triede obslužných komunikácií C2. Miestne komunikácie, zabezpečujúce prístup k jednotlivým objektom, tvoria sústavu obslužných ciest C3 alebo upokojených obytných ulíc s rovnocennou pešou a automobilovou dopravou na hlavnom dopravnom priestore komunikácie.

Hlavné cestné komunikácie v obci budú i naďalej vytvárať cesty I/70 Dolný Kubín - Párnica - Kraľovany, II/583 Žilina - Párnica a III/070001 Párnica - Žaškov. Menované cesty v obci Párnica napĺňajú zmiešanú, zbernú a obslužnú funkciu. V rámci trás zberných komunikácií v zastavanom území sa uvažuje s realizáciou buď jednostranných alebo obojstranných chodníkov. V prípade obslužných komunikácií sa uplatňuje zásada realizovať chodníky pozdĺž komunikácii, tam kde je predpoklad dopravnej záťaže nákladnou dopravou.

Novými prvkami komunikačného systému obce sú miestne komunikácie, sprístupňujúce plánované obytné a rekreačné plochy. Nakoľko ide o komunikácie sprístupňujúce hlavne objekty pozdĺž ulíc sú tieto zaradené do funkčnej triedy C3. Žiadna z nových miestnych komunikácií nemá obslužnú funkciu na úrovni C2 preto nie sú zaradené do základného komunikačného systému obce.

Tab. 2) Základný komunikačný systém obce Párnica - navrhovaný stav.

Por.č.	Cesta/MK	Úsek	Funkčná trieda	Požadovaná kategória cesty	Stav komunikácie	Navrhované úpravy komunikácie
1	I/70	Začiatok k.ú. od Dolného Kubína – križovatka s II/583	B2	C 9,5/70 alebo MZ 8,5/50	Existujúca	Cesta bude vo výhľade (po výstavbe R3 a preložky I/70 – sprie-

ÚPN obce Párnica

2	I/70	Križovatka s II/583 – začiatok k.ú. od Kráľovian	B2	C 9,5/70 alebo MZ 8,5/50	Existujúca	vodnej cesty) prevádzkovaná ako hlavná zberná a obslužná cesta obce, úprava chodníkov a zastávok HD
3	Preložka cesty I/70	Začiatok k.ú. od Dolného Kubína – pripojenie na pôvodnú trasu cesty I/70 v Párnici	B1	C 9,5/70	Nová	Preložka cesty I/70 v územnom koridore pozdĺž železničnej trate
4	II/583	Križovatka s I/70 – začiatok k.ú. od Zázrivej	B2	C 9,5/70 alebo MZ 8,5/50	Existujúca	Cesta bude vo výhľade (po výstavbe preložky II/583) prevádzkovaná ako hlavná zberná a obslužná cesta obce, úprava chodníkov a zastávok HD
5	Preložka II/583	Okraj intravilánu v smere od Zázrivej - nová križovatka s pôvodnou I/70 pri premostení rieky Orava	B2	C 9,5/50	Nová	Preložka cesty II/583 v územnom koridore pozdĺž rieky Orava a areálu PD
6	III/07001	Križovatka s pôvodnou I/70 – križovatka s preložkou I/70	B3	C 7,5/40	Existujúca	Cesta bude v návrhu i výhľade určená pre zbernú a obslužnú funkciu
7	III/07002	Križovatka s pôvodnou I/70 – železničná stanica Párnica	B3	MZ 8,5/40	Existujúca	

Podľa tabuliek B.1 a B.2 prílohy B STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií základné hodnoty prípustných intenzít dopravného prúdu I_z na dvojpruhových zberných MK, v prípade cesty II/583 navrhovaná kategória MZ 8,5/50 do roku 2025 norme orientačne vyhovuje. Problematika kapacity cesty I/70 je úzko viazaná na jej plánovanú funkciu sprievodnej cesty k rýchlostnej ceste R3. Údaje o šírkovom usporiadaní cesty I/70 budú k dispozícii na základe výberu variantu trasovania rýchlostnej cesty. V ÚP Párnica je územne chránený koridor existujúcej trasy cesty I/70 v jej súčasnom šírkovom usporiadaní C 9,5 (MZ 8,5/50). V prípade prognózy dopravnej záťaže pre nulový variant (bez realizácie rýchlostnej cesty R3 v úseku Dolný Kubín - diaľnica D1) sa javí ako problematický úsek cesty I/70 Párnica - Dolný Kubín. Prognózovanú intenzitu dopravy úseku 13 761 skut. vozidiel/24 h. možno považovať za kritickú. Vysoká intenzita dopravy v kombinácii s bodovými závadami úseku vytvára predpoklady pre vznik budúcich rozsiahlych kongescií dopravy. Riešením situácie je odvedenie tranzitnej dopravnej záťaže na trasu rýchlostnej cesty R3, prípadne výstavba preložky cesty I/70 v spojitosti s preložkou cesty II/583.

Rekonštrukcie ciest III/070001 a III/070002 sú z hľadiska naliehavosti a finančnej náročnosti málo pravdepodobné. Opravy ciest a MK formou postupného odstraňovania bodových závad však majú svoje opodstatnenie. Ide predovšetkým o opravy neprehľadných úsekov ciest a MK, kde šírka a smerové vedenie cesty vytvárajú kolízne body. Z územného hľadiska je však nutné chrániť kompletný a súvislý koridor uvedených ciest v šírkovom usporiadaní MZ 8,5.

Súčasný stav existujúcich MK Párnica nezodpovedá normovým požiadavkám predovšetkým ich šírkového usporiadania, smerového a výškového vedenia. Úpravy stavu MK budú zamerané na rozšírenie šírkového usporiadania na navrhovanú

kategóriu cesty. Okrem hlavných zberných komunikácií sa v obci nachádza množstvo komunikácií funkčnej triedy C3 zabezpečujúcich prístup k jednotlivým objektom alebo k skupinám objektov. Pre tieto komunikácie sa uvažuje so šírkovým usporiadaním v kategórii MO 6,5/30. Priestorové pomery v obci – šírka disponibilného koridoru, situovanie komunikácií na svahoch –však v niektorých lokalitách neumožňujú rozvinúť plnohodnotné šírkové a smerové parametre MK. V prípade uvedených komunikácií sa uvažuje s ich jednopruhovým obojsmerným usporiadaním v kategórii MOK 3,75/30. Podmienkou prevádzkovania uvedených komunikácií je zriadenie výhybní vo vzdialenosti 100 m od seba a zriadenie obrátisk na konci slepých úsekov ciest. V smerovom vedení je potrebné dosiahnuť stav bezproblémovej prejazdnosti MK i pre nevyhnutnú obsluhu územia, teda vozidlá hasičské, údržbové a záchranárske, čo si bude vyžadovať úpravu oblúkov MK a oblúkov v križovatkách na ich prípustné hodnoty. V prípade nulového variantu rýchlostnej cesty R3 bude nutné pristúpiť k obmedzeniu počtu pripojení MK na cestu I/70, ktoré vo väčšine prípadov nevyhovujú základným dopravnobezpečnostným požiadavkám.

B.9.1.4 Konceptia pešej a cyklistickej dopravy.

Pešia doprava má v obci pomerne silné zastúpenie. Súvislá a homogénna komunikačná infraštruktúra pokrývajúca územie celej jadrovej obce, vyhradená len pešej doprave však vlastne neexistuje. Jednostranný chodník je situovaný z južnej strany cesty I/70 od priestoru premostenia Zázrivky po pripojenie MK pred autobusovou zastávkou Párnica/Zahrabová. V krátkom úseku pri železničnej stanici je chodník lokalizovaný i na druhej strane cesty I/70. Obojstranný chodník na ceste II/583 je i pri prvom úseku cesty od križovatky s I/70, jednostranný na jednej MK v novej zástavbe rodinných domov.

Do budúcnosti je potrebné počítať s výstavbou chodníkov v exponovaných úsekoch pešej premávky. Ide predovšetkým o doplnenie obojstranných chodníkov pozdĺž cesty I/70 a II/583 v existujúcich trasách ciest. Chodníky pri cestách by mali mať minimálnu šírku 2 x 0,75 m + 50 cm na bezpečnostný odstup od obrubníka cesty. Prístup chodcov na nové a existujúce obytné plochy je navrhovaný pomocou miestnych komunikácií kategórie C3 so združenou prevádzkou automobilovej a pešej dopravy.

Evidované cykloturistické trasy sa na území obce nenachádzajú. Rozvoj cykloturistických trás v katastrálnom území obce je možné v budúcnosti spájať s realizáciou niektorých projektov aktivizácie CR na Dolnej Orave.

B.9.1.5 Kapacity plôch pre parkovanie a odstavovanie vozidiel.

Návrh statickej dopravy v obci Párnica uplatňuje nasledovné kritériá:

- v rámci navrhovanej IBV uplatňovať minimálne 1 odstavné miesto/garáž na 1 byt na vyčlenenom súkromnom pozemku,
- v rámci bytovkových domov uplatňovať 1 odstavné miesto na 1 byt na pozemku bytovky,

- články 193-202 platnej STN 736110 „Projektovanie miestnych komunikácií“ určujúce výpočet kapacít statickej dopravy v členení na odstavné a parkovacie plochy.

Na podklade štatistických materiálov počtu obyvateľov a motorových vozidiel bol odvodený vývoj stupňa automobilizácie pre Dolnokubínsky okres. Vybavenosť osobnými automobilmi v roku 2025 by v okrese Dolný Kubín mala dosiahnuť hodnotu stupňa automobilizácie 1 : 3,1. Výhľadový stupeň automobilizácie okresu bol odvodený z celoštátnych prognostických kriviek automobilizácie.

Výpočet odstavných stojísk bol spracovaný pre obec ako celok. Počet obyvateľov Párnice roku 2025, v zmysle demografickej časti ÚP obce, uvažuje s 850 - timi osobami. Pri stupni automobilizácie okresu Dolný Kubín 1 : 3,1 to znamená orientačnú požiadavku na 231 odstavných (garážovacích) stojísk pre obyvateľov obce. Do praxe sa táto požiadavka premietne uplatňovaním podmienky uvedenej v stavebných povoleniach, ukladajúcej realizáciu odstavných (garážovacích) miest výlučne na pozemkoch obytných objektov - rodinných domov. V prípade výstavby bytových domov je povinnosťou stavebníka zabezpečiť pre každý byt plochu na jedno odstavné (garážovacie) stojisko na pozemku bytovky a to buď formou odstavného miesta na teréne alebo formou garážového objektu.

Výpočet kapacít potrebných parkovacích plôch v obci je viazaný na existujúce a predpokladané objekty vybavenosti (obchod, služby, vybavenosť, administratíva, športové, turistické a relaxačné plochy, výroba). Upresnenie požiadavok na kapacity parkovacích plôch bude realizované v rámci konkrétnejších územnoplánovacích dokumentov - zóny, stavebné povolenia objektov - podľa ustanovení STN 736110.

Tab. 3) Predpokladané kapacitné nároky parkovania obce Párnica - navrhovaný stav 2025.

Miestna časť	Por.č..	Zariadenia, objekty	Kapacita OA, dlhodobé, [miesto]	Kapacita OA, krátkodobé, [miesto]	Kapacita A, [miesto]
Párnica obec	1	Kultúrny dom	1	9	-
	2	Zdravotníctvo	1	2	-
	3	Školy, škôlky	2	-	-
	4	Obchod, služby	3	-	-
	5	Ubytovanie	21	2	1
	6	Podniky a poľnohosp. zariadenia	21	10	
Párnica, Malá Lučivná	1	Športový areál	5	137	4
	2	Ubytovacie zariadenia v hoteloch a penziónoch	32	5	2
	3	Súkromné chaty	17	-	-
	4	Stravovacie zariadenia*	-	7	-
Spolu			103	172	7

Stravovacie zariadenia* - mimo objektov ubytovacích a športových

B.9.1.6 Koncepcia železničnej a kombinovanej dopravy

Najbližšia rýchliková železničná stanica Kraľovany - ktorá leží na železničnej trati č. 180, súčasť európskej siete TEN-T - je z Párnice vzdialená asi 9 km.

V katastri obce Párnica sa nachádza regionálna železničná trať III. kategórie č. 181 Kral'ovany - Trstená. Trať je jednokoľajná, neelektrifikovaná. Traťové parametre majú veľmi nízku úroveň, najvyššia traťová rýchlosť je stanovená na 50 km/hod. Na trati premávajú motorové osobné súpravy. Traťové parametre predlžujú jazdné časy vlakov. Železničná osobná doprava na trati nie je konkurencie schopná autobusovej preprave osôb.

Na železničnej trati č. 181 sa v obci nachádza železničná stanica Párnica. Stanica je situovaná v strede obce. Z hľadiska dochádzkových vzdialeností k stanici zo zastavaného územia obce je stanica dobre lokalizovaná. V katastrálnom území obce, v blízkosti lokality Kačov pri rieke Orava, sa nachádza i objekt železničnej zastávky Párnica. Zastávka nie je v súčasnosti zahrnutá do grafikonu jazd vlakov na trati č. 181.

Železnice SR neplánujú v návrhovom období do roku 2025 realizovať stavebno-technické úpravy železničnej trate č. 181 a železničnej stanice a zastávky Párnica.

B.9.1.7 Koncepcia leteckej a vodnej dopravy

Infraštruktúra leteckej a vodnej dopravy sa na území obce Párnica nenachádza a nie sú schválené alebo známe zámery, ktoré by v budúcnosti jej lokalizáciu pripravovali.

Nadradená dopravná infraštruktúra, ktorá sa na území obce nenachádza, má pre obec najoptimálnejšiu lokalizáciu na území regiónu severozápadné Slovensko (letisko hlavnej siete pre medzinárodnú dopravu Žilina v Dolnom Hričove, plánovaný prístav na Vážskej vodnej ceste v Žiline/Strážove).

B.9.1.8 Lokalizácia významných dopravných zariadení cestnej, železničnej, vodnej, leteckej a ostatnej dopravy.

V obci Párnica sa nenachádzajú a - podľa relevantných dokumentov - nebudú nachádzať žiadne dopravné zariadenia cestnej dopravy vyššieho ako lokálneho významu a žiadne zariadenia ostatných druhov dopravy.

B.9.1.9 Systém hromadnej dopravy a napojenie riešeného územia na systém.

Prímestskú autobusovú dopravu v obci prevádzkuje SAD a.s. Liptovský Mikuláš. Do obce premávajú 2 linky prímestskej autobusovej dopravy ktorá spájajú obec s okresným sídlom Dolný Kubín a s obcami Zázrivá a Žaškov. Uvedený stav zostane zachovaný.

Na území obce sú rozmiestnené zastávky pre autobusovú dopravu (na ceste I/70 Dierová chata, Salaš, Jednota, Záhrabová, pri železničnej stanici, u Hricku, pri ceste II/583 Haučo, Bralo kameňolom, Lučivná rázc. chata, pred Sokolom). Autobusové linky premávajú po cestách I/70 a II/583. Rozmiestnenie zástavok v centrálnej časti obce je rovnomerné, v izochrónach dostupnosti pokrýva priľahlé zastavané územie obce. Z dôvodov zvýšenia bezpečnosti cestnej premávky sú

v budúcnosti predpokladané stavebné úpravy zástavkových plôch pri cestách I/70 a II/583.

Trat' č. 181 Kral'ovany - Dolný Kubín - Trstená je podľa Uznesenia vlády SR 830/2000 k projektu transformácie a reštrukturalizácie Železníc SR zaradená medzi regionálne trate určené na transformáciu. V dnešnej dobe nie sú známe bližšie zámery akým spôsobom bude v budúcnosti doprava na trati č. 181 prevádzkovaná.

B.9.1.10 Návrh eliminácie nadmerného hluku vyplývajúceho z riešenia dopravy.

Relevantným zdrojom dopravného hluku v obci sú cesty I/70 a II/583. Mera-
nia hlukovej záťaže v teréne z cestnej dopravy na uvedených cestách v obci Pár-
nica neboli zistené a v rámci ÚPN obce neboli vykonané.

Na účely posudzovania hlukovej záťaže prostredia z dopravy je stanovená
Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 237/2009 Z.z.
V zmysle jej ustanovení je osídlenie obce Párnica do 100 m pozdĺž ciest I/70 a
II/583 zaradené do III. kategórie územia pre ktorú platia najvyššie prípustné
hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 60 dB cez deň, večer a v nočnom období
50 dB. Zastavané územie pozdĺž MK je zaradené do II. kategórie územia pre kto-
rú platia najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom prostredí 50 dB cez
deň, večer a v nočnom období 45 dB. V obci neexistuje areál zaradený do kate-
górie územia I. kategória územia s najprísnejším limitom (územia s osobitnou
ochranou pred hlukom - liečebné a kúpeľné areály). Relevantné hodnoty prognó-
zy intenzity dopravy sú k dispozícii pre cesty I/70 a II/583, hodnoty intenzity do-
pravy pre MK nie sú v rámci ÚP obce Párnica spracované. Výpočet hlukovej záťa-
že je realizovaný pre cesty I/70 a II/583.

Vplyv prognózovaného dopravného hluku na životné prostredie sa v návrhu
ÚP vyjadruje prostredníctvom výpočtu izofón. Vypočítaná je vzdialenosť základ-
nej izofóny najvyššej prípustnej hladiny hluku od komunikácie v rovine 1,5 m nad
niveletou komunikácie. Účelom tohto postupu je orientačné určenie polohy izo-
fóny najvyššej prípustnej hladiny hluku a identifikácia objektov v pásme medzi
komunikáciou a izofónou. Objekty ležiace v pásme sú potenciálne ohrozené pre-
kročením najvyšších prípustných hladín hluku. Keďže izofóna prípustnej hladiny
hluku v rovine nitelety komunikácie v reálne zvlnenom prostredí neodzrkadľuje
redukčný vplyv morfológie terénu a iných korekcií, výpovedná hodnota takéhoto
výpočtu má orientačný charakter.

V nasledujúcej tabuľke je realizovaný výpočet najvyššej prípustnej izofóny
formou stanovenia jej vzdialenosti od osi cesty v [m], vo výške 1,5 m nad nivele-
tou cesty. V praxi to znamená, že obytné objekty umiestnené v území vymedze-
nom medzi cestou a líniou izofóny budú pravdepodobne zasiahnuté vyššou ako
prípustnou hladinou hluku.

Tab 4). Predpokladaná hluková situácia cestnej automobilovej dopravy, vzdiale-
nosť nočnej izofóny od cesty v metroch - stav v roku 2025 (nulový variant rých-
lostnej cesty R3)

ÚPN obce Párnica

Číslo úseku	Číslo cesty	Lokalizácia úseku	Kategória prostredia	Prípustný vonkajší hluk z dopravy $L_{Aeq,p}$ [dB] noc	Vzdialenosť izofóny $L_{Aeq,p}$ [m]
91230	I/70	Párnica, úsek Dolný Kubín – Párnica križovatka s II/583	III.	50	38
91240	I/70	Párnica, Párnica križovatka s II/583–Kraľovany	III.	50	21
92920	II/583	Párnica, Párnica križovatka s I/70 – Zázrivá	III.	50	14

Vypočítané výsledky lokalizácie izofón 50 dB pre nočný hluk preukazujú, že obytné objekty lokalizované pozdĺž ciest I/70 a II/583 budú vo väčšine prípadov atakované nadlimitným hlukom z dopravy. Výstavba rýchlostnej cesty R3, prípadne/resp. preložiek ciest I/70 a II/583, odvedie tranzitujúcu dopravnú záťaž mimo obytné územie obce, čím vytvorí predpoklad pre zníženie hladiny hlukovej záťaže obytného prostredia v obci.

B. 9.2. VODNÉ HOSPODÁRSTVO

B.9.2.1. ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

Popis existujúceho stavu

Vodovod Párnica je súčasťou skupinového vodovodu Žaškov – Párnica. Pramene vodovodu Párnica sú v lokalite Haškov o kapacite $0,2 \text{ l.s}^{-1}$, v lokalite Homôlka o kapacite $0,02 \text{ l.s}^{-1}$ a v lokalite Kostelce o kapacite $0,1 \text{ l.s}^{-1}$, zásobujú vodojem „Párnica“ 100 m^3 (520,5 – 516,5 m n.m.). Do spotrebiska vedie zásobné vedenie DN 100. V prípade potreby je možné zásobovanie vodou z vodojemu „Žaškov“ $2 \times 150 \text{ m}^3$ (539,6 – 536,3 m n.m.) prepojovacím potrubím DN 100. V lokalite Diel nad obcou je rozostavaný vodojem $2 \times 250 \text{ m}^3$, do ktorého je vybudované výtlačné potrubie z ČS. V lokalite Teplica sa nachádzajú vodné zdroje – vrty a pramene ktoré sú zachytené v a sú v majetku Oravskej vodárenskej spoločnosti, a.s. S využitím týchto vodných zdrojov sa počíta v rozvojových plánoch zásobovania obyvateľstva Dolnej Oravy pitnou vodou s prepojením na OSV. Vodojem zatiaľ nie je využívaný.

V prevažnej časti obce je vybudovaný verejný vodovod, v celkovej dĺžke 8,8 km. Uvedený verejný vodovod prevádzkuje OVS, a.s. Dolný Kubín. V obci nie sú vybudované ďalšie iné vodovody. Obec Párnica neprevádzkuje žiadny vodovod.

Charakteristika systému : - vodovodný systém pokrýva celú zástavbu
 - kontrolovaná pitná voda
 - dostatočná akumulácia z 2 zdrojov

Vyhodnotenie infraštruktúry: **dobrá**

Lyžiarske stredisko Malá Lučivná

Charakteristika systému : - miestne zdroje, lokálne zásobovanie

- kontrolovaná pitná voda
- nepostačujúca výdatnosť pre ďalší rozvoj

Vyhodnotenie infraštruktúry: **nevyhovujúca**

Potreba vody pre obyvateľstvo - obec - existujúci stav

Vyčíslená podľa Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

A. Bytový fond - Qp1 (súčasný stav 793 obyvateľov, 240 domov, 248 b.j.)

obec bez kanalizácie - zníženie špecifickej potreby o 25%

- bez napojenia na verejný vodovod (5 % obyv.) 38 x 40 l/os.deň = 1520 l/deň
- miest. ohrev vody (20% obyv.) 152x 108 l/os.deň = 16416 l/deň
- ohrev vody + ÚK (75% obyv.) 603x 116 l/os.deň = 69948 l/deň

Qp1 87 884 l/deň

B. Občianska a technická vybavenosť - Qp2

- základná škola 18 x 25 l/žiak.deň = 450 l/deň
- 3 x 60 l/uč.deň = 180 l/deň
- materská škola 23 x 60 l/dieťa.deň = 1380 l/deň
- 4 x 60 l/uč.deň = 240 l/deň
- zdravotníctvo (2 ambul.=4 zamest.) 4 x 100l/zam.deň = 400 l/deň
- lekárň (1 zamestn.) = 100 l/deň
- obecný úrad 6 x 60 l/zam.deň = 360 l/deň
- farský úrad (1 zam.) 1 x 60 l/zam.deň = 60 l/deň
- polícia (2 zamestn.) 2 x 80 l/zam.deň = 160 l/deň

- kultúrny dom 170 x 5 l/návšt.deň = 850 l/deň
- potraviny, rozličný tovar 11 x 60 l/zam.deň = 660 l/deň
- predaj stavebnín, predaj palív (5 zamest.) 5 x 60 l/zam.deň = 300 l/deň
- verejné ubytovanie (penzión, súkromie spolu 100 lôžok) 100x150 l/lôžko.deň = 15000 l/deň
- reštaurácia, kaviareň, bar (4 zamestnaci) 4 x 300 l/zam.deň = 1200 l/deň
- pohostinstvo (2 zamestnanci) 2 x 400 l/zam.deň = 800 l/deň
- holičstvo a kaderníctvo (1 zamestn.) 1 x 200 l/zam.deň = 200 l/deň
- stolárstvo (7 pracovníkov) 7 x 180l/zam.deň = 1260 l/deň
- Železnice SR(3 zamest.) 3 x 60 l/zam.deň = 180 l/deň
- autoservis (2 pracovníci) 2 x 180l/zam.deň = 360 l/deň

Qp2 =24 140 l/deň

C. Zamestnanci v priemysle - Qp4

- 33 zamestnancov 33 x 80 l/zam.deň = 2.640 l/deň

Qp3 = 2.640 l/deň

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = (Qp1 + Qp2) \times kd + Qp3$$

$$Q_{max} = 112.024 \times 2,0 + 2640 = 226\ 688 \text{ l/deň} = 2,62 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{\max} \times k_h = 226\,688 \times 1,8 = 408\,038,4 \text{ l/deň} = 4,72 \text{ l/s}$$

Potreba akumuláčnych priestorov (60% z Q_{\max}) :

$$V = 226\,688 \times 0,6 = 136\,013 \text{ l} = \text{cca } 136 \text{ m}^3$$

Existujúci stav - kapacita využívaných vodojemov v obci **100 m³**

Vyhodnotenie stavu zásobovania pitnou vodou

- vodovodný systém je úplný, pokrýva celú súčasnú zástavbu, nezávadná kvalita vody

- vyhodnotenie infraštruktúry: dobrá

Identifikácia problémov na riešenie

D. potreba budovania vodovodnej siete pre novú zástavbu

E. výmena nevyhovujúcich vodovodných potrubí /ocel', liatina/ za HDPE

F. dobudovanie akumulácie - návrh o 100 m³

D. Živočíšna výroba v poľnohospodárstve - Q_{p3}

obec bez kanalizácie - zníženie špecifickej potreby o 25%

- 43 zamestnancov 43 x 80 l/zam.deň = 3.440 l/deň

- hovädzí dobytok 600 x 64 l/kus.deň = 38.400 l/deň

- ošípané 140 x 24 l/kus.deň = 3.360 l/deň

$$Q_{p3} = 45.200 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{\max} = Q_{p3}$$

$$Q_{\max} = 45\,200 \text{ l/deň} = 0,5 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{\max} \times k_h = 0,5 \times 1,8 = 0,9 \text{ l/s}$$

Potreba akumuláčnych priestorov (60% z Q_{\max}) :

$$V = 45\,200 \times 0,6 = 27\,120 \text{ l} = \text{cca } 27 \text{ m}^3$$

Potreba vody - Malá Lučivná - existujúci stav

B. Občianska a technická vybavenosť - Q_{p2}

- verejné ubytovanie (hotel, rekr.zariadenie -spolu 200 lôžok x 150 l/lôžko.deň
= 30 000 l/deň

- súkromné chaty (30 chát - 150 lôžok x 150 l/lôžko.deň = 22 500 l/deň

- verejné stravovanie (280 stoličiek x 25 l/jedlo.deň = 7 000 l/deň

- zamestnanci ubyt. a stravovacích zariadení (24 zamestn. x 80 l/zam.deň)
= 1 920 l/deň

- návštevnosť v hlav. sezóne (zima - 2400 os. x 20 l/os.deň) = 48 000 l/deň

$$Q_{p2} = 109.420 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = Q_{p2} \times k_d$$

$$Q_{max} = 109\,420 \times 2.0 = 218\,840 \text{ l/deň} = 2,53 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{max} \times k_h = 218\,840 \times 1,8 = 393\,912 \text{ l/deň} = 4,56 \text{ l/s}$$

Potreba akumulčných priestorov (60% z Q_{max}) :

$$V = 218\,840 \times 0,6 = 131\,304 \text{ l} = \text{cca } 130 \text{ m}^3$$

Existujúci stav - kapacita využívaných vodojemov v Lučivnej 100 m^3

Vyhodnotenie stavu zásobovania pitnou vodou

- dostatočná akumulácia

Potreba vody - Párnica - Kačov - existujúci stav

B. Občianska a technická vybavenosť - Q_{p2}

- verejné ubytovanie (penzión 35 lôžok x 150 l/lôžko.deň)	= 5250 l/deň
- súkromné chaty (8 chát - 40 lôžok x 150 l/lôžko.deň)	= 6000 l/deň
- verejné stravovanie (60 stoličiek x 25 l/jedlo.deň)	= 1500 l/deň
- zamestnanci penziónu (2 zamest. x 80 l/zam.deň)	= 160 l/deň
<hr/>	

$$Q_{p2} = 12\,910 \text{ l/deň}$$

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = Q_{p2} \times k_d$$

$$Q_{max} = 12.910 \times 2,0 = 25\,820 \text{ l/deň} = 0,3 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{max} \times k_h = 25820 \times 1,8 = 46\,476 \text{ l/deň} = 0,5 \text{ l/s}$$

Potreba akumulčných priestorov (60% z Q_{max}) :

$$V = 25\,820 \times 0,6 = 15\,492 \text{ l} = \text{cca } 15 \text{ m}^3$$

Potreba vody pre obyvateľstvo - NÁVRHOVÝ STAV DO R. 2025

Vyčíslená podľa Vyhlášky Ministerstva ŽP SR č. 684/2006 zo dňa 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovej dokumentácii a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií.

A. Bytový fond - Q_{p1}

Návrhový stav 850 obyvateľov - 274 domov, na vodovodnú sieť bude napojených 100% obyvateľov, obec bude mať vybudovanú kanalizáciu. Na základe požiadavky OVS a.s. Dolný Kubín je výpočtová potreba vody redukovaná o 20%.

- ohrev vody + ÚK (100 % obyv.) $850 \times 116 \text{ l/os.deň} = 98.600 \text{ l/deň}$

$$Q_{p1} = 98.600 \text{ l/deň}$$

B. Občianska a technická vybavenosť - Qp2

- základná škola	52 x 25 l/žiak.deň = 1300 l/deň 7 x 60 l/uč.deň = 420 l/deň
- materská škola	34 x 60 l/dieťa.deň = 2040 l/deň 4 x 60 l/uč.deň = 240 l/deň
- zdravotníctvo (2 ambul.=4 zamestn.)	4 x 100 l/zam.deň = 400 l/deň
- lekárneň (1 zamestn.)	1 x 100 l/zam.deň = 100 l/deň
- obecný úrad	6 x 60 l/zam.deň = 360 l/deň
- farský úrad (1 zam.)	1 x 60 l/zam.deň = 60 l/deň
- polícia (2 zamestn.)	2 x 80 l/zam.deň = 160 l/deň
- kultúrny dom	170 x 5 l/návšt.deň = 850 l/deň
- služby, maloobchod	20 x 60 l/zam.deň = 1200 l/deň
- predaj stavebnín, predaj palív (5 zamestn.)	5 x 60 l/zam.deň = 300 l/deň
- verejné ubytovanie (penzión, súkromie spolu 100 lôžok) 100x150 l/lôžko.deň	= 15000 l/deň
- reštaurácia, kaviareň, bar (4 zamestnanci)	4 x 300 l/zam.deň = 1200 l/deň
- pohostinstvo (2 zamestnanci)	2 x 400 l/zam.deň = 800 l/deň
- holičstvo a kaderníctvo (1 zamestn.)	1 x 200 l/zam.deň = 200 l/deň
- stolárstvo (7 pracovníkov)	7 x 180l/zam.deň = 1260 l/deň
- stavebná výroba (9 pracovníkov)	9 x 180l/zam.deň = 1620 l/deň
- železnice SR (3 zamestn.)	3 x 60 l/zam.deň = 180 l/deň
- autoservis (2 pracovníci)	2 x 180l/zam.deň = 360 l/deň

$$Q_{p2} = 28.050 \text{ l/deň}$$

C. Zamestnanci v priemysle - Qp3

- 40 zamestnancov	40 x 80 l/zam.deň =	<u>3.200 l/deň</u>
		Qp3 = 3.200 l/deň

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = (Q_{p1} + Q_{p2}) \times k_d + Q_{p3}$$

$$Q_{max} = 126.650 \times 2,0 + 3200 = 256.500 \text{ l/deň} = 2,97 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{max} \times k_h = 256.500 \times 1,8 = 461.700 \text{ l/deň} = 5,34 \text{ l/s}$$

Potreba akumulačných priestorov (60% z Qmax) :

$$V = 256.500 \times 0,6 = 153.900 \text{ l} = \text{cca } 154 \text{ m}^3$$

Navrhované riešenia v období do r. 2025

prepojenie vodovodného systému obce s Oravským skupinovým vodovodom

dobudovanie vodovodnej siete pre novú zástavbu

výmena exist. nevyhovujúcich vodovodných potrubí /ocel', liatina/ za HDPE

sfunkčnenie časti existujúceho vodojemu Diel (2x250 m³) a prepojenie existujúcich vodojemov nad Párnicom

D. Živočišna výroba v poľnohospodárstve - Qp4

Časť obce bez kanalizácie - zníženie špecifickej potreby o 25%

- 43 zamestnancov	43 x 80 l/zam.deň = 3.440 l/deň
- hovädzí dobytok	600 x 64 l/kus.deň = 38.400 l/deň
- ošípané	140 x 24 l/kus.deň = 3.360 l/deň

Qp4 = 45.200 l/deň

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = Q_{p3}$$

$$Q_{max} = 45\,200 \text{ l/deň} = 0,5 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{max} \times k_h = 0,5 \times 1,8 = 0,9 \text{ l/s}$$

Potreba akumuláčnych priestorov (60% z Qmax) :

$$V = 45\,200 \times 0,6 = 27\,120 \text{ l} = \text{cca } 27 \text{ m}^3$$

Potreba vody - Malá Lučivná - návrhový stav

B. Občianska a technická vybavenosť - Qp2

- verejné ubytovanie (hotel, rekr.zariadenie -spolu 280 lôžok x 150 l/lôžko.deň	= 42 000 l/deň
- súkromné chaty (30 chat - 150 lôžok x 150 l/lôžko.deň	= 22 500 l/deň
- verejné stravovanie (340 stoličiek x 25 l/jedlo.deň	= 8 500 l/deň
- zamestnanci ubyt. a stravovacích zariadení (30 zamestn. x 80 l/zam.deň)	= 2 400 l/deň
- návštevnosť v hlav. sezóne (zima - 2400 os. x 20 l/os.deň)	= 48 000 l/deň

Qp2 = 123.400 l/deň

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = Q_{p2} \times k_d$$

$$Q_{max} = 123\,400 \times 2,0 = 246\,800 \text{ l/deň} = 2,86 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{max} \times k_h = 246\,800 \times 1,8 = 444\,240 \text{ l/deň} = 5,14 \text{ l/s}$$

Potreba akumuláčnych priestorov (60% z Qmax) :

$$V = 246\,800 \times 0,6 = 148\,080 \text{ l} = \text{cca } 150 \text{ m}^3$$

Existujúci stav - kapacita využívaných vodojemov v Lučivnej **100 m³**

Návrh zásobovania pitnou vodou

- dobudovanie akumulácie - návrh o 100 m³

Potreba vody - Párnica - Kačov - navrhovaný stav

B. Občianska a technická vybavenosť - Qp2

- verejné ubytovanie (penzión 35 lôžok x 150 l/lôžko.deň)	= 5250 l/deň
- súkromné chaty (8 chát - 40 lôžok x 150 l/lôžko.deň)	= 6000 l/deň
- verejné stravovanie (60 stoličiek x 25 l/jedlo.deň)	= 1500 l/deň
- zamestnanci penziónu (2 zamest. x 80 l/zam.deň)	= 160 l/deň

Qp2= 12 910 l/deň

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = Q_{p2} \times k_d$$

$$Q_{max} = 12.910 \times 2,0 = 25 820 \text{ l/deň} = 0,3 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{max} \times k_h = 25820 \times 1,8 = 46 476 \text{ l/deň} = 0,5 \text{ l/s}$$

Potreba akumulčných priestorov (60% z Qmax) :

$$V = 25 820 \times 0,6 = 15 492 \text{ l} = \text{cca } 15 \text{ m}^3$$

Návrh zásobovania pitnou vodou

- dobudovanie akumulácie - návrh cca 20 m³

B.9.2.2. KANALIZÁCIA A ČOV

Splaškové odpadové vody - existujúci stav

Odpadové vody z nehnuteľností sú v prevažnej miere vypúšťané do žump a odtiaľ priamo do tokov a podzemných vôd alebo priamo z nehnuteľností do vodných tokov. Prevažná väčšina žump už nevyhovuje technickým požiadavkám. V obci nie je vybudovaná kanalizácia a ani ČOV.

Bilancia odpadových vôd - existujúci stav

A. Bytový fond - Qp1 (súčasný stav 757 obyvateľov, 240 domov, 248 b.j.)

obec bez kanalizácie - zníženie špecifickej potreby o 25%

- bez napojenia na verejný vodovod (5 % obyv.)	38 x 40 l/os.deň = 1520 l/deň
- miest. ohrev vody (20% obyv.)	152x 108 l/os.deň = 16416 l/deň
- ohrev vody + ÚK (75% obyv.)	567x 116 l/os.deň = 65772 l/deň

Qp1 83 708 l/deň

B. Občianska a technická vybavenosť - Qp2

- základná škola	18 x 25 l/žiak.deň = 450 l/deň
	3 x 60 l/uč.deň = 180 l/deň
- materská škola	23 x 60 l/dieťa.deň = 1380 l/deň
	4 x 60 l/uč.deň = 240 l/deň

ÚPN obce Párnica

- zdravotníctvo (2 ambul.=4 zamest.)	4 x 100l/zam.deň =	400 l/deň
- lekárneň (1 zamestn.)		= 100 l/deň
- obecný úrad	6 x 60 l/zam.deň =	360 l/deň
- farský úrad (1 zam.)	1 x 60 l/zam.deň =	60 l/deň
- polícia (2 zamestn.)	2 x 80 l/zam.deň =	160 l/deň
- kultúrny dom	170 x 5 l/návšt.deň =	850 l/deň
- potraviny, rozličný tovar	11 x 60 l/zam.deň =	660 l/deň
- predaj stavebnín, predaj palív (5 zamest.)	5 x 60 l/zam.deň =	300 l/deň
- verejné ubytovanie (penzión, súkromie spolu 100 lôžok)	100x150 l/lôžko.deň	= 15000 l/deň
- reštaurácia, kaviareň, bar (4 zamestnaci)	4 x 300 l/zam.deň =	1200 l/deň
- pohostinstvo (2 zamestnanci)	2 x 400 l/zam.deň =	800 l/deň
- holičstvo a kaderníctvo (1 zamestn.)	1 x 200 l/zam.deň =	200 l/deň
- stolárstvo (7 pracovníkov)	7 x 180l/zam.deň =	1260 l/deň
- Železnice SR(3 zamest.)	3 x 60 l/zam.deň =	180 l/deň
- autoservis (2 pracovníci)	2 x 180l/zam.deň =	360 l/deň

Qp2 = 24 140 l/deň

C. Zamestnanci v priemysle - Qp4

- 33 zamestnancov	33 x 80 l/zam.deň =	<u>2.640 l/deň</u>
-------------------	---------------------	--------------------

Qp3 = 2.640 l/deň

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = (Qp1 + Qp2) \times kd + Qp3$$

$$Q_{max} = 107.848 \times 2,0 + 2640 = 218 336 \text{ l/deň} = 2,5 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{max} \times k_h = 218 336 \times 1,8 = 393000,5 \text{ l/deň} = 4,5 \text{ l/s}$$

D. Živočíšna výroba v poľnohospodárstve - Qp3

obec bez kanalizácie - zníženie špecifickej potreby o 25%

- 43 zamestnancov	43 x 80 l/zam.deň =	3.440 l/deň
- hovädzí dobytok	600 x 64 l/kus.deň =	38.400 l/deň
- ošípané	140 x 24 l/kus.deň =	3.360 l/deň

Qp3 = 45.200 l/deň

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$$Q_{max} = Qp3$$

$$Q_{max} = 45 200 \text{ l/deň} = 0,5 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba:

$$Q_h = Q_{max} \times k_h = 0,5 \times 1,8 = 0,9 \text{ l/s}$$

Identifikácia problémov na riešenie

Obec Párnica nemá v súčasnosti vybudovanú splaškovú ani dažďovú kanalizáciu. Splaškové vody z jednotlivých objektov sú zachytávané v žumpách, alebo v iných nádržiach, často nevyhovujúcich, s priesakmi do povrchového toku, alebo

do podzemných vôd. V blízkej budúcnosti je plánované vybudovanie spoločnej ČOV a kanalizačnej siete v spolupráci s okolitými obcami cestou Oravskej vodárenskej spoločnosti.

Hydraulické zaťaženie

	m ³ deň ⁻¹	l/s	m ³ rok ⁻¹	
Q _{24,m}	142,60	1,66	62 013	Priemerný denný prítok odpadových vôd
Q _b	17,10	0,20	6 242	Balastné vody
Q ₂₄	159,60	1,85	58 254	Priemerný bezdažďový denný prítok, množstvo vypúšťaných vôd
Q _d	245,10	2,84	89 482	Maximálny bezdažďový denný prítok, výpočtový prítok
	m ³ hod ⁻¹	l/s	m ³ rok ⁻¹	
Q _h	17,81	4,95	156 036	Maximálny bezdažďový hodinový prítok
Q _{h,min}	3,66	0,99	31 208	Minimálny bezdažďový hodinový prítok
	m ³ hod ⁻¹	m ³ deň ⁻¹	m ³ rok ⁻¹	
Q _{dažď}	21,38	513,00	187 245	Maximálny prítok za dažďa, dažďový prítok

Návrhové zaťaženie ČOV

	kg/d	mg/l	l/rok	
BSK ₅	57,00	357,14	20,81	Biochemická spotreba kyslíka (5 dní)
CHSK ₅	114,00	714,29	41,61	Chemická spotreba kyslíka (K ₂ Cr ₂ O ₇)
NI	52,26	327,38	19,07	Ner rozpustné látky
N _z	10,46	66,48	3,81	Celkový dusík (N NH ₄ +N NO ₂ +N NO ₃)
P _z	2,38	14,88	0,87	Celkový fosfor

Hydrotechnický výpočet prevzatý zo štúdie „Odkanalizovanie obcí dolnej Oravy - Žaškov, Párnica, Oravská Poruba, Veličná“

Malá Lučivná - existujúci stav

B. Občianska a technická vybavenosť - Qp2

- verejné ubytovanie (hotel, rekr.zariadenie -spolu 200 lôžok x 150 l/lôžko.deň = 30 000 l/deň
- súkromné chaty (30 chat - 150 lôžok x 150 l/lôžko.deň = 22 500 l/deň
- verejné stravovanie (280 stoličiek x 25 l/jedlo.deň = 7 000 l/deň
- zamestnanci ubyt. a stravovacích zariadení (24 zamestn. x 80 l/zam.deň) = 1 920 l/deň
- návštevnosť v hlav. sezóne (zima - 1350 os. x 20 l/os.deň) = 27 000 l/deň

Qp2 = 88 420 l/deň

Maximálna denná potreba - denná nerovnomernosť:

$Q_{max} = Q_{p2} \times k_d$

$Q_{max} = 88 420 \times 2,0 = 176 840 \text{ l/deň} = 2,0 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba:

$Q_h = Q_{max} \times k_h = 176 840 \times 1,8 = 318 312 \text{ l/deň} = 3,7 \text{ l/s}$

Identifikácia problémov na riešenie

Časť Malá Lučivná má v súčasnosti vybudovanú splaškovú kanalizáciu. Splaškové vody z jednotlivých objektov sú odvádzané do čistiarne odpadových vôd. Táto je v nevyhovujúcom technickom stave a je potrebná jej rekonštrukcia.

Dažďové odpadové vody

Dažďové odpadové vody zo zelených plôch, spevnených plôch komunikácií, zo striech budov vybavenosti obce, priemyselných objektov a zo striech IBV. Povrchové dažďové OV sú systémom odvodňovacích rigolov a čiastočne aj dažďovou kanalizáciou odvádzané do miestnych vodných tokov.

- plocha katastrálneho územia obce	$S_s = 5\,198,6$ ha
- poľnohospodárska pôda	1181,25 ha
- ostatné plochy	418,67 ha
- les	3393,67 ha
- vodné plochy (potoky)	99,37 ha
- komunikácie a spevnené plochy	70,43 ha
- strechy IBV + vybavenosť	35,21 ha

- hodnota parametra výdatnosti dažďa pre Dolný Kubín $q_{15} = 135,6$

- hodnota lokálneho parametra α pre Dolný Kubín

$$\alpha = 0,890$$

$$a = 0,887, K = 2244,9, B = 2,16$$

Hodnota vrcholového odtokového súčiniteľa:

$$\psi = (S_1 \cdot \psi_1 + S_2 \cdot \psi_2 + S_3 \cdot \psi_3 + S_4 \cdot \psi_4) / S_s$$

$$\psi = (3393,67 \cdot 0,1 + 1600,0 \cdot 0,15 + 99,37 \cdot 0,0 + 70,43 \cdot 0,8 + 35,21 \cdot 0,9) / S_s$$

$$\psi = 667,4 / 5198,6 = 0,128$$

Výdatnosť 15 minútového náhradného dažďa:

$$q_{15} = K / (t^a \cdot B) = 2244,9 / (15^{0,887} \cdot 2,16) = 94,1 \text{ l/s.ha}$$

Návrhový prietok dažďových vôd prívalového dažďa $Q_{\text{dážď}, t15 \text{ min}}$ zo zastavaného územia:

$$Q_{\text{dážď}, t15 \text{ min}} = q_{15} \cdot \psi \cdot S_s$$

$$Q_{\text{dážď}, t15 \text{ min}} = 94,1 \cdot 0,128 \cdot 105,64$$

$$Q_{\text{dážď}, t15 \text{ min}} = 1272,4 \text{ l / s.ha}$$

Vyhodnotenie návrhu dažďovej kanalizácie

Dažďové vody je potrebné likvidovať v súlade s predpismi EÚ priamo na pozemkoch jednotlivých stavieb vsakovaním. (Pokiaľ terén neumožňuje vsakovanie, v EÚ platné predpisy nariaďujú vypúšťať dažďové vody zo striech do vodného toku alebo do kanalizácie cez retenčnú nádrž).

Realizácia dažďovej kanalizácie nie je doporučovaná vzhľadom na skutočnosť, že pri prívalových dažďoch dochádza k rýchlemu odvodneniu územia a kumulovaniu dažďových vôd v recipientoch s čím súvisí nebezpečenstvo záplav.

B.9.3. ENERGETIKA A ENERGETICKÉ ZARIADENIA

B.9.3.1. ELEKTRICKÁ ENERGIA

Zásobovanie elektrickou energiou

Predmetom tejto časti je zdokumentovanie a zhodnotenie zásobovania elektrickou energiou obce Párnica.

Napät'ové sústavy

VVN : 3x50Hz, 220kV - IT Ochrana : zemnením STN 34 1010

VVN : 3x50Hz, 110kV - IT Ochrana : zemnením STN 34 1010

VN : 3x50Hz, 22kV - IT Ochrana : zemnením STN 34 1010

NN : 3+PEN, 50Hz, 230/400V-TN-C Ochrana : základná - nulovaním STN 34 1010

Prostredie : 411 - vonkajšie podľa STN 33 0300

Ochranné pásma

Pre jednotlivé vzdušné vedenia je stanovený nasledovný rozsah ochr. pásiem :

- VVN 220 kV vzdušné vedenie - 20 m od krajného vodiča na každú stranu
- VVN 110 kV vzdušné vedenie - 15 m od krajného vodiča na každú stranu
- VN 22 kV vzdušné vedenie - 10 m od krajného vodiča na každú stranu.
- VN 22 kV zemné - 1 m od vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby a konštrukcie,
- pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky

V ochrannom pásme podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky a vysádzať trvalé porasty a jazdiť osobitne ťažkými mechanizmami,
- vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažovali prístup k nemu.

Popis vedení elektrické energie - súčasný stav

Primárne vedenie VN 22 kV

Obec Párnica je zásobovaná elektrickou energiou prostredníctvom vzdušného vedenia VN 22 kV č. 238 TR 110/22 kV Mokrad' .

Trafostanice sú napojené vzdušným vedením z 22 kV linky. Na území katastra obce sa nachádza 11 trafostaníc. Napájacie body sú vyústené odbočnou konzolou z hlavnej trasy na prípojkovú časť, opatrenú úsekovým vypínačom pre individuálne odpájanie každej trafostanice.

Sekundárne vedenie NN 400/230 V

Existujúce NN vedenie je riešené ako verejná vzdušná sieť na betónových stĺpoch. Prípojky NN k tomuto rozvodu sú riešené individuálne ako vzdušné závesné káble, alebo káblové zemné.

Verejné osvetlenie je umiestnené na stĺpoch vonkajších rozvodoch NN.

Trafostanice v obci:

Poradové číslo	VN vedenie	Názov trafostanice	Typ trafostanice	Transformátor
1.	238	238/ts/parnica_zahrabovo	4-stĺpová	400 kVA
2.	238	238/ts/parnica_strky	2-stĺpová	250 kVA
3.	238	238/ts/parnica_ibv.1	kiosková	630 kVA
4.	238	238/ts/parnica_zsr	stožiarová	160 kVA
5.	238	238/ts/parnica_turiec	4-stĺpová	400 kVA
6.	238	238/ts/parnica_pd	4-stĺpová	160 kVA
7.	238	238/ts/parnica_ibv.2	2-stĺpová	250 kVA
8.	238	238/ts/parnica_lucivna.1	murovaná	2x250 kVA
9.	238	238/ts/parnica_lucivna.2	murovaná	2x630 kVA
10.	238	238/ts/dierova_stary.lom	1-stĺpová	160 kVA
11.	238	238/ts/magura_vlek	2-stĺpová	100 kVA

- celkový inštalovaný výkon je 3890 kVA (obec + Malá Lučivná)

$$P_i = 3890 \text{ kVA} \times 0,7 = P_s = 2723 \text{ kVA} \quad \text{súčasný výkon}$$

- elektrická rozvodná sieť je lúčovitá
- verejné osvetlenie centra obce
- vyhodnotenie infraštruktúry: **vyhovujúca**

Lyžiarske stredisko Malá Lučivná

- rozvodná sieť strediska je napojená z odbočnej trasy VN 22 kV č.238 ŽSR 110/22 kV Kralovany - RZ 110/22 kV Mokrad'
- inštalovaný výkon 1760 kVA
- elektrická rozvodná sieť je lúčovitá
- verejné osvetlenie areálu poruchové
- vyhodnotenie infraštruktúry: **vyhovujúca**

ENERGETICKÁ BILANCIA - NÁVRH PRE OBDOBIE DO R. 2025

Navrhovaná výstavba RD

- predpokladaný nárast potreby elektrickej energie pre novú zástavbu 274 b.j.:
 $P_b = 274 * 8 * 0,5 \text{ kW} = 1096 \text{ kW}$

Zvýšenie odberu novou zástavbou bude pokryté vybudovaním nových kioskových trafostaníc výkonu do 630 kVA. Napojené budú VN zemným káblom. Kde je možnosť, budú linky zokruhované a tým bude zabezpečená vyššia odolnosť voči poruchám a výpadkom siete.

Navrhovaná výstavba v lokalitách:

- **Majdovec** cca 135 RD *8*0,5 = 540 kW - návrh nová kiosková TS 630 kVA
namiesto existujúcej TS-7 250 kVA (238/ts/parnica_ibv.2)
- **Zápač** cca 70 RD *8*0,5 = 280 kW - vyhovuje existujúca kiosková TS do 630 kVA (238/ts/parnica_ibv.1)
- **Záhrabovo** cca 40 RD *8*0,5 = 160 kW - návrh nová kiosková TS do 630 kVA

Lyžiarske stredisko Malá Lučivná

- verejné ubytovanie (penzióny, súkromie) 160 lôžok t.j. 40 b.j.
- predpokladaný nárast v zariadeniach hotelového typu - o 80 lôžok na počet 280

Demontáž vzdušných vedení VN

- demontáž časti vzdušného vedenia VN 22 kV linky č.238 v SV časti obce (Majdovec, Plná Roveň) dĺžky cca 1550 m - nahradí sa podzemným káblom s napojením existujúcich 3 trafostaníc (238/ts/parnica_ibv.1, 238/ts/parnica_pd, 238/ts/parnica_ibv.2) - predpokladaná dĺžka kábla cca 2*1860 m - **kolízia s navrhovanou výstavbou RD**

Trafostanice - návrhový stav

- **Majdovec** cca 135 rd*8*0,5 = 540 kW - návrh nová kiosková TS 630 kVA
namiesto existujúcej TS-7 250 kVA (238/ts/parnica_ibv.2)
- **Záhrabovo** cca 40 rd *8*0,5 = 160 kW - návrh nová kiosková TS 630 kVA

B.9.3.2. ZÁSOBOVANIE ZEMNÝM PLYNOM

Zhodnotenie územia z hľadiska zásobovania plynom

Plynom je obec zásobovaná z VVTL plynovodu „Severné Slovensko“ *Malatiná - Dolný Kubín - Strečno* DN 500 PN 63 (vedie mimo riešené územie), cez VVTL plynovú prípojku, ktorá zásobuje regulačnú stanicu Párnica VVTL/STL, umiestnenú na severovýchodnom okraji obce v miestnej časti Záhrabovo. Distribučný systém v obci je stredotlakový. Plynofikácia pokrýva hlavnú zástavbu s možnosťou ďalšieho rozvoja. V prevažnej väčšine rodinných domov sa zemný plyn využíva na vykurovanie a prípravu TUV, prí- padne na varenie. Odbočkou z STL distribučného systému obce je napojená aj susedná obec Žaškov.

STR Malá Lučivná nie je plynofikované, má možnosť napojenia na STL distribučný systém obce Párnica.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia nasledovná:

- 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 8 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- 12 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 700 mm,
- 50 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- 1 m pre nízkotlakové a strednotlakové plynovody a plynovodné prípojky, v zastavanom území
- 8 m pre technologické objekty (regulačné a prepúšťacie stanice apod.)

Pre vysokotlakové plynovody v lesných priesekoch sú vlastníci pozemkov povinní zachovať voľný pás v šírke 2 m na obe strany od osi plynovodu a v šírke 5 m na obe strany od osi tranzitného plynovodu.

Práce v ochrannom pásme plynárenského zariadenia sa môžu vykonávať iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dodávateľa plynu, za priameho dozoru ním povereného pracovníka a v súlade s dohodnutými podmienkami.

Rozhodnutie o povolení stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môže stavebný úrad vydať iba s predchádzajúcim súhlasom držiteľa licencie prevádzkujúceho príslušné plynárenské zariadenie. Pri vysokotlakých plynovodoch sa vyžaduje aj predchádzajúci súhlas ministerstva.

Bezpečnostné pásma

Bezpečnostné pásma sú určené na zamedzenie alebo na zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií plynárenských zariadení alebo odberných plynových zariadení a na ochranu života a zdravia osôb a majetku.

Bezpečnostné pásmo je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia nasledovná:

- 10 m pri strednotlakových plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území,
- 20 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- 50 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- 50 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- 100 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- 150 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- 200 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- 50 m pri plniarňach a stáciarňach propánu a propán-butánu.

Pri nízkotlakových a strednotlakových plynovodoch a prípojkách, ak sa nimi rozvádzajú plyny v mestách a v súvislej zástavbe obcí, bezpečnostné pásma sa určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

Rozhodnutie o povolení stavby v bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia môže stavebný úrad vydať iba s predchádzajúcim súhlasom držiteľa licencie prevádzkujúceho príslušné plynárenské zariadenie. Pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách sa vyžaduje aj predchádzajúci súhlas ministerstva.

Stav a riešenie plynifikácie

Obec Párnica je plne plynifikovaná STL distribučnou sieťou.

Pre jednotlivé skupiny odberateľov je stanovená spotreba zemného plynu s uvažovaním súčinnosti riešeného odberu a tepelnej oblasti nasledovne:

Tržný fond - obyvateľstvo

Pri výpočte je uvažované s min. 78-85 % plynifikáciou domácností v cieľovom roku plynifikácie.

Použitá je metodika stanovená smernicou č.7/89 vydanou býv. NPP koncern Bratislava. Pri výpočtoch a posudzovaní spotreby zemného plynu vychádzame z nasledovných hodnôt:

Druh použitia ZP <u>Kategória odberateľa</u>	Priemerná spotreba	
	m ³ /hod	m ³ /rok
Varenie	0,18	180
Príprava TÚV	0,30	400
Vykurovanie	1,50	3.500
Kategória odberateľov		
1 - Komplexný odber vykurov. + TÚV + var.	1,80	4.000
2 - Lokálne plyn. vykurov + TÚV + var	1,20	2.400
3 - Príprava TÚV + varenie	1,00	600
4 - Odber plynu v bytovej jednotke vykurov. + var. + príprava TÚV	1,00	1.800

Pri spotrebe zemného plynu komplexný odber pre vykurovanie, prípravu TÚV a varenie je počítané s obostavaným priestorom rod. domu max. 800 - 850 m³.

Pri výpočte spotreby tepla pre vybavenosť bola udaná podlahová plocha s obostavaným priestorom a výpočet spotreby tepla - spotreba plynu je podľa STN 383350.

Návrhový stav plynofikácie do roku 2025

Pri predpokladanom náraste individuálnej výstavby cca 274 rodinných domov sa uvažuje cca 60% plynofikácia z uvedeného počtu RD teda cca 165. Pri uvažovaní s 1. kategóriou odberateľov so spotrebou 4000 m³/rok je predpokladaný nárast spotreby zemného plynu o cca 660 tis. m³/rok.

Predpokladaná dĺžka navrhovaných STL rozvodných potrubí - doplynofikácia - bude cca 3350 m.

Všeobecné zásady rozvoja zásobovania zemným plynom (podľa VÚC Žilinského kraja)

Rozvoj plynofikácie musí vychádzať z:

- hodnotenia súčasného stavu,
- energetickej koncepcie SR do roku 2005 s výhľadom do roku 2010,
- koncepcie územného rozvoja SR,
- ekonomickej a finančnej analýzy investičných projektov jednotlivých energetických zásobovacích sústav (elektrifikácia, plynofikácia, CZT a doprava palív), hlavne rozvojového programu SPP š.p.,
- z hodnotenia prínosu pre životné prostredie,

Pre zabezpečenie zvýšeného podielu zemného plynu na energetickej bilancii a dodržaní ekonomických a enviromentálnych hľadísk je potrebné:

- zintenzívniť rozvoj plošnej plynofikácie efektívnou výstavbou nových miestnych sietí
- zvyšovať využitelnosť existujúcich plynárenských zariadení tak, aby sa dosiahlo čo možno najvyššie percento plynofikácie
- racionálne využívať zemný plyn pri výrobe elektriny a tepla v:

- a) decentralizovaných zdrojoch priamo u spotrebiteľa
 - b) kogeneračných zariadeniach, ktorých základné komponenty tvoria plynové turbíny alebo plynové motory
- podporovať rozvoj použitia zemného plynu a propán-butánu ako alternatívneho paliva na pohon motorových vozidiel hlavne v MHD, prímestskej hromadnej doprave a individuálnej doprave
 - pri využívaní územia nevyhnutne chrániť vybudované plynárenské zariadenia predpísanými ochrannými pásmami tak, aby bola možná ich výstavba, prípadne rekonštrukcia a obnova

B.9.4. TELEKOMUNIKAČNÉ A INFORMAČNÉ SIETE

UTO Párnica patrí do primárnej telefónnej oblasti Slovenských telekomunikácií (PO) 43 Martin. V obci sa pošta nenachádza a poštové služby sú zabezpečené prostredníctvom služby „Pošta - Partner“ v polyfunkčnej budove ADAK.

Telekomunikačné zariadenia

Miestne rozvody sú realizované metalickými káblami uloženými v zemi vedľa miestnych komunikácií. Okrajové časti mimo káblovej siete sú napojené vzdušnými rozvodmi závesnými káblami.

Obecný rozhlas

Existujúce rozvody obecného rozhlasu sú totožné s trasou vonkajšieho osvetlenia. Napojené sú z rozhlasovej ústredne, ktorá je v budove Obecného úradu.

Využívané druhy diaľkových káblov

- DK obyčajné medené diaľkové káble - realizované v rokoch 1958 - 1963
- DKK diaľkové koaxiálne káble - realizované v rokoch 1981 - 1983 na trasách Dolný Kubín - Tvrdošín
- UK koaxiálne káble
- DOK diaľkové optické káble uložené v PE potrubí DN 40 mm

Spôsob uloženia diaľkových káblov

Diaľkové káble sú uložené v ryhách v hĺbke cca 0,8 m, na betónovom lôžku, s pieskovým zásypom a varovnou fóliou oranžovej farby. Ochranné pásmo je 1,5 m od osi na každú stranu.

Mobilní operátori

Územie obce je pokryté signálom mobilných operátorov Orange, T-mobile a O2 prostredníctvom vysielateľov umiestnených v katastri obce.

B.10. STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

B.10.1 PŮDA

Z hľadiska štruktúry pozemkov katastrálneho územia z celkovej výmery 5 198,60 ha tvoria najväčší podiel lesné pozemky 3 393,67 ha (65,3 %). Poľnohospodárska pôda tvorí 1 181,25 ha (22,7 %), vodné plochy 99,37 ha (1,9 %), zastavané plochy 105,63 ha (2,0 %) a ostatné plochy 418,67 ha (8,1 %).

Poľnohospodárske pôdy sú zaradené do 5., 6., 7., 8. a 9. stupňa BPEJ. V závislosti od prírodných podmienok sú riešenom katastrálnom území zastúpené pôdne typy - fluvizeme, kambizeme (typické, v komplexe s rendzinami, pseudo-glejové, kyslé typické, rendziny typické, litozeme a rankre, regozeme - ľahké, stredne ťažké až ťažké. Z hľadiska hĺbky sú tu pôdy plytké, stredne hlboké až hlboké. Z hľadiska skeletovitosti sú pôdy v riešenom území od najkvalitnejších bez skeletu (niva Oravy) až po silne skeletovité pôdy, z hľadiska svahovitosti sú pôdy na rovine (riečne nivy) cez mierne a stredne svahovité až po výrazné svahy a zrázy.

Kvalita pôdy v riešenom území je okrem prírodných podmienok ovplyvňovaná aj kvalitou ovzdušia, vody i poľnohospodárskou výrobou. Znečistenie pôdy sa oproti znečisteniu ovzdušia a vody prejavuje s určitým oneskorením za počiatkom pôsobenia negatívnych vplyvov. V južnej časti riešeného územia (v údolí rieky Orava) je kvalita pôdy negatívne ovplyvnená dlhoročnou produkciou exhalátov z hutníckej prevádzky Oravských ferozliatinárskych závodov (v bezprostrednej blízkosti riešeného katastrálneho územia).

Potenciálnym znečisťovateľom pôdy býva obvykle poľnohospodárska výroba. Pre ochranu pôdy je pri plánovanom obnovení živočíšnej výroby dôležité bezpečné a spoľahlivé uskladňovanie siláže a exkrementov, výber vhodného spôsobu obhospodarovania a tiež účelné používanie chemických ochranných prostriedkov a hnojív.

Prírodná rádioaktivita odráža celkovú geologickú stavbu územia, nevyskytuje sa tu nad rámec prirodzeného žiarenia prostredia. Výsledky prieskumov však nasvedčujú, že dlhodobé účinky radiácie a porúch elektromagnetického poľa Zeme (geopatogénne zóny) nezaostávajú za účinkami ostatných geobariérových javov. Pri zostavení odvodenej mapy Rn rozika boli použité výsledky z účelového radónového prieskumu. Zastavané územie patrí medzi územie s nízkym až stredným radónovým rizikom.

Od roku 2001 platí vyhláška Ministerstva zdravotníctva SR č. 12/2001 Z.z. o požiadavkách na zabezpečenie radiačnej ochrany. Pri výstavbe budov sú potrebné merania pôdneho radónu a následne aj vykonanie protiradónových opatrení.

B.10.2 VODA

Zásobovanie obyvateľov v obci pitnou vodou je dobré, vo všetkých častiach je vybudovaný verejný vodovod, napojený cez vodojem Párnica na skupinový vodovod, prepojený so Žaškovom. Kvalita pitnej vody je kontrolovaná.

Nevyhovujúce je zásobovanie pitnou vodou v stredisku Lučivná – lokálne z miestnych zdrojov, ktorých výdatnosť je nedostatočná pre ďalší rozvoj. Kvalita pitnej vody je kontrolovaná.

Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd je sledovaná vo vrtoch základnej siete SHMÚ, objekty sú zabudované pozdĺž toku Oravy. V okrese Dolný Kubín je vrt č.242990 vo Veličnej a č.243590 v Párnici. Mineralizácia dosahuje nízke až stredne vysoké hodnoty. Na antropogénne vplyvy poukazuje zastúpenie chloridov a dusičnanov v chemickom zložení podzemných vôd.

Povrchové vody

Osou okresu je rieka Orava, pri nej sú umiestnené aj najväčšie zdroje znečistenia. Ďalšie znečistenie sa do rieky Orava dostáva z jej prítokov. Obec Párnica leží v údolí rieky Orava a toku Zázrivky (pravostranného prítoku rieky Orava). Chýbajúca kanalizácia a ČOV vo veľkej časti obce a nelegálne vyústenia odpadových vôd spôsobujú znečisťovanie vodných tokov v riešenom území.

Na kvalitu povrchových vôd významnou mierou vplýva aj poľnohospodárska výroba. Poľnohospodárska výroba sa podieľa najmä na plošnom znečistení. Znečisťujúce látky sa do vodných tokov dostávajú nepriamo infiltráciou do podzemných vôd a splachom kontaminovanej pôdy – zdrojom je najmä nevyhovujúce skladovanie exkrementov, hnojív, priepustnosťou močovkových nádrží, silážnych žlabov a pod. Nebezpečnými zdrojmi znečistenia sú skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podlažia.

Sledovaná je kvalita rieky Oravy je sledovaná pred jej ústím do Váhu. Podľa údajov SHMÚ z roku 2000 v tomto mieste boli namerané hodnoty BSK₅ v rozmedzí 1,2 - 6,6 mg/l, pH 7,81 - 8,97, koncentrácie NEL_{uv} 0,01 - 0,05 mg/l, N_{organ.1,14-2,33} mg/l. Koncentrácia Hg bola v rozsahu 0,02-0,054 µg/l.

Na zneškodňovanie odpadových vôd v obci je plánovaná realizácia odkanalizovania obcí Dolnej Oravy – Žaškov, Párnica, Oravská Poruba, Veličná s čistením odpadových vôd v ČOV Dolný Kubín - po realizácii uvedenej stavby je predpoklad podstatného zlepšenia stavu povrchových vôd v obci.

Ochrana vôd

Hlavným opatrením na ochranu povrchových a podzemných vôd je dodržiavanie zákona č.184/2002 Z.z. o vodách (vodný zákon).

V § 17 zákona o vodách sú určené základné povinnosti pri nakladaní s vodami. Podľa ods. 2 § 17 ten, kto nakladá s vodami je povinný dbať o ich ochranu, vynakladať potrebné úsilie na zlepšovanie ich stavu a zabezpečovať ich hospodárne a účelné využívanie podľa podmienok a požiadaviek zákona o vodách a dbať tiež na to, aby neboli porušované práva iných a záujmy chránené osobitnými predpismi, je povinný dbať aj na ochranu vodných pomerov a na ochranu vodných stavieb. Podľa ods. 3 §-u 17 ten, kto nakladá s vodami na výrobné účely, je povinný vykonávať úpravy v technológii výroby a prijímať opatrenia na viacnásobné používanie vôd. Opatrenia prijaté na ochranu vôd a na obmedzovanie alebo na vylúčenie vypúšťania niektorých znečisťujúcich látok do povrchových

vôd alebo do podzemných vôd nesmú mať za následok poškodzovanie iných zložiek životného prostredia, najmä ovzdušia a pôdy.

Podľa § 18 vodného zákona sa pri všeobecnom užívaní vôd sa nesmie ohrozovať ani zhoršiť ich kvalita alebo zdravotná bezchybnosť, poškodzovať životné prostredie a prírodné dedičstvo, zhoršovať odtokové pomery, poškodzovať brehy, vodné stavby a zariadenia, zariadenia na chov rýb. V § 30 sa uvádza že ten, kto vykonáva činnosť, ktorá môže ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd a vodných pomerov, je povinný vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu. Vlastník, správca alebo nájomca poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovanie vodných pomerov; je povinný najmä zabraňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.

Do riešeného katastrálneho územia nezasahuje žiadna chránená vodohospodárska oblasť (podľa § 31 vodného zákona). Sú tu vytýčené ochranné pásma existujúcich vodárenských zdrojov HAŠKOV, HOMOLKA a TEPLICE.

Ochranné pásma vodárenských zdrojov slúžia na ochranu výdatnosti kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov. Ochranné pásmo vodárenského zdroja I. stupňa slúži na ochranu zdroja v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd alebo záchytného zariadenia. Hranice ochranných pásiem a spôsob ochrany (najmä zákazy a obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody) sú určené v rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenských zdrojov.

Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov sa zabezpečuje na poľnohospodársky využívaných územiach vykonaním potrebných opatrení pri skladovaní, manipulácii a aplikácii hnojív a vhodnými spôsobmi obrábania pôdy.

Z hľadiska ochrany vodných tokov je zakázané meniť smer, pozdĺžny smer a priečny profil koryta, poškodzovať brehy, ťažiť z koryta zeminu a ukladať predmety do vodného toku, ktoré môžu ohroziť plynulosť odtoku vody v koryte, kvalitu vôd, zdravie ľudí a ich bezpečnosť, prípadne ukladať takéto predmety na miesta, z ktorých môžu byť splavené do vodného toku (§ 47 vodného zákona).

B.10.3 OVZDUŠIE

Územie okresu Dolný Kubín je v súčasnosti zaradené medzi územia zaťažené emisiami v rámci Slovenska. Na trvalom pôsobení zvýšeného obsahu škodlivín v ovzduší sa okrem miestnych zdrojov znečistenia podieľajú aj diaľkovo prenášané imisie znečisťovateľov pôvodom z priemyselných aglomerácií Poľska a Českej republiky. V posledných rokoch bol zaznamenaný pokles emisií - pokles nebol spôsobený technologickými opatreniami, ale prevažne znížením produkcie.

V katastrálnom území obce nie sú evidované žiadne významnejšie (veľké ani stredné) zdroje znečistenia ovzdušia. Znečistenie ovzdušia z lokálnych zdrojov sa znížilo plynofikáciou časti domového fondu.

V okrese zatiaľ nie je vybudovaný monitoring imisíí, nie je tu žiadna automatizovaná monitorovacia stanica (AMS) SHMÚ.

B.10.4 ODPADY

V súlade s ustanoveniami zák. č.223/2001 Z.z. o odpadoch sa nakladanie s odpadom riadi Programami odpadového hospodárstva Slovenskej republiky, územných celkov, jeho častí a pôvodcov odpadov. Závazná časť Programu odpadového hospodárstva Žilinského kraja bola vydaná Všeobecne záväzným nariadením Krajského úradu v Žiline č.2/2002 z 13.6.2002, záväzná časť Programu odpadového hospodárstva okresu Dolný Kubín bola vydaná Všeobecne záväzným nariadením Okresného úradu v Dolnom Kubíne. Nakladanie s odpadmi v obci sa riadi Programom odpadového hospodárstva obce Párnica (ďalej POH), schváleným rozhodnutím Okresného úradu životného prostredia č.03/05952 z 15.03.2003.

V roku 2007 sa v obci vyprodukovalo spolu 172,86 t komunálneho odpadu, t.j. v priemere 228,3 kg odpadu na obyvateľa. Komunálny odpad z obce sa ukladá na regionálnu skládku v lokalite Široká - Hlboký potok (kat. územie Medzibrodie), skládkovanie, zber a odvoz komunálneho odpadu zabezpečujú oprávnené organizácie, ktorými sú v súčasnosti Technické služby mesta, s.r.o. Dolný Kubín (100 l nádoby). Časť komunálneho odpadu sa využíva ako druhotné suroviny (sklo, textil, plasty). Pre zber skla je v obci rozmiestnených 5 zberných nádob, ostatné druhotné suroviny sa zbierajú individuálne do vriec. Likvidáciu vyseparovaných nebezpečných zložiek komunálneho odpadu zabezpečuje na základe zmluvy s obcou 2 x ročne firma ENZO Veronika, a.s. - Ves Dežerice. Drobný stavebný odpad z obce likvidujú individuálne producenti odpadu. Podľa POH obce je potrebné predchádzať vzniku odpadov a obmedziť ich tvorbu kompostovaním biologického odpadu, dosiahnuť asi 25 % využitívanie. Ďalej využívať odpady ako zdroj energie (drevný odpad, 10 %), zhodnocovať odpad recykláciou (triedením papiera - znížiť množstvo odpadu o 45 % tohto druhu).

Skládka v lokalite Široká - Hlboký potok kapacitne postačuje na viac rokov, nespĺňa však technické požiadavky podľa súčasných právnych predpisov (nevychovujúce tesnenie, chýba ČOV). V roku 1993 bol stav na skládke zlepšený realizáciou minerálneho tesnenia, odvedením dažďových vôd, oplotením, inštaláciou váhy, strážením a zavedením evidencie odpadu. S účinnosťou nového zákona o odpadoch bola skládka prehodnotená a jej prevádzka bola povolená do konca roku 2008. v minulom roku SI ŽP povolila predĺženie skládkovania do 15.7.2009. Garantom prípravy výstavby novej regionálnej skládky je Mesto Dolný Kubín - v súčasnosti sa pripravuje projekt "skládka na skládke" v lokalite Široká - Hlboký potok pre ďalšie obdobie - je v štádiu posudzovania vplyvov na životné prostredie. Alternatívnou možnosťou je odvoz odpadov na novú vyhovujúcu skládku OZO s.r.o. Liptovský Mikuláš v Partizánskej Ľupči vo vzdialenosti približne 50 km.

V obci je zavedený zber separovaného odpadu (v zátvorke vyprodukované množstvo v roku 2007 v tonách) - zber skla (3,1 t), plastov (3,0 t), textilu (3,2 t) a nebezpečného odpadu (4,85 t). Program odpadového hospodárstva obce obsahuje zámer zberom druhotných surovín znížiť množstvo produkovaných odpadov o 35 %.

B.10.5. OBYTNÉ PROSTREDIE

Okrem nepriaznivých vplyvov na životné prostredie, uvedených v predchádzajúcich častiach, kvalitu obytného prostredia v obci negatívne ovplyvňujú ďalšie problémy :

2. Nepriaznivé vplyvy dopravy (hluk, exhaláty) - obytným územím a centrom obce vedú trasy frekventovaných ciest - najmä cesta I. triedy č.70 Kralovaný Dolný Kubín a cesta II.triedy č.583 do Zázrivej. Na tieto cesty sú priamo napojené výjazdy zo susediacich pozemkov, preto pri súčasných trasách uvedených ciest nie sú možné žiadne účinné opatrenia na zamedzenie nepriaznivých vplyvov cestnej dopravy na bývanie. Časť obytnej zástavby medzi cestou III/070001 do Žaškova a železničnou stanicou je vo vzdialenosti menšej ako 30 m od železničnej trate Kralovany - Trstená, pri prejazdoch vlakových súprav na bývanie nepriaznivo vplyva hluk a otrasy. Návrh územného plánu výhľadovo predpokladá preložky ciest I. a II. triedy mimo zastavaného územia obce, čím by sa negatívne pôsobenie dopravy na bývanie výrazne znížilo. Zníženie negatívnych vplyvov železničnej dopravy na blízke obytné domy je možné len stavebnými úpravami budov (úprava dispozície s orientáciou obytných miestností na vzdialenejšiu stranu od železnice, kvalitné okná s izoláciou proti hluku, a pod.).
3. Možným zdrojom najmä hluku z výroby je existujúci areál drevovýroby v kontakte s obytným územím (píla). Je potrebné požívať moderné technológie a dôsledné uzavretie prevádzok, čím je možné zabezpečiť zníženie negatívnych vplyvov na susedné bývanie. Vybudovanie nového dopravného napojenia na severozápadnej strane s premostením Zázrivky vylúči nákladnú dopravu z obytného územia.
4. V obci chýba kanalizácia a nespoľahlivá individuálna likvidácia splaškových vôd je ohrozením pre kvalitu vodných tokov aj obytného prostredia v obci - je navrhnuté vybudovanie skupinovej kanalizácie v obci s čistením odpadových vôd v ČOV Dolný Kubín.
5. Na vykurovanie sa využívajú tiež fosílna palivá, čo spôsobuje vo vykurovacom období zhoršenie kvality ovzdušia. Plynofikáciou obce a využívaním obnoviteľných druhov palív sa môžu vytvoriť podmienky pre zlepšenie stavu ovzdušia.

B. 11. VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Celková výmera katastrálneho územia Párnica je 5198,60 ha, z čoho najväčšiu časť 3393,67 ha (65,3 %) zaberajú lesy. Poľnohospodárska pôda zaberá spolu 1181,25 ha, tj 22,7 %. Z poľnohospodárskej pôdy sú najviac zastúpené trvalé trávne porasty - 980,73 ha (18,9 %), orná pôda zaberá 187,84 ha (3,6 %) a záhrady - 12,68 ha (0,2 %), iné druhy poľnohospodárskej pôdy sa v riešenom území nevyskytujú.

V okrese Dolný Kubín je 87, 20 % pôd nerentabilných a 12,80 % málo rentabilných. Index produktivity, vyjadrujúci produkčný potenciál pôd v riešenom území má hodnoty 0 - 50 zo stupnice 0 - 100 (čím vyšší index, tým vyššia produktivita). Stredne produkčné plochy sa vyskytujú v nive Oravy a pri ústí Zázrivského potoka, na ostatnom území sú poľnohospodárske pôdy málo a veľmi málo produkčné.

Riešené územie patrí do klimatických regiónov mierne chladného a mierne vlhkého, chladného a vlhkého, veľmi chladného a vlhkého.

Štruktúra pôdy podľa kultúr v katastrálnom území Párnica - výmera v ha

Poľnohospodárska pôda				Nepoľnohospodárska pôda					Spolu plocha kat. územia Chlebnice
orná pôda	záhrady	TTP	Spolu	les	vodné plochy	zast. plochy	ostatné plochy	Spolu	
187,84	12,68	980,73	1181,25	3393,67	99,37	105,63	418,67	4017,34	5198,60
(3,6%)	(0,2%)	(18,9%)	(22,7%)	(65,3%)	(1,9%)	(2,0%)	(8,1%)	(77,3%)	(100%)

Podstatnú časť poľnohospodárskej pôdy (83,02 %) tvoria trvalé trávne porasty. Orné pôdy sú zastúpené najmä v okolí zastavaného územia obce. Poľnohospodársku pôdu v riešenom území obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Párnica (spolu 676,07 ha poľnohospodárskej pôdy), Agrodružstvo OPZ Oravská Poruba (92,39 ha trvalých trávnych porastov), Pozemkové spoločenstvo Urbár Zábřež (61,99 ha trvalých trávnych porastov), 1 samostatne hospodáriaci roľník, zvyšok súkromní vlastníci pozemkov.

Lesohospodársku činnosť zabezpečuje pozemkové spoločenstvo Urbársky spolumajitelia obce Párnica (932,8 ha hospodárskych lesov), Pozemkové spoločenstvo Urbár Zábřež (0,16 ha), Pozemkové spoločenstvo Zábřež so sídlom v Dolnom Kubíne (76,10 ha) a Štátne lesy, OZ Námestovo.

Pôdne typy

Pre potreby vyhodnotenia pôdnoekologického potenciálu poľnohospodárskej krajiny katastrálneho územia boli použité mapy pôdnoekologických jednotiek.

V riešenom území sú zastúpené:

- fluvizeme stredne ťažké až ľahké (v nižších polohách na naplaveninách),
- kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké až ťažké,

- kambizeme typické kyslé a kyslé typické na flyši - ťažké, stredne ťažké až ľahké,
- kambizeme pseudoglejové na flyši - stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké,
- kambizeme v komplexe s rendzinami, stredne ťažké až ťažké,
- rendziny typické a rendziny kambizemné na vápencoch a dolomitoch stredne ťažké až ťažké,
- litozeme a rankre (extrémne skeletovité pôdy).

Bonitované pôdnoekologické jednotky

Pre potreby vyhodnotenia pôdnoekologického potenciálu poľnohospodárskej krajiny katastrálneho územia boli použité mapy pôdnoekologických jednotiek. V katastrálnom území Párnica sa vyskytujú poľnohospodárske pôdy, zaradené podľa kódu BPEJ do 5., 6., 7., 8. a 9. kvalitatívnej skupiny. V riešenom území sú to pôdy:

kvalit. skupina BPEJ	kód BPEJ
5	0805001,0863212,
6	0866211,
7	0814061, 0814062, 0863412, 0863415, 0864413, 0875413, 0869442, 0963445, 0964413, 0970413, 1066441,
8	0964223, 1067523, 1087412, 1087443,
9	0882672, 0882682, 0900892, 0900893, 0900992, 0982672, 0982673, 0982685, 0982772, 0982872, 0982873, 0983882, 0992882, 0992885, 1000892, 1000895, 1000992, 1082872, 1082875, 1082883, 1082972, 1082972, 1084772, 1084872, 1084972, 1084982, 1090462, 1092882, 1097682.

Zdôvodnenie urbanistického riešenia z hľadiska uplatnenia zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy

Pre návrh urbanistickej koncepcie a priestorovej optimalizácie územia boli stanovené zásady, zohľadňujúce :

- historicko-vývojové koncepcie rozvoja obce a potreby nadviazania na jeho prirodzenú vývojovú kontinuitu, funkčné a kompozičné predpoklady
- dané a nemenné prírodné limity
- ekologické podmienky a požiadavky stabilizácie územia, zachovania diverzity a rozmanitosti prírodného prostredia
- technické limity a obmedzenia
- vytvorenie predpokladov pre rozvoj obce a jeho priestorovú optimalizáciu.

V súlade s celkovou koncepciou rozvoja obce boli rozvojové plochy situované na voľné nezastavané pozemky, priamo nadväzujúce na súčasné zastavané

územie a vybudovanú technickú infraštruktúru. Súčasné zastavané územie obce poskytuje len obmedzené možnosti novej výstavby.

V zmysle zákona č. 220/1992 (o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov), §-u 13 pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie sa musí dbať na ochranu poľnohospodárskej pôdy a riadiť sa zásadami ochrany podľa §12.

Pri urbanistickom riešení nových lokalít pre výstavbu boli uvedené zásady rešpektované nasledovne :

- Návrhom nie je dotknutá pôda prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny, chránená podľa § 12, ods. a) zákona č. 220/2004 Z.z. (nevyskytuje sa v riešenom katastrálnom území Párnica).
- nie je nenarušená ucelenosť honov a nie je sťažené obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami.
- V návrhu sú riešené prístupy a poľné cesty na poľnohospodársku pôdu mimo zastavaného územia obce.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Navrhované využitie, výmera, BPEJ, užívateľ poľnohosp. pôdy, časová etapa realizácie, sú pre jednotlivé lokality zdokumentované v tabuľkovej časti.

Pri pozemkoch rodinných domov je v stĺpci "Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy" vyčíslená len plocha navrhovaná na nepoľnohospodárske účely.

Pre vyhodnotenie navrhovaného využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely boli plochy rozdelené do 28 lokalít - bilancia je uvedená v tabuľkách na nasledujúcich stranách.

Pozn.:

RD - rodinné domy, predpokladá sa využitie 350 m²/ 1 dom na nepoľnohospodárske účely

I. etapa - obdobie do roku 2018

II. etapa - po roku 2018

PREHLAD STAVEBNÝCH A INÝCH ZÁMEROV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Žiadateľ: Obec Párnica
 Spracovateľ: Ing. arch. Ján Kubina
 Dátum: september 2010

Kraj: Žilinský
 Okres: Dolný Kubín
 Obec: Párnica

Kat. územie : PÁRNICA

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
			Spolu v ha	Z toho					
				Skupina BPEJ	Výmera v ha				

ÚPN obce Párnica

Číslo lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality spolu v ha	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy			Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia	Časová etapa realizácie	Iná informácia
			Spolu v ha	Z toho					
				Skupina BPEJ	Výmera v ha				

VYUŽITIE LESNÝCH POZEMKOV NA INÉ ÚČELY

Využitie lesných pozemkov na iné účely sa v územnom pláne obce Párnica nenavrhuje.

C. ZÁVÄZNÄ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÄNU

C. 1 ZÄKLADNÉ ZÄSADY

C. 1.1. VŠEOBECNE ZÄVÄZNÉ REGULATÍVY

- (4) Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia:
- a) rešpektovať stanovené funkcie pre jednotlivé bloky zástavby - hlavná funkcia je prvoradá a určujúca, doplnkové funkcie sú prípustné v rozsahu, neobmedzujúcim hlavnú funkciu;
 - b) pri osadzovaní stavieb (odstupy od hraníc pozemkov) rešpektovať ustanovenia zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení a vyhl. č. 532/2002 Z.z. o všeobecných technických podmienkach na výstavbu.
 - c) podiel zastavaných a spevnených plôch nesmie prekročiť 35 % z celkovej výmery pozemkov rodinných domov;
 - d) v architektonickom riešení nepoužívať cudzie regionálne prvky;
 - e) v obytnom území je neprípustné umiestnenie hospodárskych stavieb v uličnej čiare;
 - f) na plochách súvislej obytnej zástavby vylúčiť chov kožušínovej zveri a chov veľkých hospodárskych zvierat ;
 - g) zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia na funkčné a priestorovo homogénne jednotky sú uvedené v časti C.1.2.
- (5) Zásady a regulatívy na umiestnenie občianskeho vybavenia územia:
- a) občianskou vybavenosťou sú rôzne druhy zariadení v území, ktorých prevádzkou sa zabezpečuje poskytovanie služieb obyvateľom a návštevníkom obce :
Nekomerčnú (verejnoprospešnú) vybavenosť tvoria zariadenia školstva, kultúry, telovýchovy a športu, zdravotníctva (čiastočne - štátne zariadenia), sociálne služby, verejná správa.
Komerčnú vybavenosť tvoria zariadenia maloobchodu, verejného stravovania a ubytovania, výrobné a nevýrobné služby, ako aj časť súkromných zariadení v ostatných odvetviach (zdravotníctvo, sociálne služby a pod.)
 - b) pri jednotlivých druhoch verejnoprospešných stavieb rešpektovať umiestnenie, určené územným plánom;
 - c) zdravotnícke a sociálne zariadenia je možné umiestniť v rámci plôch, určených pre občiansku vybavenosť a bývanie;

- d) komerčnú základnú vybavenosť umiestňovať v rámci plôch, určených pre občiansku vybavenosť, polyfunkčné plochy s funkciou vybavenosť - bývanie, polyfunkčné plochy s funkciou rekreácia - bývanie a v obytnom území;
 - e) pri umiestnení vybavenosti v obytnom a funkčne zmiešanom území rešpektovať výškové zónovanie a mierku okolitého prostredia;
 - d) komerčnú vyššiu a špecifickú vybavenosť, prevádzky výrobných služieb a vybavenosť s vyššími plošnými a objemovými nárokmi umiestňovať v území, určenom pre funkciu „občianska vybavenosť“;
 - e) odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení občianskej vybavenosti;
- (3) Zásady a regulatívy riešenia verejného dopravného vybavenia:
- a) rešpektovať komunikačnú kostru, navrhnutú v územnom pláne obce a v nadradenej územnoplánovacej dokumentácii (ÚPN VÚC Žilinského kraja);
 - b) chrániť územie pre navrhované automobilové, pešie, cyklistické komunikácie;
 - c) komunikácie, zabezpečujúce prístup k jednotlivým objektom alebo k skupinám objektov funkčnej triedy C3 riešiť so šírkovým usporiadaním v kategórii MO 6,5/30; v lokalitách s existujúcou zástavbou, kde disponibilný koridor neumožňuje rozvinúť plnohodnotné šírkové a smerové parametre miestnej komunikácie, uvažovať s ich jednopruhovým obojsmerným usporiadaním v kategórii MOK 3,75/30. Podmienkou prevádzkovania uvedených komunikácií je zriadenie výhybní vo vzdialenosti 100 m od seba a zriadenie obrátisk na konci slepých úsekov ciest;
 - c) chrániť územie pre zastávky hromadnej dopravy, verejné odstavné a parkovacie plochy pre motorové vozidlá.
- (4) Zásady a regulatívy riešenia verejného technického vybavenia:
- a) rešpektovať ochranné pásma existujúcich a navrhovaných sietí technickej infraštruktúry a vodných tokov v území;
 - b) územne chrániť koridory a plochy existujúcich a navrhovaných trás a zariadení inžinierskych sietí (trasy komunikácií, vodovodov, kanalizácie, elektrických a telekomunikačných vedení, plynovodov, plochy trafostaníc, čerpacích staníc odpadových vôd, prečerpávacích staníc pitnej vody a pod.);
 - c) zásobovanie územia pitnou vodou riešiť napojením na existujúci vodovod;
 - d) do doby vybudovania verejnej kanalizácie, splaškové vody zachytávať v nepriepustných žumpách, po vybudovaní verejnej kanalizácie ich odvádzať napojením do existujúcich a navrhovaných kanalizačných zberačov s čistením v navrhovanej ČOV,

- e) elektrické a telekomunikačné vedenia v zastavanom území realizovať ako podzemné - kábelové.

(5) Zásady a regulatívy na zachovanie kultúrnohistorických hodnôt :

- a) v súlade s ustanoveniami zákona č.49/ 2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu (pamiatkový zákon) rešpektovať podmienky ochrany objektov, ktoré sú zapísané v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR. V riešenom území sú to :
- MIESTO PAMÄTNÉ S POMNÍKOM boje SNP, parc. č.1447/1, ÚZPF SR č. 276/0,
 - PAMÄTNÍK boje SNP, parc.č.2952, ÚZPF SR č.2806/0,
- b) V zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu č.49/ 2002 Z.z. stavebného zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení rešpektovať povinnosť ohlásenia archeologického nálezu pri stavebnej činnosti a zemných prácach; Stavebník/ investor je povinný pri každej stavbe, vyžadujúcej si zemné práce, v stupni územného konania vyžiadať od krajského pamiatkového úradu (ďalej len KPÚ) stanovisko k plánovanej stavebnej akcii vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk - v oprávnených prípadoch bude stanovená požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.

(6) Zásady a regulatívy ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability:

- a) v katastrálnom území obce rešpektovať územnú ochranu prírody a krajiny v súlade s požiadavkami, stanovenými pre jednotlivé stupne ochrany v zmysle zák. č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, v riešenom území sú to:

Veľkoplošné chránené územia:

- *Národný park Malá Fatra* (3. stupeň ochrany), s ochranným pásmom národného parku (2.stupeň ochrany), zaberá západnú a severnú časť katastrálneho územia obce

Maloplošné chránené územia:

- *Národná prírodná rezervácia Rozsutec* (5. stupeň ochrany)
- *Národná prírodná rezervácia Sokolec* (5. stupeň ochrany)
- *Národná prírodná rezervácia Šútovská dolina* (5. stupeň ochrany)
- *Národná prírodná rezervácia Šrámková* (5. stupeň ochrany)
- *Prírodná rezervácia Veľká Lučivná* (5. stupeň ochrany)
- *Chránený areál Rieka Orava* (4. stupeň ochrany)

- b) rešpektovať funkciu a chrániť vytypované prvky kostry územného systému ekologickej stability (*Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dolný Kubín*, Tiliána Bratislava 1993) , v riešenom území sú to :

- biokoridor nadregionálneho významu, tiahnući sa územím NP Malá Fatra a jeho ochranným pásmom (severná a západná časť katastrálneho územia),
 - biokoridor nadregionálneho významu rieka Orava (na južnom okraji katastrálneho územia),
 - biokoridor reegionálneho významu - tok Zázrivky,
 - provincionálne biocentrum č.1 - Krivánska Fatra (zasahuje na západnom okraji katastrálneho územia),
 - regionálne biocentrum č. 19 - Sokolec (NPR Sokolec)
 - regionálne biocentrum č.20 - Veľká Lučivná (PR Lučivná),
 - regionálne biocentrum č.29 - staré rameno Oravy a sútok so Žaškovským potokom,
 - regionálne biocentrum č.69 - Ostré,
 - regionálne biocentrum č. 70 - Vápenica,
 - regionálne biocentrum č.71 - Jambov Grúň.
- c) zachovať a chrániť plochy pramenísk, brehových porastov, prírodné zdroje využívať bez devastácie prostredia;
- d) pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu ponechať manipulačný pás v šírke 4 m od brehovej čiary vodných tokov;
- e) pri hospodárení na lesnom fonde vylúčiť holoruby, využívať drobnú mechanizáciu;
- f) v celom katastrálnom území nie je dovolené vytvárať a využívať skládky odpadov;
- g) na území pásiem hygienickej ochrany vodárenských zdrojov rešpektovať stanovený spôsob ochrany - t.j. zákazy a obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody a sú určené v rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenských zdrojov ;
- (7) Zásady z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy:
- a) poľnohospodársku pôdu, na ktorú bol udelený súhlas, použiť pre účely výstavby v odsúhlasenom rozsahu len na základe právoplatného rozhodnutia, vydaného v zmysle §-u 17 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy;
- b) nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami;
- c) zabezpečiť prístup na neprístupné hony v prípade rozdelenia honov vybudovaním účelových poľných ciest na náklady investorov;
- d) vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd, odnímaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe skrývky humusového horizontu;

- e) zabezpečiť základnú starostlivosť o poľnoh. pôdu až do realizácie stavby, najmä pred zaburinením pozemkov a porastom samonáletu drevín;
- f) prípadne poškodenú príľahlú poľnohospodársku pôdu uviesť do pôvodného stavu na náklady investora.

C. 1.2 ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY PRE JEDNOTLIVÉ FUNKČNÉ PLOCHY

Schéma záväzných častí ÚPN-O a regulatívy pre jednotlivé funkčné plochy sú uvedené na nasledujúcich stranách :

REGULATÍVY PRE JEDNOTLIVÉ FUNKČNÉ PLOCHY

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
B.1; B.17;	plocha navrhovaných rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia obytná - rodinné domy prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu výška stavieb max. 1,5 nadzemného podlažia + podkrovia, rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu min. vzdialenosť stavieb od okraja miestnej komunikácie je 6 m zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu 	<ul style="list-style-type: none"> spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene
B.2; B.3; B.5; B.7; B.12; B.13; B.23; B.24; B.28;	plochy existujúcich rodinných domov na pozemkoch s pôvodnou parceláciou	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia obytná - rodinné domy prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať uličnú čiaru a prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastných pozemkoch rodinných domov; 	<ul style="list-style-type: none"> spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene
B.4; B.6; B.10; B.11; B.16; B.18;	plochy navrhovaných rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia obytná - rodinné domy prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu pred začatím výstavby je potrebné podrobné riešenie územia územným plánom zóny, resp. urbanistickou štúdiou - v podrobnom riešení navrhnúť komunikačný systém v súlade s platnými predpismi a technickými normami, určiť priestorové regulatívy zástavby výška stavieb max. 1,5 nadzemného podlažia + podkrovia, zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu v časti územia podľa vyznačenia v grafickej časti (G!) je výstavba podmienená priaznivým geologickým posudkom; 	<ul style="list-style-type: none"> spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene

ÚPN obce Vyšný Kubín

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
B.8	plochy obytné a plochy doplnkové k bývaniu	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia obytná - rodinné domy a doplnkové plochy k bývaniu umiestnenie rodinných domov prípustné v časti lokality s vyhovujúcim komunikačným napojením - výška stavieb max. 1,5 nadzemného podlažia + podkrovia, rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu možné doplnkové funkcie k bývaniu - záhrady, drobné stavby (pivnice, sýpky a pod.) tvarovo zosúladené s okolitou zástavbou bez nárokov na napojenie na technickú infraštruktúru na pozemkoch rodinných domov odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu; 	
B.9; B.15; B.19; B.21;	plochy existujúcich a navrhovaných rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia obytná - rodinné domy prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu, pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať uličnú čiaru a prevládajúci charakter okolitej zástavby (výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať mierku stavieb a tvaroslovie regiónu zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu; 	<ul style="list-style-type: none"> spolu s novými stavbami ukončovať aj terénne úpravy s výsadbou zelene
B.22; B.25; B.26;	plochy existujúcich rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia obytná - rodinné domy prípustná doplnková funkcia - menšie zariadenia občianskej vybavenosti a drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu, zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku rodinného domu odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu obytná funkcia bez rozvoja, funkčné plochy B.22 a B.25 - prípustné začlenenie do plôch susediacich výrobných území; 	
B.27;	plocha existujúcich rodinných domov	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia obytná - rodinné domy prípustné funkcie - zariadenia občianskej a rekreačnej vybavenosti max. výška stavieb - 2 nadzemné podlažia + podkrovia zosúladiť tvarové a architektonické riešenie všetkých stavieb na pozemku odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť na vlastnom pozemku rodinného domu 	
D.1	plocha dopravy	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - verejnoprospešná plocha parkoviska k cintorínu iné funkcie sú neprípustné 	

ÚPN obce Vyšný Kubín

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
D.2	plocha dopravy	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - plocha železničnej dopravy iné funkcie sú neprípustné 	
D.3	plocha dopravy	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - plocha statickej dopravy (parkoviská k lyž. stredisku Lučivná) prípustné umiestnenie zariadení vybavenosti, súvisiacej s hlavnou funkciou ubytovanie neprípustné pred začatím výstavby je potrebné podrobné riešenie usporiadania plochy urbanistickou štúdiou 	
LZ	plocha lyžiarskej zjazdovky - existujúca	<ul style="list-style-type: none"> v zimnom období rešpektovať vymedzenú funkciu, vo vegetačnom období využívať extenzívne ako trvalé trávne porasty (kosné lúky, extenzívne pasienky) udržiavať vegetačný kryt bez náletových drevín vylúčená výstavba objektov s výnimkou technických zariadení nevyhnutných pre prevádzku lyžiarskej zjazdovky (zasnežovanie, horské dopravné zariadenie - HDZ, a pod.) zachovať voľný prechod migrujúcej zveri 	
OV.01;	plochy občianskej vybavenosti - existujúce	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - nekomerčná verejnoprospešná občianska vybavenosť, iné funkcie sú neprípustné neprípustná výstavba samostatných skladových objektov, neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky neprípustná obytná funkcia výška objektov max.2 nadz. podlažia + podkrovie zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite 	
OV.02	plochy občianskej vybavenosti - existujúce	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - vyššia a špecifická občianska vybavenosť prípustná doplnková funkcia - bývanie neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky výška objektov max.2 nadz. podlažia + podkrovie zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite 	
R.1	rekreačné územie navrhované	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - rekreačná vybavenosť, plochy rekreačných a športových aktivít s využitím existujúcich vodných plôch zachovať prevahu prírodných prvkov v území (vodné plochy, zeleň), podiel zastavaných a spevnených plôch môže tvoriť max. 20 % z celkovej výmery plochy nevyhnutné je podrobné riešenie formou územného plánu zóny, príp. urbanistickou štúdiou - pri návrhu vyčleniť zodpovedajúce plochy pre zariadenia dopravy a technickej infraštruktúry, určiť priestorové regulatívy pre zástavbu neprípustné sú hlučné a nehygienické prevádzky a prevádzky s nárokmi na ťažkú nákladnú 	<ul style="list-style-type: none"> v max. miere zachovať existujúcu drevitú vegetáciu, vylúčiť výsadbu v prostredí nepôvodných druhov rastlín

ÚPN obce Vyšný Kubín

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		<p>dopravu, neprípustná výstavba samostatných objektov skladov, garáží a pod.</p> <ul style="list-style-type: none"> v architektonickom riešení nepoužívať cudzie tvaroslovné prvky, odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení 	
R.2; R.4; R.5; R.6;	rekreačné plochy extenzívne - existujúca chatová zástavba	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - rekreácia (individuálne chaty) bez ďalšieho rozvoja, neprípustná nová výstavba rekreačných objektov, neprípustné zvyšovanie ubytovacej kapacity odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch jednotlivých objektov 	
R.7; R.9;	rekreačné plochy intenzívne - existujúce hotelové a rekreačné zariadenia	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - rekreačná vybavenosť (ubytovanie, stravovanie, služby a pod.) nezvyšovať súčasné kapacity a súčasnú intenzitu využitia pozemkov pri rekonštrukciách, prestavbách uplatňovať vysoké nároky na architektonickú úroveň riešenia stavieb a ich okolia neprípustné provizórne stavby a samostatné hospodárske objekty zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení 	
R.8; R.10; R.12;	rekreačné plochy navrhované - rekreačná a športová vybavenosť	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - rekreačná vybavenosť (stravovanie, služby, športoviská, rozptylové a oddychové plochy, zeleň a pod.) neprípustné umiestnenie ubytovacích zariadení pred začatím výstavby je nevyhnutné podrobné riešenie územia územným plánom zóny alebo urbanistickou štúdiou pri výstavbe uplatňovať vysoké nároky na architektonickú úroveň riešenia stavieb a ich okolia zachovať vysoký podiel prírodných prvkov v prostredí, plochy zelene majú tvoriť min. 50 % z celkovej výmery funkčnej plochy neprípustné provizórne stavby zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení 	
R.11	rekreačné plochy existujúce	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - rekreačná vybavenosť (ubytovanie, stravovanie, služby, a pod.) prípustná rekonštrukcia ubytovacích zariadení s celkovou kapacitou max. 80 lôžok pri výstavbe uplatňovať vysoké nároky na architektonickú úroveň riešenia stavieb a ich okolia zachovať vysoký podiel prírodných prvkov v prostredí, plochy zelene majú tvoriť min. 50 % 	

ÚPN obce Vyšný Kubín

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
		<ul style="list-style-type: none"> z celkovej výmery funkčnej plochy • neprípustné provizórne stavby • zabezpečiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch zariadení 	
Š.1	plochy športovej vybavenosti a zelene	<ul style="list-style-type: none"> • funkcia - športová vybavenosť verejnoprospešná (veľkoplošné a maloplošné ihriská) • iné funkcie sú neprípustné • plochy zelene majú tvoriť min. 1/3 z celkovej výmery funkčnej plochy • vo vstupnej časti areálu riešiť odstavné plochy pre motorové vozidlá v zodpovedajúcej kapacite; 	<ul style="list-style-type: none"> • nezastavané plochy využiť ako zeleň • doplniť športoviská pre rône druhy športových aktivít
ŠZ.1; ŠZ.2; ŠZ.3	plochy športovej vybavenosti a zelene	<ul style="list-style-type: none"> • funkcia - verejnoprospešná športová vybavenosť (maloplošné ihriská pre deti, mládež a dospelých), spoločenské a oddychové plochy s drobným vybavením (lavičky a pod.) • iné funkcie sú neprípustné • plochy zelene majú tvoriť min. 1/3 z celkovej výmery funkčnej plochy 	<ul style="list-style-type: none"> • plochy zelene, rozptylové a pešie plochy realizovať na základe odborného návrhu
ZÚ.1	zmiešané územie s občianskou vybavenosťou a bývaním	<ul style="list-style-type: none"> • hlavná funkcia - občianska vybavenosť a bývanie • prípustná doplnková funkcia - drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (stavebná čiara, výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch obytných domov ; 	
ZÚ.2,ZÚ.3, ZÚ.4,ZU.5, ZÚ.6,ZU.8, ZÚ.9; ZÚ.10, ZÚ.11,ZÚ.12	zmiešané územie s prevahou bývania na pôvodnej parcelácii	<ul style="list-style-type: none"> • hlavná funkcia - bývanie a občianska vybavenosť • prípustná doplnková funkcia - drobná remeselná činnosť bez produkcie hluku, škodlivín a nárokov na ťažkú nákladnú dopravu • pri novostavbách a zmenách stavieb rešpektovať prevládajúci charakter okolitej zástavby (stavebná čiara, výškové zónovanie, sklon, tvar a orientácia strechy), zachovať drobnú mierku stavieb a tvaroslovie regiónu • odstavné plochy pre motorové vozidlá riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch obytných domov a zariadení občianskej vybavenosti; 	
ZÚ.07	zmiešané územie s občianskou vybavenosťou	<ul style="list-style-type: none"> • hlavná funkcia - verejnoprospešné plochy občianskej vybavenosti (kostol) a zelene • prípustné bývanie a administratíva v rozsahu, vyplývajúcom z hlavnej funkcie • iné funkcie sú neprípustné 	<ul style="list-style-type: none"> • plochy zelene, rozptylové a pešie plochy realizovať na základe odborného návrhu

ÚPN obce Vyšný Kubín

Označenie funkčnej plochy	Charakteristika funkčnej plochy	Regulatívy	
		Záväzné	Smerné
	a vysokým podielom zelene	<ul style="list-style-type: none"> rešpektovať dominantu kostola 	s otvorením a zjednotením pozemku
ZÚ.13	zmiešané územie dopravné zariadenia + športová vybavenosť	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - viacúčelová plocha dopravy (parkoviská k lyžiarskym zjazdovkám v zime) a športovej vybavenosti (prevažne leto) prípustné umiestnenie vybavenosti, súvisiacej s hlavnou funkciou neprípustná výstavby bytovacích zariadení 	<ul style="list-style-type: none">
V.1, V.2	plocha výroby a skladov	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia výroba a sklady prípustná zmena funkcie - občianska vybavenosť neprípustné hlučné, nehygienické prevádzky, nová výstavba je podmienená preukázaním dodržania hygienických limitov odstavné plochy riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch jednotlivých prevádzok; 	<ul style="list-style-type: none"> nezastavané plochy využiť ako zeleň
V.3	plocha výroby a skladov	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia priemyselná výroba, poľnohospodárska výroba, sklady prípustná funkcia - občianska vybavenosť (najmä výrobné služby) zvyšovanie súčasnej kapacity živočíšnej výroby nad 600 VDJ (veľkých dobytčích jednotiek) je podmienené posúdením vplyvu na životné prostredie s preukázaním dodržania hygienických limitov odstavné plochy riešiť v zodpovedajúcej kapacite na vlastných pozemkoch jednotlivých prevádzok; 	<ul style="list-style-type: none"> nezastavané plochy využiť ako zeleň
TV	plochy technickej vybavenosti	<ul style="list-style-type: none"> vodojemy, čerpace stanice pitnej vody, trafostanice rešpektovať vymedzenú funkciu 	
ZC	plocha zelene cintorína	<ul style="list-style-type: none"> rešpektovať vymedzenú funkciu, ostatné funkcie sú neprípustné rešpektovať ochranné pásmo cintorína (50 m od oplotenia) 	<ul style="list-style-type: none"> udržiavať zeleň
Z.2; Z.3; Z.4;	plochy verejnej zelene	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - verejná zeleň prípustné oddychové plochy s drobným vybavením 	
Z.5	plochy izolačnej zelene	<ul style="list-style-type: none"> hlavná funkcia - izolačná zeleň iné funkcie sú neprípustné 	<ul style="list-style-type: none"> udržiavať hustú zmiešanú drevitú vegetáciu

C.2 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Návrh hraníc nového zastavaného územia bol spracovaný v súlade s urbanistickým riešením návrhu územného plánu. V súčasnosti platné zastavané územie (ohraničené v 80-tych rokoch) je v návrhu rozšírené o plochy v súčasnosti zastavané a plochy navrhnuté pre bytovú výstavbu, vrátane príslušnej občianskej a technickej infraštruktúry.

C.3. VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

C.3.1 Ochranné pásma

Do riešeného územia zasahujú nasledovné ochranné pásma:

(Vymedzenie vyplýva zo všeobecne platných predpisov a schválených dokumentov)

A. Plošného charakteru :

A.1 - Pásma hygienickej ochrany vodárenských zdrojov:

- pramene HAŠKOV, HOMÔLKA, TEPLICE,

A.2 - Ochranné pásmo cintorína pri kostole - v šírke 50 m ;

A.3 - Ochranné pásmo poľnohospodárskeho družstva - 300 m od objektov s chovom hospodárskych zvierat;

A.4 - Ochranné pásma trafostaníc z vysokého na nízke napätie - v šírke 10 m od konštrukcie transformovne;

A.5 - Ochranné pásmo lesa tvoria v zmysle zákona o lesoch pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva;

B. Líniového charakteru :

B.1 - Ochranné pásma vonkajších vedení vysokého napätia (22 kV) - 10 m od krajných vodičov na každej strane ; v ochrannom pásme je zakázané zriaďovať stavby a konštrukcie, pestovať porasty s výškou, presahujúcou 3m, uskladňovať horľavé alebo výbušné látky, vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky;

- B.2 - Ochranné pásma zavesených kábelových vedení s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu;
- B.3 - Ochranné pásma plynovodov a prípojok s menovitou svetlosťou do 200 mm mimo zastavaného územia - 4 m od osi plynovodu na každú stranu;
- B.4 - Ochranné pásma nízkotlakových a strednotlakových plynovodov a plynovodných prípojok v zastavanom území - 1 m od osi plynovodu ;
- B.5 - Ochranné pásma verejných vodovodov a verejnej kanalizácie do priemeru 500 mm - 1,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia;
- B.6 - Ochranné pásma diaľkových káblov telekomunikačných sietí - 1,5 m od osi na každú stranu.

C.4 VYMEDZENIE VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

V zmysle Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov sa za plochy pre verejnoprospešné stavby (ďalej VPS) pokladajú :

- VPS č.1 - základná a materská škola;
- VPS č.2 - kostol a verejná zeleň;
- VPS č.3 - obecný úrad, kultúrny dom, požiarna zbrojnica;
- VPS č.4 - verejné priestranstvo pred železničnou stanicou;
- VPS č.5 -športový areál za železnicou;
- VPS č.6 - detské ihrisko, verejná zeleň ;
- VPS č.7 - športoviská, verejná zeleň ;
- VPS č.8 - športoviská, verejná zeleň ;
- VPS č.9 - detské ihrisko, verejná zeleň;
- VPS č.10 - parkovisko pre cintorín;
- VPS č.11 - cintorín ;
- VPS č.12 - regulačná stanica plynu;
- VPS č.13 - vodojem v lokalite Bakovec;
- VPS č.14 - vodojem Na Stráni;
- VPS č.15 - vodojem Malá Lučivná;
- VPS č.16 - čerpacia stanica vody pri rybníkoch - existujúca;
- VPS č.17 - ČOV Lučivná (existujúca) ;
- VPS č.18 - trafostanica hotel Smrečiny Lučivná (existujúca);
- VPS č.19 - trafostanica doškoľovacieho strediska MpaSV SR Lučivná (existujúca);

- VPS č.20 - trafostanica PD Párnica (existujúca) ;
- VPS č.21 - trafostanica Drevospol (existujúca);
- VPS č.22 - trafostanica Na Stráni 1 (existujúca);
- VPS č.23 - trafostanica Na Stráni 2 (existujúca);
- VPS č.24 - trafostanica železničná stanica (existujúca) ;
- VPS č.25 - trafostanica Záhrabovo (existujúca);
- VPS č.26 - trafostanice Bakovec (navrhovaná) ;
- VPS č.27 - trafostanica rekreácia „Za Vodou“ (navrhovaná);
- VPS č.28 - čerpacia stanica odpadových vôd pri železnici (navrhovaná) ;

d'alej plochy - všetkých existujúcich a navrhovaných automobilových, peších a cyklistických komunikácií (resp. regionálnej cyklotrasy) a verejných priestranstiev,

- plochy zariadení verejnej dopravy - zastávok hromadnej autobusovej dopravy vrátane zastávkových pruhov,
- plochy všetkých líniových vedení a objektov technickej infraštruktúry (elektrické vedenia, plynovody, vodovody, kanalizácie, telekomunikačné vedenia, diaľkové káble, a pod.) vrátane ochranných pásiem.

C.5 POŽIADAVKY NA SPRACOVANIE ÚZEMNÝCH PLÁNOV ZÓNY

Podrobné riešenie na úrovni územného plánu zóny je potrebné pred začatím výstavby obstarat' na tieto vymedzené územia :

- č. 01 - rekreačná zóna „Za Vodou“;
- č. 02 - obytná zóna „Záhrabovo - Bakovec“;
- č. 03 - obytná zóna „Záhrabovo - Horniansky vrch“;
- č. 04 - obytná zóna „Na Stráni - východ“;
- č. 05 - obytná zóna „Na Stráni - stred“;
- č. 06 - obytná zóna „Na Stráni - Západ“;
- č. 07 - obytná zóna „Majdovec“;
- č. 08 - dopravná zóna „Kameňolom - parkoviská“;
- č. 09 - rekreačná zóna „Lučivná“;

Vo všetkých vymedzených lokalitách je územný plán zóny možné nahradit' je možné nahradit' urbanistickou štúdiou, ktorej súčasťou bude riešenie dopravy, sietí technickej infraštruktúry a stanovenie priestorových regulatívov.

Podrobné riešenie ostatných športovo-rekreačných plôch, verejných priestranstiev a verejnej zelene je potrebné upresniť urbanistickými štúdiami.

Dolný Kubín, september 2010

...

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PÁRNICA NÁVRH

ZOZNAM PRÍLOH :

A. TEXTOVÁ A TABUĽKOVÁ ČASŤ

B. GRAFICKÁ ČASŤ –

- 1. Širšie vzťahy, M 1 : 50 000**
- 2. Komplexný výkres, M 1: 10 000**
- 3. Komplexný výkres M 1: 5000**
- 4. Verejné dopravné vybavenie**
- 5. Verejné technické vybavenie - vodné hospodárstvo**
- 6. Verejné technické vybavenie - energetika**
- 7. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde**
- 8. Ochrana prírody a tvorba krajiny**

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE PÁRNICA NÁVRH

ZOZNAM PRÍLOH :

A. TEXTOVÁ A TABUĽKOVÁ ČASŤ

B. GRAFICKÁ ČASŤ –

- 1. Širšie vzťahy, M 1 : 50 000**
- 2. Komplexný výkres, M 1: 10 000**
- 3. Komplexný výkres M 1: 5000**
- 4. Verejné dopravné vybavenie**
- 5. Verejné technické vybavenie - vodné hospodárstvo**
- 6. Verejné technické vybavenie - energetika**
- 7. Vyhodnotenie dôsledkov stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde**
- 8. Ochrana prírody a tvorba krajiny**